

**การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

สุดา นุ่นชูคັນ

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ**

2551

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อ – สกุลผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางสาว นุ่นชูคัน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

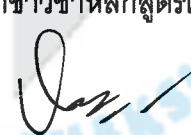
.....ประธานที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ)

.....กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม)

มหาวิทยาลัยทักษิณอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนของมหาวิทยาลัยทักษิณ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำเร็จการศึกษา เมื่อวันที่.....14.....เดือน.....กรกฎาคม.....พ.ศ.2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

**การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

**บทคัดย่อ
ของ
สุดา นุ่นชูคັນ**

**วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ**

2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหาดไคร้เต่า ปีการศึกษา 2550 จำนวน 60 คน ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ของ ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ แบบทดสอบวินิจฉัยข้อบกพร่องประยุกต์ใช้จากของกรมวิชาการ (2546) แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร แหล่งข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้หลักสูตร แหล่งข้อมูล คือ นักเรียนที่ได้จากการคัดกรองว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านมีจำนวน 7 คน เพศชาย 4 คน เพศหญิง 3 คน โดยมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ อ่านเป็นคำไม่ได้ จำคำไม่ได้ ผันเสียงวรรณยุกต์ในคำไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ อ่านช้าและตะกุกตะกัก และบางคนอ่านไม่ออก และผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน 2) หลักสูตรที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นประกอบด้วย สภาพปัญหาและความต้องการ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน นำมาจัดเป็น 6 หมวดคำ ซึ่งในแต่ละหมวดคำ ประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ และการทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน

และเมื่อนำหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร
พบว่าหลักสูตรซ่อมเสริม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และ
องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
3) ผลการให้หลักสูตรพบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ
นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม ว่ามีความ
สนุกสนานในการเรียน ชอบให้ครูสอนโดยแยกห้องเรียนมากกว่าเรียนในชั้นเรียนปกติ เวลาที่ใช้ใน
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม
มากเพราะเงียบสงบ ค่าที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ วัสดุการวัดและประเมินผล
มีความเหมาะสม นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น ครูผู้สอนให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี
ดี และมีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้ในโอกาสต่อไปนักเรียน
ทุกคนอยากเข้าร่วมกิจกรรมอีก

Abstract

The objectives of this research were 1) to study basic data for remedial curriculum development for children with reading learning problems at the level of primary grade 2, 2) to construct and quality check a remedial curriculum for children with reading learning problems at the level of primary grade 2, and 3) to study the outcome of the application of the said curriculum. The research consisted of three stages. The first stage was a study of basic data for curriculum development. The data source consisted of 60 students of primary grade 2 of Ban Haad Khai Tao School in the 2007 academic year and guardians of children with reading learning problems. The research instruments were a screening form by Assistant Professor Dr. Daranee Utairatanakit for students with short attention span, learning deficiencies, and autism (KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)), a diagnostic test of deficiencies applied from the Department of Educational Technologies and Innovations (2003), a questionnaire soliciting opinions, and an interview form for students' guardians. The second stage was the construction and quality check of the curriculum, with three experts for data source. The research instruments consisted of the above-stated remedial curriculum and a form for curriculum quality assessment. The third stage was a study of the outcome of the application of the curriculum, the data source being seven students identified through screening to be children with reading learning problems. The research instruments consisted of pre- and post-learning tests to measure reading ability and an interview form for students' opinions on instructional activities in compliance with the curriculum.

The research findings were as follows. 1) Seven students had reading learning problems, four males and three females, with these problems behaviors: inability to read and recall words, inability to master tones in words, inability to identify vowels in words, slow and halting reading, and inability to read in some. The children's guardians wanted the school to develop a remedial curriculum for children with reading learning problems. 2) The curriculum constructed by the researcher consisted of the state of problems and

needs, principles, aims, structure of contents and learning periods, approaches to learning activities, assessment, and learning plans, with the contents developed by the researcher aiming at remedying deficiencies in children with reading learning problems. The contents were arranged in six word sections, each consisting of for learning plans and reviews/tests in the course of learning. When the said curriculum was submitted to three experts for quality check, it was found to be suitable at a maximal level, with a mean value of 4.75 and evidence of correspondence of curriculum components at 1.00 for correspondence index value on all items. 3) For the outcome of the application of the curriculum, it was found that the students had higher word reading ability after learning than before it, and that the students enjoyed the activities that came with the curriculum, liked to learn in separate classrooms than in normal classrooms, and felt that the instructional activities offered were appropriate as were the places where these activities were held, these being quiet and peaceful. The words selected for the instructional activities, the media, and the ways of measurement and evaluation were felt to be appropriate. The students were able to read with more confidence. The teachers looked after them with attention and care. The students were of the opinion that they would like to participate in more of the same activities if they should be held.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
อาจารย์ ดร.ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ ประธานที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.อมลวรรณ วีระธรรมโม
กรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ ดร.วิวัฒน์ ชัดติยะมาน ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้อุทิศเวลาอันมีค่า
ให้ความช่วยเหลือแนะนำแนวทางในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นายสนั่น แสงอรุณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดพังกึ่ง และ
นางสุนีย์ ชูเรือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดปิ่นดาราภิรม ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์จุไรศิริ ชูรักษ์ นางสาวสุเมตตา คงสง และนายอดุล นาคะโร ที่ให้
คำแนะนำและให้ความรู้ในเรื่องหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และให้
คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหาดไคร้เต่า ตลอดจนนางสาวทวิวรรณ บัวช่วย ที่
ให้ความช่วยเหลือ ให้ความสะดวกในการนำเครื่องมือไปใช้ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ
บิดา มารดาและครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุดา นุ่นชูคัน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	12
นิยามของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	12
ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	13
สาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้	19
การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	20
ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน	26
✓ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	28
หลักการและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ...	32
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน	39
ความหมายของการอ่าน	39
ความสำคัญของการอ่าน	41
จุดมุ่งหมายของการอ่าน	46
วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	51
การประเมินการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	57
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	70
ความหมายของหลักสูตร	70
องค์ประกอบของหลักสูตร	72
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	74
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรซ่อมเสริม	83
ความหมายของหลักสูตรซ่อมเสริม	83
ความสำคัญของหลักสูตรซ่อมเสริม	84
ประเภทของหลักสูตรซ่อมเสริม	86
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	88
กรอบแนวคิดในการวิจัย	90
วิธีดำเนินการวิจัย	91
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร	91
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร	94
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร	96
4 ผลการวิจัย	100
ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร	100
ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร	109
ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาการใช้หลักสูตร	114
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	118
วิธีดำเนินการวิจัย	118
สรุปผล	122
อภิปรายผล	124
ข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	137
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	138
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือราชการที่ใช้ในการวิจัย	140
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร.....	147

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร .	176
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร	310
ประวัติย่อผู้วิจัย	323

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกพฤติกรรมการอ่าน	60
2 ตัวอย่างแบบฟอร์มการทดสอบการอ่านคำ	62
3 ตัวอย่างความบกพร่องในการอ่าน สาเหตุที่เป็นไปได้ และการดำเนินการในขั้นต่อไป	64
4 การสรุปลักษณะความบกพร่องของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สาเหตุที่เป็นไปได้ และแนวทางในการดำเนินการขั้นต่อไปของครู	69
5 ข้อมูลจากผลการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	101
6 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	103
7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของผู้ปกครองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้	104
8 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	107
9 ผลการพิจารณาความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร	111
10 ผลการประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร	113
11 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน	115
12 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	116

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรตามแนวคิดของทาบา	77
2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของวิชัย วงษ์ใหญ่	80
3 วัฏจักรการพัฒนาหลักสูตรของสจ๊วต อุทรานันท์	82
4 แสดงประเภทของหลักสูตรซ่อมเสริม	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 ได้กำหนดสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาไว้ กล่าวคือ การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 12)

นักการศึกษาในหลายประเทศทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ดังเห็นได้จากการประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษาที่จัดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2533 ซึ่งถือเป็นสัตยาบันของนักการศึกษาทั่วโลก มีข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า “บุคคลทุกผู้ทุกนามไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ควรได้รับโอกาสทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการทางการเรียนของแต่ละคน” ความต้องการดังกล่าวนี้เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการเรียนรู้ อันได้แก่ การรู้หนังสือ การแสดงออกทางวาจา ความสามารถด้านตัวเลขและการแก้ปัญหา ทักษะเบื้องต้นได้แก่ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ทักษะต่างๆ ค่านิยมและเจตคติ ซึ่งมนุษย์ทุกคนจำเป็นจะต้องมีเพื่อให้ตนเองสามารถดำรงตนในสังคมได้ ใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจได้ และใช้เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ประกาศปฏิญญาดังกล่าวได้ล่วงมาแล้วเป็นเวลา กว่า 10 ปี แต่ยังคงพบว่ามีเด็กจำนวนมากที่ขาดโอกาสทางการศึกษา เด็กหลายคนแม้จะได้รับการศึกษาแต่จะต้องฝ่าฟันปัญหาอุปสรรคมากมาย ในจำนวนเด็กเหล่านี้ยังมีเด็กพิการ เด็กข้างถนน เด็กที่อยู่ห่างไกลความเจริญ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตลอดทั้งเด็กปัญญาเลิศและมีความสามารถพิเศษ ก็ต้องการการศึกษาที่แตกต่างกันออกไปเช่นกัน (Peter Mittler. 2000 ; อ้างอิงใน ภาควิชาการศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2543 : 1 – 2)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการดำเนินการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นกระทรวงหลักในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มี

ความต้องการพิเศษต่างๆ โดยได้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและประกาศให้ปี 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ ซึ่งได้จำแนกประเภทของความพิการเป็น 9 ประเภท เพื่อความสะดวกในการแบ่งประเภทเข้าเรียนและข้อตกลงที่ชี้ชัดว่าคนพิการใดเหมาะที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนสอนคนพิการโดยเฉพาะหรือเรียนร่วมได้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 8 - 9)

1. เป็นผู้พิการทางการด้านการเห็น
2. เป็นผู้พิการทางการด้านการได้ยิน
3. เป็นผู้บกพร่องทางสติปัญญา
4. เป็นผู้ที่มีบกพร่องทางด้านร่างกายหรือสุขภาพ
5. เป็นผู้ที่มีบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือผู้ที่มีปัญหาในการเรียนรู้
6. เป็นผู้ที่มีบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์
7. เป็นผู้ที่มีบกพร่องทางการพูดและภาษา
8. เป็นเด็กออทิสติก
9. เป็นเด็กประเภทพิการซ้ำซ้อน

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จัดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษอีกประเภทหนึ่งที่มีความต้องการที่ได้รับการจัดการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่น แต่การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทยยังคงจำกัดอยู่ในเรื่องของการจัดการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการที่เห็นได้ชัด เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย โดยจะสังเกตได้จากการมีโรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนโสตศึกษา หรือโรงเรียนสำหรับคนพิการทางร่างกาย ในจำนวนของเด็กพิการข้างต้น เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กที่เข้าเรียนอยู่ในระบบการศึกษาของประเทศไทยมาโดยตลอด และในอดีตเด็กเหล่านี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับว่าอยู่ในขอบข่ายของเด็กที่ต้องจัดการศึกษาพิเศษให้ นอกจากนั้นแล้วปัญหาในการเรียนของเด็กเหล่านี้ยังถูกมองว่าเป็นความบกพร่องของเด็กเองที่ไม่สามารถเรียนตามระบบการเรียนการสอนตามปกติได้ จนถูกจัดอยู่ในกลุ่มเด็กปัญญาอ่อนหรือเด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ จนกระทั่งได้มีการศึกษาวิจัยอย่างกว้างขวางและพบว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นข้อเสียเปรียบอย่างหนึ่ง และอยู่ในขอบข่ายของการศึกษาพิเศษ ในจำนวนของเด็กที่ต้องการการจัดการศึกษาพิเศษให้มากที่สุด พบว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยเด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอน

ตามปกติ และไม่มีปัญหาทางด้านการเห็นหรือการได้ยินแต่อย่างใด ปัญหาใหญ่ๆของเด็กเหล่านี้คือปัญหาในการเรียนรู้ (ศรียา นิยมธรรม, 2541 : 5)

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Learning Disabilities ใช้ชื่อย่อว่า LD สำนักการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (U.S. Office of Education) ได้นิยามปัญหาในการเรียนรู้ว่า เป็นความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การใช้ภาษา การพูด การเขียน ทำให้บุคคลดังกล่าวด้อยความสามารถทางด้านการฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน หรือการคำนวณทางคณิตศาสตร์ มีความหมายรวมไปถึงความบกพร่องทางการรับรู้ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ความบกพร่องในการฟังและพูด ความบกพร่องทางการอ่านด้วย แต่ไม่ครอบคลุมไปถึงเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่มีสาเหตุมาจาก ความบกพร่องทางสายตา ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางด้านร่างกาย ความบกพร่องทางสติปัญญา การด้อยโอกาสทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ ซึ่งกระบวนการทางจิตวิทยาเป็นความสามารถในการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารโดยวิธีนำมารวมกันเป็นหมวดหมู่หรือโดยการจำแนกประเภท การเก็บสะสมไว้ และเรียกมาใช้ในเวลาที่ต้องการ อาจกล่าวได้ว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้นปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการรับรู้ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร แต่ไม่ได้เกิดจากความบกพร่องทางด้านร่างกาย ดังนั้นเด็กที่สูญเสียการได้ยิน สูญเสียสายตาแต่มีปัญหาในการเรียนรู้จึงไม่จัดรวมอยู่ในกลุ่มเด็ก LD เพื่อให้ปรากฏความแตกต่างจากเด็กกลุ่มอื่นอย่างชัดเจนจึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้เฉพาะทาง (Specific Learning Disabilities) (ผดุง อารยะวิญญู, 2544 : 3)

นักวิชาการทางด้านการศึกษาพิเศษได้พยายามจัดหมวดหมู่ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับเกณฑ์และองค์ประกอบของแต่ละคน จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้พบว่าเด็กที่มีปัญหาดังกล่าวมาก เป็นเด็กที่กำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75 ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมดที่คัดแยกได้ เป็นชายนามากกว่าหญิงในอัตราส่วน 3 ต่อ 1 เป็นเด็กที่เคยสอบตกและเรียนซ้ำชั้น และปัญหาที่สำคัญคือปัญหาด้านการอ่าน (ผดุง อารยะวิญญู, 2544 : 5, 65)

การอ่าน ถือเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งนอกจากจะจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแล้ว การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ก็จำเป็นต้องอาศัยทักษะดังกล่าว ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนบ้านหาดไร่เต่าปีการศึกษา 2550 พบว่าลักษณะของชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่เป็นชุมชนแออัดริมทะเลสาบสงขลา มีประชากร 483 ครัวเรือน จำนวน 2,888 คน ประชากรร้อยละ 70 นับถือศาสนาอิสลาม

ร้อยละ 30 นับถือศาสนาพุทธ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง การศึกษาโดยเฉลี่ยคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สภาพเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย เนื่องจากพ่อแม่ไปประกอบอาชีพต่างถิ่น โรงเรียนมีภารกิจในการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา จัดการเรียนการสอนชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 มีจำนวนนักเรียน 98 คน ระดับประถมศึกษา แยกเป็นช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 - 3) จำนวน 199 คน ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - 6) จำนวน 216 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 159 คน รวมมีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 672 คน และนักเรียนยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยปีการศึกษา 2549 ต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนทุกชั้นปี โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีนักเรียนอ่านหนังสือไม่ออก ไม่สามารถสะกดคำ ไม่รู้จักประสมสระ คิดเป็นร้อยละ 28.57 และมีอัตราการซ้ำชั้นร้อยละ 9.38 (โรงเรียนบ้านหาดไคร้เต่า. 2550 : 8, 38, 52)

นอกจากนี้จากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2550 ในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย โดยทดสอบการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหาดไคร้เต่า พบว่านักเรียนอ่านคำและสะกดคำไม่ได้ ร้อยละ 29 (โรงเรียนบ้านหาดไคร้เต่า. 2550 : 40) และจากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นและครูประจำวิชา พบว่าครูมีความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากเพราะนักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงมีปัญหาในการอ่าน ไม่สามารถสะกดคำง่ายๆได้ ไม่รู้จักการประสมสระ ซึ่งสอดคล้องกับบทความในหัวข้อ : จิตเวชเด็กและวัยรุ่น เรื่อง โรค LD ความบกพร่องในการเรียนรู้ ที่กล่าวถึง LD หรือ Learning Disabilities ว่าเป็นกลุ่มที่มีความบกพร่องในทักษะการเรียนรู้ โดยเฉพาะด้าน ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาการอ่านหนังสือ การเขียนหนังสือ การสะกดคำหรือการคำนวณ ทำให้เด็กมีผลการเรียนต่ำกว่าระดับเขาวัดปัญญา ซึ่งไม่ได้เกิดจากอวัยวะพิการ ภาวะปัญญาอ่อน ปัญหาทางอารมณ์หรือการขาดโอกาสในการเรียน แต่เป็นผลโดยตรงที่มาจากสมองทำงานบกพร่องไป ซึ่งอาการแสดงแบ่งเป็น 3 กลุ่ม (Thaihealth ข้อมูลสุขภาพ โดยแพทย์. 2546 : Online) ดังนี้

1. มีปัญหาในการอ่านหนังสือ อาจจะอ่านไม่ออกหรืออ่านได้บ้างแต่ความสามารถในการอ่านต่ำกว่าเด็กที่ฉลาดเท่ากันอย่างน้อย 2 ชั้นเรียน สะกดตัวไม่ถูก อ่านช้า ตกหล่น อ่านเพิ่มคำ อ่านสลับตัวพยัญชนะ ผสมคำไม่ได้ แยกคำไม่ถูก อ่านแล้วจับใจความไม่ได้

2. มีปัญหาในการเขียนหนังสือ อาจจะเขียนหนังสือไม่ได้ทั้งที่รู้ว่าจะเขียนอะไร เขียนแล้วเอาพยัญชนะมารวมๆกันแต่อ่านไม่ได้ เขียนพยัญชนะสลับกัน ขนาดของตัวอักษรไม่เท่ากัน เขียนไม่ตรงบรรทัด ไม่เว้นช่องไฟ

3. มีปัญหาในการคำนวณ อาจจะคำนวณไม่ได้เลยหรือทำได้แต่สับสนกับตัวเลข ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ ไม่เข้าใจค่าของตัวเลข เขียนเลขสลับกัน ทำบวก ลบ คูณ หาร ไม่ได้ ยุ่งยากกับการตีโจทย์ปัญหา โดยพบได้ร้อยละ 6 ในเด็กวัยเรียน ถึงแม้ว่าเป็นความผิดปกติที่ติดตัวมาแต่จะทราบต่อเมื่อสภาพแวดล้อมเริ่มกดดันให้แสดงความสามารถออกมา จึงเริ่มเห็นความผิดปกติชัดเจนที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

ปัญหาดังกล่าวควรได้รับการช่วยเหลือทางการศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ต่อไปได้ โดยการค้นหาจุดเด่นและจุดด้อย พัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ เช่น กีฬา ดนตรี การทำกิจกรรมการช่วยเหลือตนเอง ฯลฯ เพื่อเพิ่มความภาคภูมิใจในตัวเด็ก ใช้เทคนิคการให้กำลังใจเป็นระยะ ปรับระบบการเรียนการสอน จัดทำแผนการเรียนเฉพาะตัว (Individual Education Program) ให้แตกต่างไปจากเด็กปกติในด้านเนื้อหา (หลักสูตร) วิธีการสอนและเครื่องมืออุปกรณ์การสอน รวมถึงการประเมินผล และตอบสนองด้วยหลักสูตรที่สอดคล้องกับปัญหาของเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ ก็จะส่งผลให้ทักษะในการอ่านดีขึ้น ทำให้เด็กสามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรปกติเช่นเดียวกับเพื่อนวัยเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มหนึ่ง

หลักสูตรที่ดีจึงจะต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็ก สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจจะได้รับการจัดหลักสูตรทั่วไปเหมือนเด็กปกติสำหรับกรณีที่เด็กมี ปัญหาในการเรียนรู้น้อย หรืออาจจะมีการปรับหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กในกรณี เด็กมีปัญหาในการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจจะได้แก่ การปรับหลักสูตรในเรื่องของเวลา การปรับ เนื้อหาบางส่วน จนถึงการใช้หลักสูตรทางเลือกอื่นที่มีจุดมุ่งหมายสอดคล้องกับสภาพปัญหาของ เด็ก จะเห็นได้ว่าหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ก็จะมีลักษณะหลากหลายแตกต่างกัน ไป เช่น หลักสูตรมาตรฐาน หลักสูตรที่เน้นกลยุทธ์ในการเรียนรู้ หลักสูตรทักษะทางสังคม หลักสูตรทางอารมณ์และอาชีพ หรือหลักสูตรทักษะการดำรงชีวิตอิสระ หลักสูตรซ่อมเสริมทักษะ เบื้องต้น เป็นต้น (Dianne F. Bradley, Margaret E. King – Sears and Daine M. Tessier – Switlick. 1999 : 143)

หลักสูตรซ่อมเสริม เป็นหลักสูตรที่ใช้ในการแก้ไขทักษะเบื้องต้นของเด็ก โดยมี จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการพยายามช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ดี ภายใต้หลักสูตรหรือวิธีสอนปกติ หลักสูตรซ่อมเสริมจะเข้ามามีบทบาทสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพราะหลักสูตรปกติแทบไม่ได้สนับสนุนหรือส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กมากนัก

ดังนั้นการปรับหลักสูตร การออกแบบเครื่องมือต่างๆ ตลอดจนเทคนิควิธีการในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องปฏิบัติ อย่างไรก็ตามแม้เทคนิควิธีการสอนตลอดทั้งสื่อการสอนในหลักสูตรซ่อมเสริมจะแตกต่างกับหลักสูตรปกติแต่ก็ยังคงไว้ด้วยหลักการเดียวกัน เช่น หลักการในการเรียนรู้ หลักการในการจัดการสอน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากแนวนโยบายการจัดการศึกษา สภาพปัญหาของโรงเรียนและชุมชน และหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้แล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพราะเชื่อว่าถ้าเด็กได้เรียนรู้ผ่านหลักสูตรดังกล่าวจะช่วยแก้ไขทักษะเบื้องต้นที่บกพร่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาและเตรียมความพร้อมของเด็กได้
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ ตลอดจนสามารถเรียนในหลักสูตรปกติได้
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการศึกษา ลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน และสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

แหล่งข้อมูล

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหาดไคร้เต่า จำนวน 60 คน โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ของ ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ และแบบทดสอบ วินิจฉัยข้อบกพร่องประยุกต์ใช้จากของกรมวิชาการ (2546)

2. ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาคือ ลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนและปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนและปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตรของผู้ปกครองนักเรียน

ระยะเวลา

เวลาที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 เดือน มกราคม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ดำเนินการสร้างหลักสูตร ชื่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรด้วยการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้อง องค์ประกอบของหลักสูตร

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนและปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตรของผู้ปกครองนักเรียน

2. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณภาพของหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยจัดเป็น 6 หมวด คือ หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย หมวดคำที่ 2 สัตว์ หมวดคำที่ 3 ผัก หมวดคำที่ 4 ผลไม้ หมวดคำที่ 5 กริยา หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ภายในโรงเรียน

ระยะเวลา

เวลาที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 เดือนมกราคม - เดือนกุมภาพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น และศึกษาผลการใช้หลักสูตร โดยศึกษาจากความสามารถในการอ่านและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แหล่งข้อมูล

นักเรียนที่คัดเลือกได้ว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1 การอ่านออกเสียงคำ
 - 1.2 การเข้าใจความหมายของคำ
2. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระยะเวลา

เวลาในการดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 เดือน กุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม เวลาเรียน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 40 นาที รวม 30 วัน โดยจัดการเรียนการสอนนอกเหนือเวลาเรียนปกติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการในการอ่าน ต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน มีการแสดงออกในหลายลักษณะ ได้แก่ อ่านเป็นคำไม่ได้ จำตัวอักษรไม่ได้ หรือจำตัวอักษรได้บ้างแต่อ่านเป็นคำไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ อ่านซ้ำ และตะกุกตะกัก อ่านผิด อ่านข้ามคำ อ่านเพิ่มคำ อ่านกลับคำ อ่านไม่เข้าใจและแสดงอาการ เครียดขณะอ่าน ซึ่งได้มาจากการใช้แบบคัดกรอง ของ ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจและคณะ

2. แบบคัดกรอง หมายถึง เครื่องมือที่ ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจและคณะสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม โดยครูผู้สอนอย่างน้อย 2 ท่าน ร่วมกันประเมินพฤติกรรมนักเรียน 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านที่ 1 ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น ประกอบด้วย ขว/ วู่วาม และขาดสมาธิ

2.2 ด้านที่ 2 ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

2.3 ด้านที่ 3 ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน

2.4 ด้านที่ 4 ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ

2.5 ด้านที่ 5 ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเท่านั้น

3. หลักสูตรซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นหลังจากใช้แบบคัดกรองและค้นหาข้อบกพร่องด้านการอ่านของนักเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขทักษะการอ่านซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียน เป็นกรณีพิเศษ นอกเหนือจากการเรียนตามหลักสูตรปกติ โดยใช้วิธีสอนแบบอ่านเป็นคำ และแบบสะกดตัว

ผสมคำ เน้นหลักการสอนซ้ำ การให้แรงเสริมในทันที การใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นของจริง ภาพ เกม และเพลง โดยผสมผสานการสอนแบบตัวต่อตัวไปกับการสอนแบบกลุ่มย่อย

4. การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม หมายถึง กระบวนการในการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ

4.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การศึกษาลักษณะ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้และการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

4.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร หมายถึง การนำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร มาจัดทำหลักสูตรตามแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรประกอบกับแนวคิดในการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งรายละเอียดประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรซึ่งพิจารณาจากความเหมาะสม และความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ

4.3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น และศึกษาผลการนำหลักสูตรไปใช้ โดยศึกษาจากความสามารถในการอ่าน และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและเข้าใจความหมายของคำที่อ่านซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.1 การอ่านออกเสียงคำ หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรโดยใช้สายตาสังเกต แยกแยะตัวอักษรและเปล่งเสียงออกมา

5.2 การเข้าใจความหมายของคำ หมายถึง การใช้สายตาสังเกตตัวอักษรหรือสัญลักษณ์แล้วสามารถแปลความหมายออกมาได้ตรงกับอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏ

6. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

7. นักเรียน หมายถึง เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า ปีการศึกษา 2550

8. สถานที่ศึกษา หมายถึง โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.1 นิยามของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.2 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.3 สาเหตุของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.4 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.5 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 - 1.6 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 1.7 หลักการและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.4 วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
 - 2.5 การประเมินการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
 - 3.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 3.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 3.3 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร
 - 3.4 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
4. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรซ่อมเสริม
 - 4.1 ความหมายของหลักสูตรซ่อมเสริม
 - 4.2 ความสำคัญของหลักสูตรซ่อมเสริม
 - 4.3 ประเภทของหลักสูตรซ่อมเสริม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

1.1 นิยามของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Learning Disabilities (LD) ปัญหาการเรียนรู้ที่วุ่นนี้ไม่ใช่ปัญหาการเรียนรู้ทั่วไป แต่เป็นปัญหาการเรียนรู้เฉพาะอย่าง จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Specific Learning Disabilities (SLD) สำหรับในประเทศไทย เนื่องจากรับเอาวิทยาการความรู้จากต่างประเทศมา หลังจากที่ได้มีการใช้คำว่า Learning Disabilities อย่างแพร่หลายแล้ว จึงได้มีการเรียกชื่อเด็กเหล่านี้เป็นไปในทำนองเดียวกัน โดยมุ่งไปที่การเรียนรู้เป็นหลัก จะแตกต่างกันในคำขยายเพียงบางส่วนเท่านั้น โดยสามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ใช้คำว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ผดุง อารยะวิญญู (2544) กลุ่มที่ใช้คำว่า เด็กที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้ เช่น ศรียา นิยมธรรม (2541) และกลุ่มที่เรียกว่าเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เช่น ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2543) วารี ธีระจิตร (2537)

วารี ธีระจิตร (2545 : 141) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เฉพาะทาง (LD) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของ กระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยา การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ หรือการใช้ภาษาพูด หรือภาษาเขียน ซึ่งความผิดปกตินั้นอาจเห็นได้ในลักษณะของการมีปัญหาในการรับฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดหรือการคิดคำนวณ นอกจากนั้นความผิดปกติเหล่านี้อาจรวมเอาสภาพความบกพร่องในการรับรู้ สมรรถภาพของเด็กจะอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถทางสมอง จำเป็นจะต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

ชวลิต ชูกำแหง (2546 : 22) สรุปว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีสภาพร่างกายภายนอกเป็นปกติ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่สมดุลของสมองส่งผลทำให้เด็กมีปัญหาทั้งทางด้านความรู้ความเข้าใจ จิตพิสัย และพฤติกรรมในการแสดงออก ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่จะแสดงออกอย่างเด่นชัดในด้านการเรียน เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถของตน

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี (2549 : Online) สรุปว่า เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ หรือเรียกย่อๆ กันว่า LD หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยาอันมีผลกระทบต่อเด็ก ทำให้เด็กมีปัญหาในการอ่าน การเขียน และการเรียน

คณิตศาสตร์ การสะกดตัวอักษร การจัดจำพวกและการใช้เหตุผล (ทั้งนี้ไม่รวมถึงเด็กที่มีปัญหาเนื่องจากความพิการ หรือความบกพร่องทางร่างกาย) การจะบอกว่าเด็กคนใดเป็น LD หรือไม่จากการมองดูนั้นเป็นไปได้ยากมากเพราะเด็ก LD จะมีลักษณะบางอย่างที่ไม่อาจสังเกตได้ ในสมัยก่อนเด็กประเภทนี้จะถูกครูเขียนลงในสมุดรายงานว่า "สติปัญญาทึบ" แล้วก็ไม่มี การช่วยเหลือใดๆ สมัยต่อมาได้มีการศึกษาเพื่อเข้าใจเด็กมากขึ้น จึงพบว่าความด้อยสมรรถภาพทางการเรียนนั้นเป็นผลเนื่องมาจากภาวะทางอารมณ์และระบบประสาทซึ่งแปรปรวนไป เช่น สมอลได้รับบาดเจ็บ ทำให้การรับรู้บกพร่องไปเป็นต้น หรือภาวะทางบ้านหรือทางโรงเรียน ก่อให้เกิดความเครียดอย่างยิ่งอยู่เป็นนิจ ทำให้เด็กเรียน อ่าน เขียนเลข ไม่สำเร็จทั้งๆที่มี สติปัญญาดีพอ การที่เด็กเรียนได้ไม่ดี หรือไม่ประสบความสำเร็จนั้น ทำให้เด็กมีพฤติกรรมของความอยู่ไม่สุขทางกายมากขึ้น และลดความมีใจจดจ่อหรือละสมาธิลงช่วงความสนใจเด็กสั้น เด็กเหล่านี้จึงถูกตราว่าเป็นเด็กซุกซน อยู่ไม่สุข เป็นที่เอือมระอาแก่ครูอาจารย์

สถาบันราชภัฏนครราชสีมา (2549 : Online) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หรือเรียกย่อๆ ว่า L.D. (Learning Disability) หมายถึง ผู้ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เฉพาะอย่าง โดยมีความบกพร่อง หรือปัญหาหนึ่ง หรือมากกว่าหนึ่งอย่าง ในกระบวนการทาง จิตวิทยาทำให้เด็กเหล่านี้มีปัญหาทางการใช้ภาษา หรือการพูด การเขียน โดยจะแสดงออกมาใน ลักษณะของการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้ไม่นับรวมเด็กที่มีปัญหาเพียงเล็กน้อยทางการเรียน ซึ่งอาจมี สาเหตุมาจาก การขาดแรงเสริม ด้อยโอกาสทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม หรือเป็นเพราะครูสอน ไม่มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ในการพิจารณาเรื่องปัญหาทางการเรียนรู้จึงต้องอาศัยลักษณะร่วมกัน คือ เป็นผู้ที่มีระดับสติปัญญาปกติ หรือมีสติปัญญาอยู่ในช่วงเช่นเดียวกับเด็กปกติแต่ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนจะต่ำกว่าปกติ และจะต้องไม่มีความพิการหรือความบกพร่องในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านร่างกาย สุขภาพอนามัย ระบบประสาทการสัมผัสและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

จากคำนิยามที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความหมายของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หมายถึง เด็กที่มีสภาพร่างกายภายนอกเป็นปกติ แต่มีปัญหาใน การอ่าน การสะกดคำ การเขียน การคิดคำนวณ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าปกติ ไม่สามารถเรียนรู้ได้ดีภายใต้หลักสูตรหรือวิธีสอนปกติ

1.2 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

ปัญหาในการเรียนรู้เป็นสภาวะที่ไม่สอดคล้องระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ ความสามารถทางสติปัญญาของเด็กหรืออาจกล่าวได้ว่าเด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ทางสติปัญญาของเด็ก เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มักจะมีปัญหาในการเคลื่อนไหวด้วย รวมถึง อาจจะมีปัญหาทางด้านทักษะทางสังคมและปัญหาทางด้านจิตใจร่วมด้วย ส่งผลให้ศักยภาพ

ของเด็กลดลง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และเกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับสังคม (คันสนีย์ จัตรคุปต์. 2543 : 38)

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 117 - 119) วาริ ธีระจิตร (2545 : 141 - 145) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ดังนี้

1. ปัญหาในการเรียน ในด้านการเรียนนั้น เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ มักมีปัญหาในด้านการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ ปัญหาในทางภาษา เช่น ปัญหาทางคณิตศาสตร์ อาจมีปัญหาต่อไปนี้

- 1.1 ไม่สามารถแยกความแตกต่างของขนาดและรูปทรงได้
- 1.2 ไม่สามารถนับเลขได้
- 1.3 มีปัญหาในการใช้เครื่องหมาย
- 1.4 การคำนวณผิด แม้ว่าจะใช้เครื่องหมายถูกต้องก็ตาม
- 1.5 ด้านอื่นๆ เด็กมีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์โดยทั่วไป นอกจากนี้

แล้วพบว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีความสามารถในการเรียนต่ำกว่าชั้นที่ตนกำลังเรียนอยู่ 1 - 2 ชั้น

2. ปัญหาทางภาษา เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนมากมีปัญหาในด้านการพูด การใช้ภาษา ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

- 2.1 การอ่าน เด็กอาจอ่านข้ามบรรทัด จับหนังสือเข้าหาแทบชิดหน้า ล้นศีรษะขณะอ่านหนังสือ ใช้เสียงสูงขณะออกเสียง กัดริมฝีปากขณะอ่านหนังสือ อ่านหนังสือไม่ออก ไม่ยอมอ่านตามคำสั่ง อาจร้องไห้
- 2.2 การจำคำ อ่านข้ามคำ ใช้คำอื่นแทนคำที่อ่าน อ่านสลับกัน อ่านออกเสียงผิด อ่านคำง่าย ๆ ไม่ได้ อ่านช้า อ่านไม่ออก
- 2.3 ความเข้าใจ จำเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จำขั้นตอนของเรื่องที่อ่านไม่ได้ จำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่อ่านไม่ได้ จับใจความสำคัญไม่ได้
- 2.4 ลักษณะอื่นๆ เช่น อ่านทีละคำ ทีละพยางค์ อ่านด้วยเสียงที่สูง มีปัญหาในการอ่านคำที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ ขึ้นไป โดยเด็กมักอ่านทีละพยางค์ จึงไม่สามารถนำพยางค์มารวมกันเป็นคำได้ ไม่เข้าใจความหมาย รวมไปถึงไม่เว้นวรรคในขณะที่อ่าน หรือเว้นวรรคผิด เป็นต้น

3. ปัญหาทางด้านการรับรู้ การรับรู้มีความหมายรวมไปถึงการใช้ประสาทสัมผัสเพื่อจำแนก จำและแปลความหมาย เด็กไม่สามารถกระทำดังกล่าวได้แสดงว่ามีปัญหาในการรับรู้ โดยเฉพาะในด้านต่อไปนี้

3.1 การรับรู้ทางสายตา เด็กมีปัญหาในการใช้สายตา เช่น มองเห็นภาพแต่ไม่สามารถอธิบายภาพที่เห็นให้ครูฟังได้

3.2 การจำแนกโดยใช้สายตา เด็กมีปัญหาในการจำแนกภาพโดยใช้สายตา เช่น ไม่สามารถบอกครูได้ว่าภาพสองภาพแตกต่างกันอย่างไร

3.3 การจำโดยใช้สายตา หมายถึง การมองเห็นวัตถุสิ่งของแล้วจำได้ว่าเป็นอะไร เด็กประเภทนี้มีปัญหาในการจำโดยสายตา เพราะจำสิ่งที่เห็นไม่ได้ จำการเรียงลำดับของตัวอักษรไม่ได้ เป็นต้น

3.4 การรับรู้ทางการฟัง เด็กมีปัญหาในการฟัง เด็กได้ยินเสียงแต่บอกไม่ได้ว่าได้ยินเสียงอะไรบ้าง ดังนั้นเด็กอาจมีปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่งของครู

3.5 การจำแนกโดยการฟัง เด็กไม่สามารถแยกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน โดยเฉพาะเสียงที่คล้ายคลึงกัน เช่น คำว่า กิน บิน ดิน

3.6 การจำโดยการฟัง เด็กจำสิ่งที่ได้ยินไม่ได้ ฟังแล้วลืม เช่น ครูอ่านให้ฟัง เด็กได้ยินแล้วอ่านตามไม่ได้ ถ้าให้เด็กอ่านเอง เด็กอาจอ่านไม่ได้

4. ปัญหาทางด้านการเคลื่อนไหว ความผิดปกติทางด้านการเคลื่อนไหวของเด็กประเภทนี้จะมีการเคลื่อนไหวอริยาบถมากหรือน้อยผิดปกติ แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น โยกตัว เป่าปาก มักจะมีการกระตุกหรือเกร็งตามส่วนต่างๆของร่างกาย บางครั้งมักมีอาการงุ่มง่าม เงอะงะ หรือทำอะไรซ้ำๆอย่างไม่มีจุดหมายการเคลื่อนไหวไม่มั่นคง มีอาการสั่นหรือแกว่งผิดปกติ ซึ่งความผิดปกติในการเคลื่อนไหว อาจแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

4.1 ความเคลื่อนไหวที่เกินปกติ (Hyperactivity) เป็นเด็กประเภทที่อยู่นิ่งเฉยๆ ไม่ได้ ต้องเคลื่อนไหวอริยาบถอยู่เสมอ การเคลื่อนไหวอาจกระทำซ้ำๆ บางครั้งเป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่มีจุดหมาย หากจับให้อยู่นิ่งๆ ก็จะเคลื่อนไหวโดยการเคาะมือเคาะเท้าแทน

4.2 ความเคลื่อนไหวที่น้อยกว่าปกติ (Hypoactivity) คือเด็กประเภทนี้จะแสดงการเคลื่อนไหวอริยาบถเชื่องช้า หรือน้อยกว่าปกติกว่าเด็กประเภทแรก มักทำอะไรเชื่องช้า งุ่มง่าม เงอะงะ ชอบอยู่เฉยๆ บางครั้งอาจนั่งอยู่กับที่ได้นานๆโดยไม่ทำอะไรเลย

4.3 ไม่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อได้ (Incoordination) เด็กประเภทนี้จะมีความผิดปกติทางด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และกล้ามเนื้อมัดใหญ่ เช่น การเดิน การวิ่ง

การกระโดด ส่วนกล้ามเนื้อเล็ก เช่น การตัดกระดาษ การติดกระดุม หรือกิจกรรมในการใช้นิ้วมือในการหยิบจับสิ่งของต่างๆ

5. ปัญหาในด้านอารมณ์และสังคมหรือสุขภาพจิต เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจมีปัญหาทางอารมณ์และสังคมควบคู่กันไปด้วย เด็กประเภทนี้มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง ขาดความอดทน มีความวิตกกังวลสูง ปรับตัวในทางที่ถดถอย ต่อด้านสังคม หลีกเลี่ยงการทำงาน ทำงานช้า เป็นต้น เนื่องจากประสบความล้มเหลวด้านการเรียนอยู่เสมอ เด็กอาจเป็นคนก้าวร้าว และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง พัฒนาการทางด้านอารมณ์อาจช้ากว่าเด็กปกติ อาจไม่มีเพื่อน เพราะไม่มีนักเรียนคนใดอยากคบด้วย

6. ปัญหาในด้านความสนใจ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ มีช่วงความสนใจสั้น และขาดสมาธิ ไม่มีสมาธินานพอที่จะเรียนบทเรียนได้ แม้ว่าตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ไม่ได้รวมความบกพร่องทางด้านสมาธิเข้าอยู่ในเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ แต่เนื่องจากเป็นภาวะที่พบร่วมกันได้บ่อย (คันธนิย์ จัตรคุปต์. 2543 : 39)

7. ปัญหาทางด้านพฤติกรรม เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ อาจมีปัญหาด้านพฤติกรรมประกอบด้วย เช่น มักทำอะไรรุนแรงไม่มีเหตุผล ไม่ถูกกาลเทศะ ดึงดัน ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ขอบก่อกวนการเรียน การเล่น หรือการทำกิจกรรมกลุ่ม ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ชอบยุ่งหรือสนใจเรื่องของคนอื่นมากกว่าเรื่องที่ตนเองควรทำ มักทำอะไรไม่เป็นเรื่องเป็นราว มีการล่าช้าในการปรับตัวเข้ากับสังคม

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 4 - 5) กล่าวถึงเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ว่าอาจมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความบกพร่องทางการพูด
2. มีความบกพร่องทางการสื่อสาร
3. มีปัญหาในการเรียนวิชาทักษะ
4. มีปัญหาในการสร้างแนวความคิดรวบยอด
5. การทดสอบผลการเรียนให้ผลไม่แน่นอน ยากแก่การพยากรณ์
6. มีความบกพร่องทางการรับรู้
7. มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว
8. มีอารมณ์ไม่คงที่ บางครั้งระเบิดอารมณ์ใส่ผู้อื่น ความผิดหวังเล็กน้อย อาจทำให้เสียอารมณ์อย่างรุนแรงได้
9. โยกตัว หรือผกศิริระบ่อยๆ

10. ลักษณะการนอนไม่คงที่ บางครั้งหลับ บางครั้งไม่หลับไม่เป็นเวลาที่แน่นอน

11. มีพัฒนาการร่างกายไม่คงที่

12. มีพฤติกรรมไม่คงเส้นคงวา

13. เสียสมาธิง่าย

14. แสดงพฤติกรรมแปลก ๆ

15. มีปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

มีงานวิจัยหลายชิ้นที่ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ทำให้เรามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มากขึ้น ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยหลายชิ้นให้ข้อมูลที่สอดคล้องกันดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ส่วนใหญ่พบในระดับชั้นประถมศึกษาคิดเป็น 75 % ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทั้งหมดที่คัดแยกได้

2. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เป็นชายมากกว่าเป็นหญิงในอัตราส่วน 3

ต่อ 1

3. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนมากมีระดับสติปัญญาเฉลี่ยประมาณ

94 – 98

4. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ในชั้นรุนแรงจะตรวจพบในระดับชั้น

ประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้น ป.3, ป.4

5. เมื่อเด็กโตขึ้น และเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษา ปัญหาทางการเรียนรู้ลดลง

6. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน) มีจำนวนมากกว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์

7. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จำนวนมากเป็นเด็กที่เคยสอบตกและเรียนซ้ำชั้น

8. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนหนึ่ง (ประมาณ 15 %) มีปัญหาทาง

พฤติกรรม

9. มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสามารถที่แท้จริงของเด็ก กล่าวคือ หากมีการวัดระดับสติปัญญา (IQ) ของเด็กแล้วจะพบว่าระดับสติปัญญาค่อนข้างสูง หรือสูงกว่าระดับสติปัญญาของเด็กที่มีปัญหาทางสติปัญญา

แต่ผลการทดสอบทางด้านวิชาการได้คะแนนต่ำมาก ซึ่งความเป็นจริงแล้วเด็กน่าจะจะได้คะแนนสูงกว่านี้ คะแนนจึงไม่เป็นตามความคาดหวังของครู

10. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีปัญหาเกี่ยวกับสมาธิ เด็กอาจเสียสมาธิได้ง่าย หันเหความสนใจสู่ภายนอกห้องเรียนเสมอ

11. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีปัญหาในการจัดระเบียบการทำงาน เด็กบางคนจึงทำงานไม่เสร็จตามที่ครูมอบหมาย ลืมปากกา ดินสอหรือวัสดุในการเรียนหรือมาโรงเรียนสายบ่อย เป็นต้น

12. มีปัญหาในการคัดลอกตัวอักษร ทางคณิตศาสตร์ หรือรูปทรงอื่นๆจากตัวอย่างลงสู่สมุดแบบฝึกหัด เด็กเรียงตัวอักษรกลับหลัง

ลักษณะบางอย่างของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่พอสังเกตได้ (การศึกษาแบบเรียนรวมสถาบันราชภัฏนครราชสีมา : Online) มีดังนี้

1. แยกความแตกต่างของขนาดและรูปทรงไม่ได้
2. จำตัวเลขไม่ได้
3. นับเลขไม่ได้
4. ใช้เครื่องหมายบวก ลบ คูณ หาร ไม่ได้เมื่อเรียนแล้ว
5. คำนวนผิด แม้จะใช้เครื่องหมายถูก
6. มีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์
7. เข้าใจคำศัพท์น้อยมาก
8. ปฏิบัติตามคำสั่งไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจคำสั่ง
9. ไม่ตั้งใจฟังครู
10. จำสิ่งที่ครูพูดให้ฟังไม่ได้
11. เล่าเรื่องหรือลำดับเหตุการณ์ไม่ได้
12. มีปัญหาด้านการอ่าน เช่น อ่านข้ามบรรทัด อ่านไม่ออก อ่านไม่ชัดเจน
13. มีปัญหาด้านการเขียน เช่น เขียนหนังสือไม่เป็นตัว จำตัวอักษรไม่ได้
14. สับสนเรื่องเวลา
15. กะขนาดไม่ได้
16. ไม่เข้าใจเกี่ยวกับระยะทาง

จากลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ข้างต้น สรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีลักษณะของความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

ด้านคณิตศาสตร์ ด้านการเคลื่อนไหว รวมถึงอาจจะมีปัญหาทางด้านทักษะทางสังคมและปัญหาทางด้านจิตใจร่วมด้วย

1.3 สาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้

เบญจพร ปัญญา (2543 : 13) กล่าวว่า ความบกพร่องในการเรียนรู้ อาจจะมีสาเหตุมาจากสมองทำงานผิดปกติ โดยมีรายงานการวิจัยสนับสนุนดังนี้

1. พยาธิสภาพของสมอง การศึกษาเด็กที่มีบาดแผลทางสมอง เช่น คลอดก่อนกำหนด ตัวเหลืองหลังคลอด ฯลฯ แต่มีสติปัญญาปกติ พบว่ามีปัญหาการอ่านร่วมด้วย
2. ความผิดปกติของสมองซีกซ้าย โดยปกติสมองซีกซ้ายจะควบคุมการแสดงออกทางด้านภาษา และสมองซีกซ้ายจะมีขนาดโตกว่าซีกขวา แต่เด็ก LD สมองซีกซ้ายและซีกขวามีขนาดเท่ากัน และมีความผิดปกติอื่นๆที่สมองซีกซ้ายด้วย
3. ความผิดปกติของคลื่นสมอง เด็ก LD จะมีคลื่นอัลฟาที่สมองซีกซ้ายมากกว่าเด็กปกติ
4. กรรมพันธุ์ เด็กที่มีปัญหาการอ่าน บางรายมีความผิดปกติของโครโมโซมคู่ที่ 15 และสมาชิกของครอบครัวเคยเป็น LD โดยที่พ่อแม่มักเล่าว่าเมื่อตอนเด็กๆ ตนเคยมีลักษณะคล้ายกัน
5. พัฒนาการล่าช้า เดิมเชื่อว่าเด็ก LD มีผลจากพัฒนาการล่าช้า แต่ปัจจุบันไม่เชื่อเช่นนั้นเพราะเมื่อโตขึ้นเด็กไม่ได้หายจากโรคนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 8 - 9) ได้กล่าวถึงสาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้ว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนเนื่องจากเด็กไม่สามารถเรียนได้ดีเท่ากับเด็กปกติทั่วไป ซึ่งสาเหตุของความบกพร่องนี้อาจจำแนกได้ ดังนี้

1. การได้รับบาดเจ็บทางสมอง การได้รับบาดเจ็บทางสมองนี้อาจเป็นการได้รับบาดเจ็บก่อนคลอด ระหว่างคลอด หรือหลังคลอดก็ได้ อย่างไรก็ตามการได้รับบาดเจ็บอาจไม่รุนแรงนัก สมองและระบบประสาทส่วนกลางยังทำงานได้ดีเป็นส่วนมาก มีบางส่วนเท่านั้นที่บกพร่องไปบ้าง ทำให้เด็กมีปัญหาในการรับรู้ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก
2. กรรมพันธุ์ ความบกพร่องทางการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้ โดยมีรายงานการวิจัยที่น่าเชื่อถือได้ว่า เด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน เมื่อพบว่าฝาแฝดคนหนึ่งมีปัญหาในการอ่าน ฝาแฝดอีกคนหนึ่งมักมีปัญหาในการอ่านด้วย แต่ปัญหานี้ไม่พบบ่อยนักสำหรับฝาแฝดที่มาจากไข่คนละใบ จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัญหาในการเรียนรู้ อาจสืบทอดมาจากทางกรรมพันธุ์ได้

3. สิ่งแวดล้อม สาเหตุทางสภาพแวดล้อมในที่นี้ หมายถึง สาเหตุอื่น ๆ ที่มีใ้ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง และกรรมพันธุ์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กภายหลังคลอด เมื่อเด็กเติบโต ขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น การที่เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้าด้วย สาเหตุบางประการ การที่ร่างกายได้รับสารบางประการอันเนื่องมาจากสภาพมลพิษในสิ่งแวดล้อม การขาดสารอาหารในวัยทารกและในวัยเด็ก การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพของครู เป็นต้น แม้ว่า องค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมเหล่านี้ จะไม่ใช่สาเหตุที่ก่อให้เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยตรง แต่องค์ประกอบเหล่านี้อาจทำให้สภาพการเรียนรู้ของเด็กมีความบกพร่องมากขึ้น

จากสาเหตุดังกล่าวสรุปได้ว่า ความบกพร่องในการเรียนรู้อาจมีสาเหตุจากหลาย ประการ เช่น เด็กได้รับบาดเจ็บทางสมองก่อนคลอด ระหว่างคลอด หรือหลังคลอด เกิดจาก สมองทำงานผิดปกติ กรรมพันธุ์ หรือสิ่งแวดล้อม

1.4 การคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

การคัดแยก (Identification) เป็นขั้นตอนหนึ่งในการจัดการศึกษาพิเศษจุดมุ่งหมาย สำคัญของการคัดแยกเด็กคือ เพื่อจัดประเภทเด็กเพื่อเข้ารับบริการทางการศึกษาพิเศษ เด็กที่ ได้รับการตัดสินแล้วว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จะได้รับการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร สื่อการสอน ตลอดจนวิธีสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องตามความต้องการและปัญหาของเด็ก ซึ่ง จะช่วยให้ปัญหาต่างๆของเด็กลดน้อยลง และสามารถเรียนหนังสือได้ในที่สุด

การคัดแยกเด็กอาจกระทำได้หลายวิธี ต่อไปนี้จะกล่าวถึงวิธีคัดแยกเด็ก 2 วิธี ใหญ่ๆ คือ การคัดแยกแบบไม่เป็นทางการและการคัดแยกอย่างเป็นทางการ ดังมีรายละเอียด โดยสังเขปดังนี้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2544 : 31 - 40)

การคัดแยกอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Identification)

เป็นการคัดแยกเด็กโดยไม่ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ครูอาจใช้วิธีสังเกตพฤติกรรม ของเด็กอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สังเกตประมาณ 2-3 คน ครูลงมติร่วมกันว่าเด็กที่สังเกตมี ปัญหาอะไรบ้าง ข้อมูลที่ได้สามารถให้ประกอบการตัดสินใจคัดแยกประเภทเด็กได้เป็นอย่างดี อีก วิธีหนึ่งที่โรงเรียนหลายแห่งใช้ได้ผลมาแล้ว คือการบันทึกพฤติกรรมทางการเรียนของเด็ก ว่าเด็กมี ปัญหาในการเรียนอย่างไรบ้างจึงขอกกล่าวถึงการคัดแยกเด็กอย่างไม่เป็นทางการ 2 วิธี พอสังเขป ดังนี้

การสังเกตพฤติกรรมเด็ก

ครูอาจประเมินผลเด็กเพื่อการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมของเด็กได้ โดยการสังเกตพฤติกรรมด้านการเรียนและพฤติกรรมทั่วไป ตามหัวข้อต่อไปนี้

ก. พฤติกรรมด้านการเรียน

1. ด้านภาษาไทย

- 1.1 เด็กปฏิบัติตามคำสั่งครูได้หรือไม่ เพียงใด
 - 1.2 เวลาเด็กใช้คำพูดในการติดต่อสื่อสาร ครูฟังคำพูดของเด็กแล้ว
ครูเข้าใจหรือไม่เพียงใด
 - 1.3 ลักษณะการพูดของเด็ก เด็กพูดเป็นคำ เป็นประโยคที่ขัดถ้อย
ขัดคำหรือไม่ เพียงใด
 - 1.4 เด็กอ่านคำง่าย ๆ ได้หรือไม่
 - 1.5 ความสามารถในการอ่านของเด็ก เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนใน
ชั้นต่ำกว่าหรือสูงกว่าเพื่อนในชั้นหรือไม่ เพียงใด
 - 1.6 เด็กอ่านข้ามบรรทัดหรือไม่
 - 1.7 เด็กอ่านข้ามข้อความหรือไม่
 - 1.8 เด็กอ่านสลับตัวอักษรหรือไม่
 - 1.9 เด็กลอกคำศัพท์จากกระดานได้หรือไม่
 - 1.10 เด็กเขียนตามคำบอกได้หรือไม่
 - 1.11 ลายมือของเด็ก อ่านยากหรือไม่เพียงใด การสะกดคำ อ่าน
เป็นคำที่ถูกต้องได้หรือไม่
 - 1.12 เด็กเขียนตัวอักษรกลับหลังหรือไม่
 - 1.13 เด็กเขียนประโยคถูกต้องตามหลักภาษาไทยหรือไม่เพียงใด
- #### 2. ด้านคณิตศาสตร์
- 2.1 เด็กนับเลขได้หรือไม่
 - 2.2 เด็กเข้าใจความหมายของจำนวนหรือไม่
 - 2.3 เด็กนับจำนวนตามครูได้หรือไม่ เพียงใด เช่น ครูให้เด็กพูดตาม
1 5 2 3 6 9 4 8 1 7 6 3 ...
 - 2.4 เด็กบอกขนาดของสิ่งของได้หรือไม่
 - 2.5 เด็กบอกความแตกต่างของรูปทรงทางเรขาคณิตได้หรือไม่
 - 2.6 เด็กเข้าใจความหมายของเงินตราหรือไม่
 - 2.7 เด็กเข้าใจมาตรการชั่งตวงวัดหรือไม่
 - 2.8 เด็กเข้าใจความหมายของกราฟ แผนที่ หรือไม่

2.9 เด็กทำเลขได้หรือไม่ เพียงใด ในการบวก ลบ คูณ หาร

2.10 เด็กทำเลขโจทย์ปัญหาได้หรือไม่เพียงใด

3. ด้านพฤติกรรม

3.1 เด็กเสียสมาธิง่ายหรือไม่ เพียงใด

3.2 เด็กมีช่วงความสนใจสั้นหรือไม่ เพียงใด

3.3 เด็กมีใจจดจ่ออยู่กับกิจกรรมได้นานหรือไม่ เพียงใด

3.4 เด็กอยู่นิ่งเฉยได้นานหรือไม่ เพียงใด

3.5 เด็กเดินหรือวิ่งได้คล่องแคล่วหรือไม่เพียงใด

3.6 เด็กหยิบจับสิ่งของได้ดีหรือไม่ จับดินสอเขียนหนังสือได้ หรือไม่

3.7 เด็กมีความอดทนต่อการรอคอยได้หรือไม่เพียงใด

3.8 เด็กจำสิ่งของได้หรือไม่ เช่น เกมการจำสิ่งของ

3.9 เด็กแสดงความสับสนระหว่างซ้าย – ขวา หรือไม่เพียงใด

3.10 เด็กทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมายหรือไม่ เพียงใด

ข. การบันทึกพฤติกรรมในการเรียนของเด็ก

ครูผู้สอนจะเข้าใจปัญหาในการเรียนของเด็กได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากครูผู้สอนเป็นคนที่มึลักษณะในการสังเกตว่าเด็กในชั้นเรียนของตน มีปัญหาในการเรียนอย่างไรบ้าง เด็กทำตามคำสั่งของครูได้หรือไม่ หากทำได้มากน้อยเพียงใด หากทำไม่ได้เด็กแสดงพฤติกรรมอย่างไร เป็นต้น

ผู้ที่ทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรมในการเรียน อาจเป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชาต่างๆ เช่น วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาของเด็กในการเรียน ควรรวบรวมมาจากครู 2 - 3 คน เพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจน

โรงเรียนอาจกำหนดแบบฟอร์มขึ้น เพื่อใช้ในการบันทึกปัญหาในการเรียนของเด็ก ตัวอย่างต่อไปนี้ เป็นแบบฟอร์มหนึ่งในการใช้บันทึกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กในการเรียน แบบฟอร์มนี้มีรายละเอียดให้ครูผู้สอนบันทึกเกี่ยวกับปัญหาที่เด็กเผชิญอยู่ในห้องเรียน ครูพยายามแก้ปัญหาอย่างไร ได้ผลหรือไม่เพียงใด ปัญหาเกิดขึ้นในสถานการณ์เช่นใด ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลในลักษณะใด ได้ผลหรือไม่ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบบันทึกปัญหาในการเรียนของเด็ก

ชื่อนักเรียนชั้น

ชื่อโรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

1. ปัญหาของนักเรียน จงระบุให้ชัดเจนว่าเด็กมีปัญหาทางการเรียน และ/หรือปัญหาทางพฤติกรรมอย่างไรบ้าง

.....
.....

2. ปัญหาในข้อ 1 เกิดขึ้นบ่อยเพียงใด

.....
.....

3. ครูผู้สอนพบเห็นปัญหา ณ ที่ใด จงบรรยายสภาพปัญหาของเด็ก

.....
.....

4. การแก้ปัญหา จงบอกวิธีแก้ปัญหว่า ครูผู้สอนพยายามแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร

.....
.....

5. การแก้ปัญหาในข้อ 4 ได้ผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

6. ครูผู้สอนได้ทดลองใช้วิธีอื่นในการแก้ปัญหหรือไม่

.....
.....

7. ครูผู้สอนได้นำปัญหานี้ไปปรึกษากับบุคลากรอื่นในโรงเรียนหรือไม่

.....
.....

8. ครูผู้สอนได้ปรับปรุงเนื้อหาที่ใช้สอน วิธีสอน สื่อการสอนหรือไม่

.....
.....

9. การทดสอบ ครูผู้สอนต้องการให้มีการทดสอบเด็กเพิ่มเติมหรือไม่ ด้านใด

10. ครูผู้สอนต้องการข้อมูลใดเพิ่มเติมบ้าง ในการช่วยให้เด็กสามารถเรียนได้ดีขึ้น

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

การคัดแยกอย่างเป็นทางการ (Formal Identification)

เป็นการคัดแยกเด็กโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งส่วนมากเป็นแบบทดสอบ หรือแบบ
คัดแยกที่เชื่อถือได้ มีคุณภาพดี ในต่างประเทศแบบทดสอบที่เป็นที่นิยมใช้ในการคัดแยกเด็กที่มี
ปัญหาในการเรียนรู้มีดังนี้

1. Illinois Test of Psycholinguistic Abilities (ITPA)
2. Detroit Test of Learning Aptitude
3. Woodcock - Johnson Psycho - Educational Battery
4. Southern California Sensory Integration Tests
5. Bender - Gestalt - Visual Perception
- Visual Motor
6. Frostig Developmental Test
7. Peabody Individual Achievement Test - Revised
8. Kaufman Assessment Battery for children
9. WISC - III
10. Stanford - Binet

ในประเทศไทย เครื่องมือที่ใช้ในการคัดแยกเด็กที่จะกล่าวถึงมี 2 ชุด คือ

1. แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย

ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม ใช้คัดแยกเด็กที่มีอายุระหว่าง 4 – 6 ปีครึ่ง เป็นการทดสอบรายบุคคล แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .63 - .85 และมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเชิงโครงสร้าง และมีความเที่ยงตรงจำแนกตลอดความเที่ยงตรงตามเกณฑ์เปรียบเทียบ ในระดับ

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10, 20 และ 30 ของแต่ละช่วงอายุ โดยคำนึงถึงคะแนนที่เด็กสอบได้ในแต่ละหมวดของแบบทดสอบและจำนวนหมวดที่เด็กสอบไม่ผ่านซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าเด็กอยู่ในภาวะ “เสี่ยง” ที่จะเป็เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หรือไม่ เครื่องมือนี้ใช้ทดสอบความสามารถของเด็กใน 6 ด้าน คือ การรู้จักซ้าย-ขวา การจำคำ การวาดรูปทรง การจำตัวเลข การจัดหมวดหมู่ และการใช้ขา

2. แบบสำรวจเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาโดยศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู แห่งภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นแบบสำรวจโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ มีคำถาม 50 ข้อ ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กแต่ละคน ครูจะต้องรู้จักเด็ก และคุ้นเคยกับเด็กเป็นอย่างดี โดยได้สังเกตเด็กติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 เดือน เครื่องมือนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจทั้งชุดเท่ากับ .99 มีค่าความเที่ยงตรงดี วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงโดยใช้ Known Group Technique แบบสำรวจนี้ใช้กับเด็กที่มีอายุ 6-12 ปี ซึ่งเป็นเด็กอยู่ในระดับประถมศึกษาสำรวจปัญหาของเด็กใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา คณิตศาสตร์ เวลาและทิศทาง การเคลื่อนไหว และพฤติกรรม

เครื่องมือที่ช่วยคัดแยกเด็กที่บกพร่องทางการเรียนรู้อีกประเภทหนึ่ง คือ แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) เป็นแบบคัดกรองที่สร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของ 2 หน่วยงาน คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา (Kasetsart University Laboratory School , Center for Educational Research and Development - KUS) และสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (Faculty of medicine Siriraj Hospital - SI) เพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 6-13 ปี 11 เดือน ที่มีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder - ADHD) บกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disorders - LD) และออทิซึม (Autism and Pervasive Developmental Disorders - PDDs) เป็นเครื่องมือที่นำไปใช้ได้ง่าย ใช้เวลาน้อยในการประเมิน และให้ข้อมูลเที่ยงตรงในการบ่งชี้นักเรียนที่มีภาวะทั้ง 3 กลุ่ม (ดารณี อุทัยรัตนกิจ , ชาญวิทย์ พรณกมลและคณะ. 2550 : 10)

จากรูปแบบในการคัดแยกที่กล่าวมา สรุปว่าการคัดแยกเด็กด้วยวิธีการต่างๆ มีข้อดีและข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการคัดแยกเด็กควรใช้วิธีการที่มีความหลากหลายเท่าที่สามารถทำได้ และสำหรับการศึกษาข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบคัดกรองนักเรียน

ที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales :

ADHD/LD/Autism (PDDs) ซึ่งเป็นแบบคัดกรองที่สร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของ 2 หน่วยงาน คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา และสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และประยุกต์ใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของกรมวิชาการ ซึ่งเมื่อคัดแยกด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมแล้วก็นำมาวางแผนในการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กต่อไป

1.5 ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 29) กล่าวถึงลักษณะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านดังนี้

1. การเคลื่อนไหวที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย หน้านิ่ง
2. อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
3. อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ
4. อ่านเรียงลำดับคำผิด สับสนตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม
5. อ่านสับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
6. อ่านช้าและตะกุกตะกัก
7. อ่านด้วยความลังเลไม่แน่ใจ
8. อ่านเขาเรื่องไม่ได้
9. บอกลำดับเรื่องราวได้
10. จับประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้ (อ่านได้แต่อธิบายไม่ได้)
11. แยกสระเสียงสั้น - ยาว ไม่ได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 11) กล่าวถึงลักษณะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านไว้ดังนี้

1. หลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
2. อ่านช้าและตะกุกตะกัก
3. จำข้อเท็จจริงพื้นฐานไม่ได้
4. อ่านคำในตำแหน่งที่ไม่ถูกต้อง
5. ไม่สามารถบอกลำดับของเรื่องราวได้

6. สับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
7. ไม่สามารถจำประเด็นสำคัญของเรื่องราวได้
8. อ่านตกลั่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่ อ่านกลับคำ

ศรียา นิยมธรรม (2541 : 42) กล่าวถึงลักษณะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านดังนี้

1. ขมวดคิ้ว นิ่งหน้าเวลาอ่าน
2. หลงบรรทัด
3. อ่านสลับคำ อ่านข้ามคำ
4. อ่านสลับตัวอักษร
5. การอ่านช้า การอ่านถอยหลัง
6. อ่านออกเสียงไม่ชัด
7. จับใจความของเรื่องที่อ่านหรือลำดับเรื่องที่อ่านไม่ได้
8. จำใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้
9. เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้ ฯลฯ

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 22 - 23) ได้กล่าวถึงเด็กที่มีปัญหาในการอ่าน อาจมีพฤติกรรมดังนี้

1. จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านเป็นคำไม่ได้
2. จำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้
3. ความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน
4. ระดับสติปัญญาของเด็กอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เมื่อวัดโดยใช้แบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่เชื่อถือได้
5. เด็กบางคนอาจมีความไวในการใช้สายตา
6. เด็กบางคนอาจมีความไวในการฟัง
7. พุดไม่เป็นประโยค
8. เด็กสามารถเข้าใจภาษาได้ดี หากให้เด็กฟังหรือมีคนอ่านหนังสือให้ฟังหรือฟังจากเทป แต่ถ้าให้อ่านเองเด็กจะอ่านไม่ได้ อ่านไม่เข้าใจหรือจับใจความไม่ได้

9. อ่านคำโดยสลับตัวอักษร เช่น กบ เป็น บก

มอง เป็น งอม

ยอด เป็น ดอย

กาบ เป็น บาก เป็นต้น

10. ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน – หลัง ตัวอักษรโดยอยู่ทางซ้ายหรือขวา

11. ไม่สามารถแยกเสียงสระในคำได้ เช่น ระหว่าง น้ำลง กับ แมลง เด็กมัก

อ่านคำ แมลง ว่า แม – ลง หรือ มะ – แลง – ลง เป็นต้น

จากที่นักการศึกษากล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจะมีความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน มักพบในหลายลักษณะ เช่น อ่านเป็นคำไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ จำตัวอักษรไม่ได้ อ่านซ้ำและตะกุกตะกัก อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่ อ่านกลับคำ อ่านไม่เข้าใจหรือจับใจความไม่ได้และแสดงอาการเครียดขณะอ่าน เป็นต้น

1.6 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

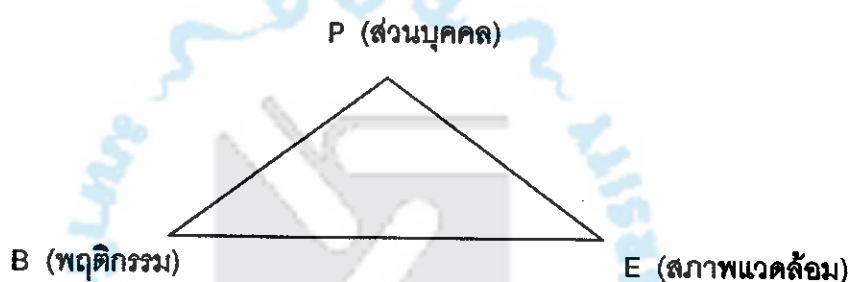
ทฤษฎีการเรียนรู้ มีมากมายหลายกลุ่มด้วยกัน แต่ละทฤษฎีก็มีหลักการและแนวคิดแตกต่างกันไป ในที่นี้ได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับลักษณะเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ดังนี้

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ (Operant Conditioning) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มของทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง (Associative Theory) ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ทฤษฎีนี้พัฒนาโดย B.F. Skinner โดยแนวคิดการจัดการเงื่อนไข ผลกรรมของทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นผลเนื่องมาจากผลกรรมของพฤติกรรมนั้น ถ้าพฤติกรรมใดได้รับผลกรรมที่เป็นตัวเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ในทางกลับกันถ้าพฤติกรรมใดได้รับผลกรรมที่เป็นตัวลงโทษ พฤติกรรมนั้นก็จะลดลงหรือยุติ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 171)

ทฤษฎีการประมวลสารสนเทศ (Information Processing Theory) เป็นทฤษฎีที่อธิบายการเรียนรู้ของมนุษย์สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนความรู้ของผู้เรียนทั้งปริมาณและวิธีการประมวลสารสนเทศ โดยการประมวลสารสนเทศนี้ จะเข้าสู่ความจำระยะสั้นและระยะยาว ตามแนวการอธิบายของซีฟรินและแอทคินสัน กล่าวคือ เมื่อมีสิ่งเร้าผ่านกระบวนการคัดสรรแล้ว สิ่งเร้าที่บุคคลใส่ใจจะรับรู้จะถูกบันทึก แปรรูป และเก็บไว้ในความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว โดยสิ่งเร้าที่บุคคลใส่ใจจะถูกบันทึกในความจำระยะสั้นไว้ได้อย่างยาวนานเพียง 30 วินาที แต่ถ้าต้องการเก็บข้อมูลนั้นไว้นาน ๆ เพื่อเรียกใช้ภายหลัง ข้อมูลนั้น

ต้องผ่านการประมวลและเปลี่ยนรูป ด้วยกระบวนการรหัส ซึ่งอาจเป็นการท่องจำ ๆ การเรียนสิ่งที่มีความหมาย การเรียนที่เชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว เป็นต้น เมื่อข้อมูลเข้าสู่ความจำระยะยาวจะเป็นความจำที่ถาวร ทำให้ผู้เรียนได้เพิ่มจำนวนของสิ่งที่เรียนรู้และสามารถเรียกข้อมูลมาใช้ในเวลาที่ต้องการได้ (Wolfolk. 1993 : 242 - 243)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ผู้สร้างทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม คือ อัลเบิร์ต แบนดูรา ทฤษฎีนี้มีแนวคิดพื้นฐาน สรุปได้ว่าพฤติกรรมของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปเนื่องมาจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องมีปัจจัยส่วนบุคคล (ปัญญา ชีวภาพ และสิ่งภายในอื่น ๆ) ร่วมด้วย และการร่วมของปัจจัยส่วนบุคคลนั้น จะต้องร่วมกันในลักษณะกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) กับปัจจัยทางด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อม แต่ก็ได้หมายความว่า การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทั้งสามต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกบางปัจจัย และอิทธิพลของปัจจัยทั้งสามนั้น ไม่ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน หากแต่ต้องอาศัยเวลาในการที่ปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่น ๆ การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทั้งสามเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิแสดงการกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านพฤติกรรมและปัจจัยทางสภาพแวดล้อม (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2536 : 171)

จากแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีดังกล่าว แบนดูรา จึงเน้นแนวคิด 3 ประการ คือ

1. แนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต
2. แนวคิดของการกำกับตนเอง
3. แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในครั้งนี้ นำแนวคิดการเรียนรู้โดยการสังเกต และแนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเองมาพัฒนาหลักสูตรกล่าวคือ

แนวคิดเรื่องการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) มีความเชื่อพื้นฐานสรุปได้ว่า บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเสมอ การเรียนรู้จึงเกิดจากการสังเกตสิ่งแวดล้อมและเลียนแบบจากตัวแบบที่อยู่แวดล้อมนั้น ๆ โดยบันทึกสิ่งที่สังเกตในความจำระยะยาว ถ้าบุคคลได้ดูตัวแบบซ้ำ ๆ ได้อธิบายพฤติกรรมหรือการกระทำของตัวแบบด้วยคำพูดของตนเองจะทำให้เกิดการเรียนรู้ และจดจำแม้เวลาจะผ่านไปนานก็ตาม (Schunk. 1991 : 106 - 108)

แนวคิดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self - Efficacy) มีความเชื่อพื้นฐานสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีผลต่อการกระทำของบุคคล ถ้าบุคคล 2 คน มีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่ต่างกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองต่างกัน ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพการแสดงออก จะขึ้นอยู่กับรับรู้ความสามารถของตนเอง ถ้าเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ บุคคลก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้น ไม่ห่อถ้อยง่าย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด การรับรู้ความสามารถของตนเอง สามารถพัฒนาได้ด้วยการให้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Schunk. 1991 : 121 - 123)

ทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt – Field Theory) (เยาเวพา เดระคุปต์. 2542 : 63 - 65) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theories) ที่เน้นการรับรู้โดยส่วนรวม (Whole) มากกว่าที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อย ๆ แนวความคิดนี้เกิดขึ้นในประเทศเยอรมนี ในสมัยเดียวกับที่กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ของวัตสันกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา นักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ ได้แก่ แมกซ์ เวอร์ไทเมอร์ วอล์ฟแกง โคเลอร์ คอฟท์และเคิร์ท เลวิน และต่อมาเลวินได้ศึกษาและขยายความคิดออกเป็นทฤษฎีสนาม (Field Theory)

หลักการเรียนรู้ การเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. การรับรู้ (Perception) การรับรู้ในความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มนี้หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากกระทบกับประสาทสัมผัส ซึ่งมีหู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง และการแปลความหมายของสิ่งที่มากระทบสัมผัสก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ เป็นการสร้างความหมายเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ให้กับตัวเรา เช่น การรับรู้ทางสายตา ได้แก่ เมื่อมีสิ่งเร้าในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพมากกระทบสายตา สายตาก็สัมผัส ทำให้มองเห็นและแปลความหมายเป็นความสวยงาม ความน่าเกลียด เป็นต้น

2. การหยั่งเห็น (Insight) หรือการรู้แจ้งตลอด หมายถึง การเกิดความคิด ความเข้าใจที่แวบขึ้นมาทันทีทันใด โดยมีความเข้าใจในสาระสำคัญในการแก้ปัญหาที่

กำลังเผชิญอยู่ กล่าวคือ มองเห็นขั้นตอนกระบวนการความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในการแก้ปัญหาอย่างแจ่มแจ้งว่าจะแก้จุดใดก่อนหลัง การหยั่งเห็นจึงเป็นความเข้าใจที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการคิดแก้ปัญหาด้วยการคิดแก้ไขโดยวิธีการอื่นก่อนระยะหนึ่ง เช่น การลองผิดลองถูก เป็นต้น แล้วจึงเกิดความคิดความเข้าใจแวบขึ้นมา มองเห็นช่องทางตลอดทุกขั้นตอนในการแก้ปัญหานั้น ๆ แล้วอุทานว่า อ้อ! (Aha!)

กฎของการเรียนรู้ ทฤษฎีในกลุ่มนี้ได้เน้นกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. กฎความแน่นอนชัดเจน (Principle of Pranguang) กฎนี้เป็นกฎที่มีความสำคัญกว้างขวาง ครอบคลุมกฎอื่น ๆ โดยได้อธิบายว่า ในการรับรู้สิ่งใดก็ตาม อินทรีย์มีแนวโน้มที่จะจัดประสบการณ์นั้น ๆ ให้เป็นระเบียบหมวดหมู่ ให้อยู่ในรูปแบบที่ดีที่สุด มีความหมายสมบูรณ์และง่าย เช่น การจัดกลุ่มดาวเป็นรูปลูกหมี ผีเสื้อโกโก้ เป็นต้น ดังนั้นในการรับรู้อินทรีย์อาจรับรู้แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากประสบการณ์ที่แตกต่างกันของบุคคล แต่การรับรู้ที่ดีจะต้องเกิดความแน่นอนหรือชัดเจน ซึ่งมีสิ่งที่จะต้องคำนึง 2 ประการ คือ

1.1 ภาพ (Figure) หรือส่วนที่เด่น เป็นจุดศูนย์รวมของสิ่งที่สนใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการรับรู้ในการจัดระเบียบของลักษณะภาพ เป็นสิ่งที่ต้องการเน้นหรือสนใจเป็นพิเศษในขณะนั้น

1.2 พื้น (Ground) หรือส่วนประกอบของภาพ เป็นส่วนที่รองรับภาพซึ่งเกิดจากการจัดระเบียบของการรับรู้ในลักษณะที่เป็นพื้น เป็นส่วนประกอบของภาพไม่ใช่สิ่งที่ต้องการเน้นหรือสนใจในขณะนั้น

การรับรู้ภาพและพื้นซึ่งบางทีอาจจะมองเห็นสลับกันนั้น ตามทฤษฎีของกลุ่มเกสตัลท์เชื่อว่า เกิดจากประสบการณ์ของบุคคลเป็นสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่า ประสบการณ์เดิมของบุคคลมีผลต่อการเรียนรู้ภาพและพื้น

2. กฎความใกล้ชิด (Principle of Proximity) หมายถึง สิ่งเร้าใด ๆ ที่อยู่ใกล้กัน ซึ่งมนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้กันเป็นพวกเดียวกันหรือเป็นหมวดหมู่เดียวกัน

3. กฎความคล้ายคลึง (Principle of Similarity) หมายถึง สิ่งเร้าใด ๆ ก็ตามที่มีลักษณะรูปร่าง ขนาด หรือสีคล้าย ๆ กัน มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ลักษณะรูปร่างขนาดหรือสีที่คล้ายกันเป็นพวกเดียวกัน หรือเป็นหมวดหมู่เดียวกัน

4. กฎความต่อเนื่อง (Principle of Continuity) หมายถึง สิ่งเร้าที่ดูเหมือนกันจะมีทิศทางไปในทางเดียวกัน หรือมีแบบแผนไปในทางหนึ่งเดียวกัน ก็จะทำให้รับรู้เป็นรูปร่างหรือเป็นหมวดหมู่ขึ้น

5. กฎความสมบูรณ์หรือกฎปิด (Principle of Closure) หมายถึง สิ่งเร้าใดก็ตามที่ยังขาดความสมบูรณ์ มนุษย์มีแนวโน้มที่จะรับรู้ให้เป็นสิ่งที่สมบูรณ์

การนำทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มเกสตัลท์ไปใช้ในการจัดการศึกษามีข้อแนะนำดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนควรจัดสถานการณ์ต่าง ๆ รอบตัวเพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิด เพราะทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มนี้จะเน้นการส่งเสริมความคิดของเด็กเป็นสำคัญ โดยใช้กิจกรรมหลาย ๆ ชนิด เช่น นิทาน เหตุการณ์ มาใช้ในการจัดประสบการณ์เดิม

2. ครูผู้สอนควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนหรือความสามารถของผู้เรียนเป็นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เป็นต้น

3. การเน้นภาพรวม ครูควรจัดบทเรียนให้เป็นหมวดหมู่ มองเห็นโครงสร้างของเรื่องที่จะเรียน แล้วยังแยกเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน แล้วจึงให้รายละเอียดของหน่วยย่อยแต่ละหน่วยนั้น โดยเฉพาะการสอนภาษาควรเน้นให้เด็กเห็นคำหรือประโยคมากกว่าการสะกดคำ

4. การประยุกต์ใช้ การเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5. การเรียนรู้ ควรเน้นความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ โดยหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ นำความรู้ไปใช้ได้จริง

1.7 หลักการและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 83 - 86) ได้ให้ความเห็นว่า ปัญหาทางการเรียนรู้มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาการและพฤติกรรมที่แสดงออกในเชิงรบกวนชั้นเรียน จึงได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติดังนี้

1. สอนโดยเน้นความสามารถเด่นของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ เช่น ถ้าพบว่าเด็กใช้สายตาในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ครูควรให้เด็กมองวัตถุต่าง ๆ แทนที่จะพูดให้เด็กฟังเท่านั้น

2. พยายามลดกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหรือความสามารถที่เป็นจุดบกพร่องของเด็ก เช่น ถ้าพบว่าเด็กมีปัญหาการเขียน ก็ไม่ควรให้งานที่เด็กต้องเขียนมาก แต่อาจให้เด็กตอบปากเปล่าหรือตอบใส่เทปบันทึกเสียงแทนการเขียน

3. พยายามพัฒนาจุดบกพร่องของเด็ก หลังจากที่ได้ฝึกประสบความสำเร็จจากการใช้ความสามารถเด่นได้แล้ว

4. กำหนดความคิดรวบยอดที่จะให้เด็กเรียนให้ชัดเจน ถ้าจะสอนความคิดรวบยอดใหม่ ครูต้องนำความคิดรวบยอดใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยเรียนรู้มาแล้ว และสรุปความคิดรวบยอดให้ชัดเจน เพราะเด็กจะไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้เอง

5. ช่วยเหลือเด็กตระหนักถึงเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยชี้ให้เด็กเห็นว่าเมื่อวานนี้เด็กทำอะไรได้บ้าง วันนี้เด็กทำอะไรสำเร็จ และเด็กจะทำอะไรได้ในวันนี้บ้าง

6. ตั้งเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจนที่เด็กสามารถทำได้ โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่าง ๆ กันไป โดยให้เด็กทำงานในอันดับแรก ๆ ตามความสามารถของเขา จากนั้นค่อย ๆ จำกัดเวลา พร้อมทั้งบันทึกความก้าวหน้าของเด็ก เมื่อเด็กทำงานก้าวหน้าได้เสร็จตามกำหนดเวลา จึงค่อยให้งานที่ยากขึ้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเดียวกัน

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่เด็กทำงานได้สำเร็จ ถ้าเด็กทำผิดบอกให้ทราบทันที อธิบายใหม่และให้เด็กแก้ไขใหม่ทันที แต่ต้องใช้วิธีทางบวก ถ้าเด็กทำได้สำเร็จ ต้องรับให้คำชม และบอกเหตุผลที่เด็กได้รับคำชมโดยเน้นความพยายามในการทำงานเป็นหลัก ไม่ชมเพียงเฉพาะงานที่ครูพอใจ

8. ให้หยุดกิจกรรมนั้นชั่วคราวเวลาอีกระยะหนึ่ง ถ้าครูได้พยายามใช้วิธีการใหม่ ๆ หรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กแล้วแต่เด็กยังไม่สามารถพัฒนาได้

9. อย่าพยายามสอนสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนรู้และไม่อาจเรียนรู้ได้

10. เนื้อหา บทเรียน และเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้สอนนั้น ควรเริ่มสอนเนื้อหา หรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ

11. จัดกิจกรรมในทักษะเดียวกันให้หลากหลาย เพื่อว่าเด็กจะได้เลือกงานที่ทำได้และให้เด็กทำงานตามแนวทางของเขาเอง เช่น ใช้ปากกาสีแดง เลือกลมที่จะนั่งทำงานเอง ใช้อุปกรณ์ช่วยประเภทเครื่องเล่นเทป หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

12. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

13. ใช้เกมหรือกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น และได้ยิน ได้ฟัง เพราะทำให้เด็กสนุกในการเรียนรู้ และเรียนรู้ได้เร็ว

14. สอนซ้ำและทบทวนบ่อย ๆ เพราะตามปกติเด็กมีปัญหาทางการเรียนรู้ ต้องการประสบการณ์ซ้ำและบ่อยมากกว่าเด็กปกติ

15. จัดทำป้ายกระดานแข็งหรือธงสีแดง ซึ่งมีความหมายว่า ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งข้างหนึ่งของป้ายอาจเขียนว่า “พยายามทำงานต่อไป” และอีกข้างหนึ่งเขียนว่า “หนูมีปัญหา” ให้เด็กยกขึ้นตั้งหันออกนอกตัว เมื่อต้องการความช่วยเหลือจากครู วิธีนี้จะช่วยลดความซับซ้อนใจให้แก่เด็กได้บ้าง และป้ายหรือธงก็จะช่วยลดความวุ่นวายไปได้ โดยที่เด็กไม่ต้องลุกจากที่นั่งหรือยกมือ หรือเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากครูบ่อย ๆ และนอกจากนี้ป้ายดังกล่าวยังทำหน้าที่เตือนเด็กให้ทำงานต่อไปอีก

ผดุง อารยะวิญญู (2539 : 236 -243) ได้สรุปถึง หลักการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากผลการศึกษาวิจัยของนักการศึกษาพิเศษจำนวนมากว่า หากครูนำหลักการสอนไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้ว จะช่วยให้นักเรียนรู้ได้เต็มที่ ซึ่งหลักการสอนที่เหมาะสมที่จะใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีดังนี้

1. สอนจากสิ่งที่ย่างที่สุด เริ่มสอนเด็กด้วยเนื้อหาที่ต่ำกว่าระดับความสามารถของเด็กเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้เด็กมีกำลังใจที่จะเรียนต่อไปในลำดับที่มีเนื้อหายากขึ้น

2. ใช้ประสบการณ์ตรง เด็กจะเรียนรู้ได้ดีต้องอาศัยประสบการณ์เดิม การเรียนการสอนที่ดีจึงควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของเด็กเป็นสำคัญ และควรสอนโดยใช้ประสบการณ์ตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

3. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ตามขีดความสามารถของตน เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กก็ย่อมแตกต่างกัน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นควรจัดให้สอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องคอยช่วยเหลือเด็กโดยการกำหนดเนื้อหาให้เด็กเรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ไปเรื่อย ๆ ตามลำดับเนื้อหาและความสามารถของตน วิธีนี้จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้เต็มที่

4. ใช้แรงเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ แรงเสริมหรือการเสริมแรง (reinforcement) หมายถึง คำชมหรือสิ่งของที่ครูให้แก่เด็กเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่เด็กพึงพอใจในแรงเสริมที่ครูให้ และแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ซ้ำอีก แรงเสริมที่ครูจะ

ให้กับเด็กอาจเป็นแรงเสริมด้านบวก เช่น ครูพูดว่า “เก่ง” “ดีมาก” “เยี่ยมมาก” “ถูกต้อง” เป็นต้น หรืออาจเป็นแรงเสริมที่เป็นสิ่งของ เช่น รูปดอกไม้ ดาวแดง รูปการ์ตูน รูปภาพ ดินสอสี เป็นต้น ซึ่งการให้แรงเสริมจะต้องให้เป็นระบบ เช่น ให้แรงเสริมในทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และหยุดให้แรงเสริมทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

5. กระตุ้นให้เด็กใช้ความคิด ความคิด แนวทาง ตลอดจนวิธีการในการแก้ปัญหาเป็นสิ่งจำเป็น ที่เราควรสอนและปลูกฝังให้แก่เด็ก เพื่อว่าเมื่อเขาโตขึ้น เขาจะรู้จักคิดหาทางแก้ปัญหาได้ การสอนให้เด็กรู้จักแก้ปัญหาอาจทำได้หลายวิธี เช่น

5.1 กำหนดสถานการณ์สมมติ เช่น ครูถามนักเรียนว่า “หากน้ำท่วม โรงเรียนนักเรียนจะอย่างไร ? ” เป็นต้น

5.2 การให้การบ้านแก่เด็ก นอกจากให้เด็กหาคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแล้ว ควรให้การบ้านในลักษณะที่เด็กสามารถใช้ความคิดอย่างกว้างขวางด้วย เพราะเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

5.3 ควรกระตุ้นให้เด็กใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง

6. ให้เด็กมีโอกาสดแสดงความเป็นผู้นำ ความเป็นผู้นำควรได้รับการส่งเสริมตั้งแต่เมื่อเด็กมีอายุน้อย เพื่อให้เด็กมีโอกาสดพัฒนาความเป็นผู้นำและใช้ความเป็นผู้นำได้เต็มที่ เมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออก เป็นทางหนึ่งที่จะส่งเสริมความเป็นผู้นำของเด็ก และเหมาะที่จะนำมาใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษก็มีความสามารถในการเป็นผู้นำเช่นกัน

7. ให้เด็กเรียนจากเพื่อน การเรียนจากเพื่อนเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ได้ผลดี และนำมาใช้ได้ทั้งกับเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แต่ครูจะต้องควบคุมอย่างใกล้ชิด

8. ให้โอกาสเด็กเลือกเรียน การให้เด็กเลือกกิจกรรมที่ครูจัดให้ เป็นการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ทำให้เด็กสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจ ซึ่งจะทำให้เด็กสามารถเรียนได้ดี และเด็กเรียนรู้ได้มาก และครูก็มีโอกาสศึกษาความสนใจของเด็ก ซึ่งจะประโยชน์ในการแนะแนวแก่เด็กอีกด้วย อย่างไรก็ตามการให้โอกาสเด็กในการเลือกกิจกรรมเรียนนั้น จะต้องอยู่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดจากครู ครูไม่ควรเสนอกิจกรรมให้เด็กเลือกมากมาย เพราะจะทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในเวลาต่อมา

9. สอนจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยไปหาสิ่งที่เด็กไม่คุ้นเคย เด็กจะเรียนรู้ได้ดีหากเด็กมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนอยู่ก่อนแล้ว ตัวอย่างเช่น เด็กในชนบทที่ติดตามตามีอาชีพ

ทำนา หากเรียนเรื่อง “การปลูกข้าว” เด็กชนบทที่มีประสบการณ์ในการปลูกข้าวก็จะเข้าใจเรื่องที่เรียนได้เร็วขึ้น แต่ถ้าให้เด็กชนบทเรียนเรื่อง “ปัญหาการจราจร” เด็กอาจจะไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ จึงอาจเรียนรู้ได้ช้า ดังนั้นการเรียนรู้จึงควรอาศัยสิ่งที่เด็กรู้เป็นฐานในการรับความรู้ใหม่ ๆ ต่อไป

10. ทบทวนบทเรียนบ่อย ๆ การทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วเป็นสิ่งจำเป็น เพราะในบางครั้งเด็กอาจลืมได้ง่ายหากบทเรียนนั้นไม่อยู่ในความสนใจของเด็ก การทบทวนจะช่วยให้ความคงทนในการจำมีมากขึ้น เด็กเรียนซ้ำมักจะลืมสิ่งที่เรียนไปแล้ว จึงจำเป็นที่ครูจะต้องทบทวนบทเรียนบ่อย ๆ

11. แสดงผลการเรียนให้เด็กเห็นโดยเร็ว เด็กที่สอบเสร็จแล้วมักต้องการทราบผลการสอนจากครู เด็กอยากจะทำว่าได้หรือตก ได้คะแนนเท่าใด ได้อันดับที่เท่าใด สอบผ่านหรือไม่ผ่านวัตถุประสงค์ เป็นต้น หากเป็นไปได้ครูควรแจ้งผลการสอบให้เด็กทราบโดยเร็ว ในขณะที่เด็กมีความกระตือรือร้นอยากทราบผลการเรียนอยู่ หากแจ้งผลช้า ความกระตือรือร้นของเด็กก็จะลดลง อันเป็นผลทำให้เด็กไม่อยากปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

12. จัดห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นจำนวนมากไม่ค่อยมีสมาธิในการเรียน หากมีสิ่งรบกวนจะยิ่งทำให้เด็กขาดสมาธิมากขึ้น การเรียนการสอนของครูจึงอาจไม่ได้ผลเต็มที่ ลักษณะของห้องเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นควรมีฝาผนังกันทั้ง 4 ด้าน ห้องเรียนควรปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก ควรทาสีห้องให้สวยงามและจัดห้องเรียนให้เป็นระเบียบ

13. สังเกตเด็กควบคู่กันไปกับการสอน การสังเกตของครูควบคู่กันไปกับการเรียนการสอนจะช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยเด็กแม่นยำยิ่งขึ้น และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็กกลุ่มพิเศษได้ดียิ่งขึ้น

วารี ธีระจิตร (2541 : 147) ได้สรุปเกี่ยวกับการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เฉพาะทาง (Learning Disabilities) ว่าครูควรจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยผสมผสานการสอนแบบตัวต่อตัวไปกับการสอนแบบกลุ่มย่อย และแบบกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างเหมาะสม การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม อุปกรณ์การเรียนการสอนในแต่ละพฤติกรรม ควรให้มีความยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพแวดล้อม ความสนใจ และความต้องการที่จำเป็น และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน

นอกจากนี้ ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 111 - 115) ยังได้สรุปข้อควรจำสำหรับการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียน ดังนี้

1. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ต้องการความช่วยเหลือจากโรงเรียนในด้าน การปรับปรุงหลักสูตร และวิธีสอนเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษะ อาจเป็นวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ หรือทั้ง 2 อย่าง
 2. ดรรชนีที่บ่งบอกว่า เด็กคนใดเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียน คือความ แตกต่างระหว่างความคาดหวังของครู และผลงานที่แท้จริงของเด็ก และความไม่คงเส้นคงวาของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก
 3. ครูที่สอนชั้นปกติมีบทบาทอย่างมากในการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาในการ เรียน เช่น การให้ข้อมูลแก่ครูการศึกษาพิเศษ เพื่อให้การคัดแยกและการวางแผนให้ความ ช่วยเหลือเด็ก ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 4. วิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียน คือ
 - 4.1 การสอนซ่อมเสริม ซึ่งเป็นการสอนเพิ่มเติมในส่วนที่เด็กยังขาดทักษะ อยู่
 - 4.2 วิธีสอนแบบชดเชย (Compensation) เป็นการสอนในส่วนที่เด็กขาด ไป โดยใช้ความสามารถหรือใช้ส่วนเด่นของเด็กเป็นการชดเชย
 5. การสอนซ่อมเสริมมีประโยชน์ในการสอนการอ่าน การเขียน และ คณิตศาสตร์
 6. ในการสอนวิชาทักษะ ครูผู้สอนอาจช่วยเหลือเด็กได้โดยการสอนพิเศษ เพิ่มเติม โดยการแนะนำคำตอบที่เป็นแนวทาง หรือการใช้แบบฝึกหัดที่มีแนวทางในการชักจูงเด็ก ไปสู่คำตอบที่ถูกต้อง
 7. ในการสอนการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ ครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับ เนื้อหาบ้าง ปรับเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิธีทดสอบเด็ก
 8. เด็กที่มีปัญหาในการเขียน อาจจำเป็นต้องสอบปากเปล่าแทนการสอบด้วย การเขียนคำตอบลงในกระดาษ
 9. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจมีปัญหากับสมาธิ การ เคลื่อนไหว หรือพฤติกรรมบางอย่างด้วยเช่นกัน
 10. การสอนเด็กในข้อ 9 ควรปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้เด็กปลอดจากสิ่งรบกวน นอกให้มากที่สุด
- สำหรับวิธีสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียน ที่เหมาะสมกับเด็กประเภทนี้ ได้ เสนอวิธี 10 วิธีดังนี้

1. วิธีถามตนเอง (Self Questioning) ครูสอนให้นักเรียนตั้งคำถามตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน เช่น ปัญหาคืออะไร ฉันควรจะทำอย่างไร ฉันควรจะวางแผนอย่างไร ฉันจะแก้ปัญหาได้อย่างไร เป็นต้น การให้นักเรียนตั้งคำถามตนเองจะช่วยให้เด็กมีเวลาคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้
2. วิธีท่องจำ (Verbal Rehearsal) โดยครูเป็นคนพูดและให้เด็กพูดตามด้วยเสียงดังและเสียงกระซิบ แล้วจึงให้ท่องจำโดยไม่มีเสียง และทำปากขมุบขมิบ ครูอาจให้เด็กพูดใหม่โดยใช้คำพูดของเด็กเอง แต่ความหมายเหมือนเดิม วิธีดังกล่าวนี้จะช่วยให้เด็กจำเนื้อหาได้
3. วิธีจัดหน่วยการเรียนรู้ (Organization) ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เราทราบว่า เด็กสามารถเรียนได้ดี โดยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เก่าที่เด็กเรียนมาแล้ว ในบางครั้งการจัดเนื้อหาวิชาที่让孩子เรียนไม่เรียงลำดับตามหลักการเรียนรู้ดังกล่าว จึงควรจัดเนื้อหาวิชาใหม่ เป็นหน่วยย่อย ๆ ที่ประกอบด้วยเนื้อหาที่พอเหมาะกับความสามารถของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ทีละหน่วย ในบทต่อไปควรมีเนื้อหาใหม่ไม่มากนัก และควรสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเรียนรู้แล้วในบทก่อน
4. ใช้ความรู้เดิม (Using Prior Knowledge) คล้ายกับข้อ 3 กล่าวคือ เนื้อหาในบทเรียนใหม่จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทที่เด็กเรียนมาแล้ว จึงจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดี
5. ใช้กลยุทธ์ในการจดจำ (Memory Strategies) ครูพยายามสรรหากลวิธีในการจดจำสิ่งต่าง ๆ หรือลักษณะเด่นของสิ่งนั้น ๆ เช่น เด็กจำได้ดีจากการร้องเพลง ตาสีจําวันเกิดของลูกได้ดี เพราะวันนั้นมีพายุพัดอย่างรุนแรง เด็กจำพยัญชนะ บ ได้ เพราะมีส่วนคล้ายกับ ข แต่ต้องกว้างกว่า ข เป็นต้น
6. วิธีพยากรณ์ (Predicting) เป็นการให้เด็กคาดเดาล่วงหน้าเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน เช่น วันนี้จะเรียนอะไรบ้าง และให้เด็กตรวจสอบว่าถูกต้องตามที่คาดเดาหรือไม่
7. วิธีกำหนดล่วงหน้า (Advance Organizer) จากหลักการเรียนรู้ที่ว่า เด็กจะเรียนได้หากเด็กทราบล่วงหน้ามาก่อนว่าจะเรียนเรื่องอะไร เด็กจะได้เตรียมตัวว่าตนเองมีความรู้หรือยัง จะได้โยงความรู้ที่มีอยู่แล้วกับความรู้ใหม่ ดังนั้น ครูจึงควรแจ้งให้เด็กทราบล่วงหน้าว่าจะเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาอะไรบ้าง เพื่อให้เด็กเตรียมตัวล่วงหน้า และเตรียมพร้อมที่จะเรียน
8. ใช้วิธีปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดความจำ (Cognitive Behavior Modification) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้น คือ
 - 8.1 ครูแสดงเป็นตัวอย่างขณะอธิบายให้เด็กฟัง

8.2 นักเรียนแสดงท่าทางตามความรู้สึกพูด

8.3 นักเรียนอธิบาย หรือพูดด้วยเสียงอังก

8.4 นักเรียนอธิบาย หรือพูดด้วยเสียงประจบ

8.5 นักเรียนแสดง

9. ใช้แบบอย่าง (Modeling) ครูอาจแสดงพฤติกรรมให้เด็กดูเป็นแบบอย่าง หรือให้เด็กอื่นแสดงให้ดูเป็นแบบอย่างก็ได้ รวมทั้งพฤติกรรมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ครูอาจอธิบายประกอบการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย แล้วจึงให้เด็กแสดงบ้าง

10. การตรวจสอบตนเอง (Self - Monitoring) เด็กสามารถเรียนรู้ได้โดยการปรับปรุงแก้ไขจากความผิดของตนเอง กระทำผิดจึงไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเสมอไป ครูจึงควรฝึกให้เด็กหันสังเกตตนเอง จะได้เข้าใจว่าตนเองทำผิดพลาดอย่างไรบ้าง ให้เด็กเสนอแนะข้อแก้ไขจะได้ไม่แสดงความผิดพลาดซ้ำอีก

จากหลักการและวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้น ควรจัดเนื้อหาที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก ใช้เกมหรือกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรม สอนซ้ำและทบทวนบ่อย ๆ ให้แรงเสริมในทันทีที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยครูควรจัดทำแผนการเรียนการสอนโดยผสมผสานการสอนแบบตัวต่อตัวไปกับการสอนแบบกลุ่มย่อย และวิธีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้คือการสอนซ่อมเสริม

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดหมวดหมู่คำที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 แต่ไม่สามารถอ่านคำเหล่านั้นได้ ใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำและแบบสะกดตัวผสมคำ เน้นการสอนซ้ำ การให้แรงเสริมในทันที ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นของจริง ภาพ เกมและเพลง โดยผสมผสานการสอนแบบตัวต่อตัวไปกับการสอนแบบกลุ่มย่อย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก และคุณภาพการอ่านของเด็กย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2537 : 106) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่าน รับรู้ความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายให้ทราบโดยผ่านทางตัวหนังสือ

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 121) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการทางสมอง ที่ ต้องการให้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือ สัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้ เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

บันลือ พุกกะวัน (2538 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่าน เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมผสานเสียง เพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด

2. การอ่าน เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออก เสียงเป็นคำหรือเป็นประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่าน

3. การอ่าน เป็นการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้ จากผู้เขียน ถึงผู้อ่าน

4. การอ่าน เป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายๆ ด้าน เช่น ให้การสังเกต จำรูปคำ

ยมโดย เพ็งพงศา (2538 : 325) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การอ่านออก เสียงเป็นการสื่อสารวิธีหนึ่ง ผู้อ่านต้องอ่านให้ผู้ฟังรับสารได้ชัด การอ่านชัดเจนถูกต้องตาม ความหมายในวิชาหลักภาษาหมายถึง อ่านสระ พยางค์ และวรรณยุกต์ถูกต้อง

นภดล จันทรเพ็ญ (2539 : 73) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการในการแปล ความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นถ้อยคำหรือความคิดของตนเองแล้วผู้อ่านก็นำ ความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ศศิธร วงศ์ชาติ (2542 : 12) ได้กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปล ความหมายของสัญลักษณ์ โดยผ่านกระบวนการทางความคิด ไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านซึ่งต้อง อาศัยทักษะการวิเคราะห์คำ ถอดความ ตีความ ขยายความ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

เดือนใจ กรวยกระโทก (2543 : 15) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปล ความหมายของตัวอักษร เป็นความคิดโดยอาศัยประสบการณ์เดิม แล้วนำความคิดไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อไป

อรรถาธิบาย (2546 : 21) สรุปว่า การอ่าน เป็นการแปลความหมายของ ตัวอักษรมาเป็นถ้อยคำ โดยให้การสังเกต จำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปลความ และเกิดความเข้าใจในคำหรือข้อความที่อ่าน อีกทั้งการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเพราะการที่ผู้อ่านจะจำข้อความที่อ่านได้ต้องเข้าใจความหมายของคำ หน้าที่ของคำ และสามารถแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ ออกจากคำนั้นได้

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : 28) สรุปว่า การอ่าน เป็นกระบวนการทางสมองที่ แปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มองเห็น โดยผ่านกระบวนการคิดเกิดความเข้าใจ และถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำที่มีความหมาย สื่อได้ตรงกันระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน

พัฒน์จิรา จันทร์ดำ (2547 : 11) สรุปว่า ความหมายของการอ่านมีหลายระดับ

1. การอ่าน หมายถึง การให้สายตาสังเกตและแยกแยะตัวหนังสือเป็น ออกเสียงให้ตรงกับคำที่อ่าน แปลความหมายของคำได้ รู้ส่วนประกอบของคำ รู้เสียงสูงเสียงต่ำ จากความหมายนี้จะเห็นได้ว่าการอ่านไม่ได้มีความละเอียดลึกซึ้งมากมายนัก เป็นความหมายของการอ่านเพียงเบื้องต้น กล่าวคือเป็นการอ่านของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาเท่านั้น

2. การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิด และนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตัวอักษรคือเครื่องมือแทนคำพูดและคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ให้แทนของจริงอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นหัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ จากความหมายนี้การอ่านไม่ได้หยุดอยู่แค่การออกเสียงได้ถูกต้อง หรือรู้ส่วนประกอบของคำแต่ละคำ และแปลความหมายได้เท่านั้น แต่จะต้องสามารถเก็บเอาความคิดจากการอ่านไปใช้ประโยชน์อีกด้วย

จากความหมายของการอ่าน ที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ พอสรุปได้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ โดยการให้สายตาสังเกตและแยกแยะตัวหนังสือเป็น รู้ส่วนประกอบของคำ รู้เสียงสูงเสียงต่ำ ออกเสียงให้ตรงกับคำหรือประโยคที่อ่าน แปลความหมายของคำได้ ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยที่ผู้อ่านต้องให้ความสามารถหลายๆด้าน เช่น ใช้การสังเกต จำรูปคำ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และเพื่อพัฒนาชีวิต นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

จินตนา ไบกาซูยี (2534 : 57 -58) ได้กล่าวว่า “การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวัน... เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนและการศึกษาหาวิชาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต เริ่มตั้งแต่อ่านให้ออก อ่านให้เป็น อ่านให้เก่งและมีนิสัยรักการอ่าน การอ่านเป็นทักษะ

หนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้... เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเจริญงอกงามทางสมอง และสติปัญญา การอ่านเป็นปฏิกิริยาที่ดีที่บำรุงสมองให้เจริญวัย พลอยพาให้สติปัญญางอกงามไปในทางที่ถูกต้อง มีเหตุมีผล เพราะในขณะที่อ่านสมองจะทำหน้าที่อ่านตัวอักษรสระ วรรณยุกต์ ผสมคำ สะกดคำ รับรู้ความหมาย ตีความหมาย เพื่อสื่อให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน พร้อมกับคิด พิจารณาว่า ความหมายในข้อความที่อ่านนั้นถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ยอมรับหรือไม่ยอมรับ นี่เป็น การใช้วิจารณ์ญาณเข้ามาด้วย จึงกล่าวได้ว่า ขณะอ่านสมองจะทำงานตลอดเวลา การอ่านจึงช่วยให้คนคิดเป็น และรู้จักคิด... เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ชีวิตมีความบันเทิง มีการพักผ่อนหย่อนใจ จากชีวิตประจำวัน...”

โดยเฉพาะเด็กในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นวัยที่เป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญมาก สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในชีวิต การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันและอนาคตมาก เพราะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ตลอดเวลา คนที่อ่านไม่ออกจะเหมือนกับคนปัญญาอ่อน หรือคนตาบอดที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นตลอดเวลา เช่น ในการใช้ยาต้องอาศัยการอ่านฉลากยา เพื่อให้ยาได้ถูกต้องไม่เป็นอันตรายต่อชีวิต การเดินทางก็ต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน เพื่อจะได้รู้ว่าขบวนรถหรือรถคันใดที่วิ่งไปยังจุดหมายปลายทาง ชื่อถนน ชื่ออาคาร สถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น บางครั้งก็ถูกหลอกหลวงหรือเอาเปรียบ เนื่องจากไม่สามารถรับรู้ข่าวสารที่จำเป็น หรือเรื่องราวที่ควรจะได้รับรู้ได้ด้วยตนเอง เช่น ข่าวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในบ้านเมือง ข่าวการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ที่อาจจะมีผลกระทบกับการงานหรือชีวิตประจำวัน ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์ได้

2. การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาสติปัญญา เนื่องจากในการอ่าน ไม่ว่าจะอ่านหนังสือประเภทใดก็ตาม ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิด ทำความเข้าใจ แยกแยะ หรือพิจารณาในสิ่งที่กำลังอ่าน เช่น การอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่อง ก็ต้องจดจำตัวละครในเรื่อง ตีความหมาย หรือทำความเข้าใจกับความเป็นไปของเรื่อง ประมวลเรื่องราวในการ์ตูนออกมาเป็นความคิดของตนเอง รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ ความถูกต้องของเรื่องราว เป็นต้น อันจะเป็นการพัฒนาความสามารถทางสมอง โดยที่เด็กสนุกสนานเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย

3. การอ่านทำให้เกิดความรู้ทางวิชาการ และรอบรู้ในสิ่งต่าง ๆ กล่าวคือเด็กจะได้รับความรู้โดยตรงจากครู แต่เด็กก็ต้องเรียนรู้โดยอาศัยการอ่านจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ด้วย เพราะในปัจจุบันความรู้มีมากมายมหาศาล ครูไม่สามารถถ่ายทอดทุกสิ่งทุกอย่าง ให้กับเด็กได้ทั้งหมด

3. การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้อย่างกว้างขวาง
4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพของผู้เรียนในอนาคต
5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีในการรับรู้ข่าวสาร เหตุการณ์ บ้านเมือง
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิเคราะห์ ตัดสินใจในการเลือกตัวแทน ในด้านการเมืองการปกครอง
7. การอ่านนับเป็นกิจกรรมสำคัญในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความเพลิดเพลินและพัฒนาด้านจิตใจอีกด้วย
8. การอ่านช่วยให้ผู้เรียนทราบและสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของสังคม พัฒนาตนเองและอาชีพของตนได้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย (2538 :136) ได้กล่าวเกี่ยวกับ ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า “ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อน หย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหา ความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการ พุดและการเขียนได้เป็นอย่างดี”

นิพวรรณ ทัททะกุลธร (2538 : 136) ได้กล่าวเกี่ยวกับคุณค่าของการอ่านหนังสือไว้ ว่า “ การอ่านหนังสือ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาความรู้และใช้เป็นแนวทางในการแสวงหา ความก้าวหน้าให้ทันกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา”

เอกฉันท จารุเมธีชน (2539 : 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา นักศึกษาจะต้องศึกษาจากตำรับตำราเป็นส่วนใหญ่ซึ่งต้องให้การอ่านเป็นประจำ ผู้อ่านหนังสือมากย่อมได้เปรียบ ผู้ที่อ่านหนังสือบ่อยและผู้ที่อ่านหนังสือเก่งรวดเร็ว สามารถ เข้าใจเรื่องราวที่อ่านจับใจความได้ถูกต้องแม่นยำ เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ซึ่งถ่ายทอด มาเป็นตัวหนังสือ รู้จักวิธีอ่านหนังสือว่าเล่มไหนควรใช้วิธีอ่านอย่างไร สามารถประเมินผลจากสิ่ง ที่ตนอ่าน รวมทั้งมีวิจารณ์ญาณในการอ่านสามารถวิจารณ์ได้ จึงเรียนว่าผู้นั้นเป็นนักอ่านที่ดี

เสริมศรี หอทิมาวรรณ (2539 : 348) กล่าวว่า นอกจากการอ่านจะเป็นทักษะสำคัญของการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในด้านอื่นๆ อีกดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะต้องการหาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ
2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เป็นผู้ที่สำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะได้อ่านเอกสารความรู้ในการปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ
4. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะถ้าเราอ่านได้ก็สามารถความเข้าใจร่วมกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539 : 6) กล่าวว่า การอ่านหนังสือมีความสำคัญมาก ผู้ที่อ่านมากย่อมเป็นผู้ที่ก้าวหน้าไม่หยุดนิ่งลำหลัง เพาะหนังสือเปรียบประดุจชุมทรัพย์อันประเสริฐ ดังที่อาจารย์เปลื้อง ณ นคร กล่าวไว้ว่า “หนังสือเป็นที่รวมแห่งความรู้ ความเพลิดเพลิน เป็นชุมทรัพย์ที่ไม่มีผู้ใดหวงห้าม นับเป็นชุมทรัพย์อันประเสริฐ ซึ่งเราอาจจะขุดเอามาเป็นประโยชน์ได้โดยเสียแรงและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด”

ผู้ปกครองและครูจึงควรชักชวนแนะนำเยาวชนให้อ่านหนังสือ ชักจูงให้เห็นว่าการอ่านมีความสำคัญต่อผู้ที่ยังอยู่ในวัยศึกษา เป็นการค้นหาคำตอบหรือตอบปัญหาที่สงสัย เพื่อให้เกิดความรู้ความคิดและความฉลาด เพราะปัญหาที่สงสัยบางอย่าง อาจจะไม่ต้องการไต่ถามครูหรือผู้ใหญ่ หรือบางทีผู้ใหญ่ให้คำตอบได้ไม่จุใจ ก็แสวงหาคำตอบนั้นจากการอ่านหนังสือ ถ้านักเรียนไม่ต้องการหาคำตอบ แต่ต้องการหาความเพลิดเพลิน ผู้ปกครองควรแนะนำให้ลูกหลานหาความเพลิดเพลินได้จากการอ่าน การอ่านจะช่วยสร้างจินตนาการของอารมณ์ให้เกิดความสนุกสนาน ได้รู้จักโลกและคนกว้างขวางขึ้นจึงนับได้ว่าการอ่านเป็นอาหารใจประการหนึ่ง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้่านทุกคน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 188) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ เป็นเครื่องมือใน

การแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ การอ่านที่มีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่การสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียน คือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควรทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆด้วย

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : 29) สรุปว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียน ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ในด้านอื่นๆต่อไป และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิต ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตประจำวัน เป็นนิสัยที่ดีที่บำรุงสมองให้เจริญวัย โดยขณะอ่านสมองจะทำงานตลอดเวลา การอ่านจึงช่วยให้คนคิดเป็นและรู้จักคิด นอกจากนี้การอ่านจะทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน สามารถนำแบบอย่างที่ดีไปเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต ทำให้ทราบเหตุการณ์และสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถพัฒนาตนเองและอาชีพของตนได้ โดยเฉพาะเด็กในระดับประถมศึกษาต้องเริ่มตั้งแต่อ่านให้ออก อ่านให้เป็น อ่านให้เก่งและมีนิสัยรักการอ่าน เพราะคนที่อ่านไม่ออกจะเป็นเหมือนคนตาบอด ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ต้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือตลอดเวลา ดังนั้นการอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านของแต่ละบุคคล แต่ละวัย และแต่ละอาชีพ ย่อมจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนะจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้หลายประการดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 89 - 90) ได้ระบุจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านให้แก่ นักเรียนในระดับชั้นต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนมีความสามารถดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 เพื่อให้มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียง อ่านได้ถูกต้องชัดเจน มีความเข้าใจในการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญ และตอบคำถามได้ รู้หลักเกณฑ์ง่ายๆ เกี่ยวกับการอ่านและนำไปใช้ได้ มีนิสัยที่ดีในการอ่านและรักการอ่าน

2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่านและสามารถนำไปใช้อ่านคำใหม่ๆ ได้ มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือก การใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุด ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและความเพลิดเพลินในยามว่าง

3. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ การใช้พจนานุกรม

เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2533 : 21) กล่าวไว้ว่า การอ่านโดยทั่วๆ ไปมีจุดมุ่งหมายหลัก 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง
2. อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ (เพื่อ “ทำเป็น”)
3. อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า (เพื่อ “คิดเป็น”)

ไซสิริ ปราโมช ณ อยุธยาและคนอื่นๆ (2535 : 48 - 50) ได้กล่าวว่า ในการอ่านหนังสือผู้อ่านมักมีจุดประสงค์ในการอ่านแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อความรู้ ความรู้ที่ได้มักปรากฏในหนังสือหลายลักษณะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์แขนงใดแขนงหนึ่งโดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ความรู้ลักษณะนี้มีมากในหนังสือประเภทตำรา การอ่านหนังสือเหล่านี้ผู้อ่านจะเลือกอ่านหนังสือหลายๆ เล่ม เพื่อทดสอบความถูกต้องและแม่นยำ การอ่านหนังสือประเภทนี้นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รักความก้าวหน้า นอกจากนี้ยังมีหนังสือบางเรื่องที่ทำให้ความรู้ประเภทเสริมให้คนรอบรู้ ช่วยให้การประกอบอาชีพสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น ช่วยให้เข้าใจผู้อื่นและงานของผู้อื่นดีขึ้น ช่วยให้สะดวกในการวางตัวและรู้จักตนเองดีขึ้น การอ่านหนังสือประเภทนี้จึงเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ ที่ตนสนใจ

2. อ่านเพื่อความคิด ความคิดของคนจะเจริญงอกงามได้โดยอาศัยการกระตุ้นเตือนให้ไม่คิด การที่ได้มองเห็นอะไรรอบด้าน จะช่วยให้ทรรศนะของเรากว้างขวางขึ้น ช่วยให้การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจมีความบกพร่องน้อยลง ดังนั้นการที่ได้อ่านความคิดเห็นของคนหลายๆ คนที่พูดในเรื่องเดียวกันแต่มีประสบการณ์ต่างกันจะสร้างแนวความคิดให้แก่ผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง หนังสือประเภทที่แสดงความคิด ได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุปของ

บทวิจัย หรือบางครั้งแสดงออกในแง่เชิงศิลปะ เช่น แสดงออกมาเป็นโครงเรื่องในรูปนวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ การอ่านความคิดเห็นที่ปรากฏในรูปแบบแผ่งเช่นนี้ต้องอาศัยวิธีทลายใจผู้แต่ง ซึ่งอาจผิดพลาดได้ง่าย จำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดและรอบคอบ ดังนั้นจะต้องจำไว้ว่าความคิดที่ดีต้องมีเหตุผลและความรู้เป็นพื้นฐาน

3. อ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านด้วยจุดประสงค์ข้อนี้ค่อนข้างได้รับความนิยมจากผู้อ่าน เพราะเป็นการอ่านเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน หนังสือบางประเภท เช่น หนังสือประเภทร้อยกรอง นวนิยาย เรื่องสั้น ฯลฯ มีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้ พัฒนาอารมณ์ ตลอดจนความสนใจในระดับต่างๆ หนังสือประเภทนี้นอกจากทำให้เกิดรสความบันเทิงแล้ว บางครั้งยังให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน ดังนั้นผู้อ่านจึงไม่ควรอ่านเพียงแต่เอารสเท่านั้น ควรอ่านอย่างใคร่ครวญ พิจารณาหาแก่นสารสาระที่ปรากฏอยู่ในเรื่องบ้าง ซึ่งถ้าผู้อ่านสามารถอ่านได้แล้วได้รับความรู้ความคิด ความบันเทิงควบคู่กันไป จึงถือได้ว่า “อ่านเป็น”

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539 : 8 - 9) กล่าวว่า คนเรามีจุดมุ่งหมายการอ่านต่างๆ กันออกไป แต่พอจะสรุปรวมจุดมุ่งหมายการอ่านดังนี้

1. การอ่านเพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านที่รวดเร็ว เพื่อแสวงหาคำตอบสั้นๆ หรืออ่านหัวข้อสำคัญ หรือความคิดเด่นของข้อความทั้งหมด เช่น การอ่านประกาศ การอ่านข้อความโฆษณา และการอ่านพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ เราอาจจะอ่านเพื่อแสวงหาความรู้จากข้อเขียนในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การอ่านข่าวเพื่อให้ทราบเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั่วทุกภาคของโลก เพื่อจะได้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ การอ่านข้อเขียนที่ผู้เขียนเล่าประสบการณ์ต่างๆ นับตั้งแต่วิธีการปฏิบัติงาน การเดินทางท่องเที่ยว อ่านชีวประวัติบุคคลสำคัญ อ่านแนวความคิดในด้านปรัชญา ศาสนา ค่านิยม และความคิดของบุคคลในยุคต่างๆ อ่านข้อเขียนที่ให้ความรู้ใหม่ ทรรศนะใหม่อันเป็นผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับแนวคิดนั้น อ่านข้อเขียนเพื่อประกอบการตัดสินใจ เข้าใจปัญหาและเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนและส่วนรวม ถ้าผู้อ่านเกิดความไม่แน่ใจว่าข้อความที่ได้อ่านไปนั้น ผิดหรือถูกประการใด ถ้าประสงค์จะทราบก็จำเป็นต้องอ่านและค้นคว้าศึกษาดูให้แน่เสียก่อน กับทั้งจะต้องใช้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยเพื่อที่จะได้เข้าใจว่าสิ่งใดที่ถูกต้องควรยึดถือปฏิบัติ สิ่งใดผิดควรจะละเว้น การอ่านจะทำให้เราเข้าใจปัญหามานานชนิด เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง การสังคม ฯลฯ เมื่อใดผู้อ่านจะต้องแก้ปัญหาในชีวิตของตนและส่วนรวมก็สามารถที่จะแก้ไขได้อย่างแนบเนียนและเป็นผลดียิ่ง

3. การอ่านเพื่อความบันเทิง เราจะแสวงหาความบันเทิงได้จากการอ่านหนังสือ หนังสือที่ให้ความบันเทิง ได้แก่ นวนิยาย เรื่องชวนำต่างๆ นิศยสาร ซึ่งก่อให้เกิดความรื่นเร้งบันเทิงใจ เกิดอารมณ์สุข ทำให้อ่านมีสุขภาพจิตดี มีกำลังใจที่จะทำงานหรือศึกษาเล่าเรียนต่อไป

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 127 - 128) แบ่งจุดมุ่งหมายการอ่าน ดังนี้

1. การอ่านเพื่อก้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา อ่านบทความ อ่านสารคดี

2. การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านนวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี

3. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือประเภทชวนหัวต่างๆ

4. การอ่านเพื่หารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว

6. การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จ ส่วนใดเป็นข้อจริง เช่น การอ่านคำโฆษณาต่างๆ

7. การอ่านเพื่อบัใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น อ่านบทความในวารสาร

8. การอ่านเพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง อ่านคำแนะนำ อ่านคู่มือการใช้เครื่องไฟฟ้า

9. การอ่านเพื่อกออกเสียงให้อูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะกับเนื้อเรื่องและเหมือนกับพูด เช่น อ่านบทละครต่างๆ

ผะอบ โปะษะกฤษณะ (2538 : 109) ได้กล่าวจุดประสงค์ของการอ่านว่า แบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. เพื่อให้รู้ การอ่านไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องน้อย หรือเรื่องใหญ่ๆ จุดประสงค์ที่มา ก่อนก็คือ เพื่อให้รู้ เช่น การอ่านฉลากยา เพื่อให้รู้จะได้กินยาถูก อ่านประกาศ อ่านตำรา อ่านข่าว ฯลฯ

2. เพื่อให้เกิดความบันเทิง การอ่านเป็นยาอายุวัฒนะอย่างหนึ่งเป็นอาหารใจ ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน หนังสือสามารถสร้างจินตนาการและเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้คล้อยตาม เกิดความสนุกสนานราวกับไปอยู่อีกโลกหนึ่งได้ สามารถทำให้อ่านได้พบอยู่ในสมัยต่าง ๆ ในถิ่นที่ต่าง ๆ อย่างที่ผู้อ่านนึกไม่ถึง

สนิท ตั้งทวี (2538 : 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่างๆ โดยละเอียดหรือโดยย่อ
2. อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
3. อ่านเพื่อต้องการทราบข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริง
4. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า
5. อ่านเพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับในวงสังคม
6. อ่านเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

เตือนใจ ทรูกระโทก (2543 : 4) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านหนังสือทุกครั้ง ผู้อ่านควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน เช่น อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ อ่านเพื่อความสนุกสนานหรืออ่านเพื่อต้องการอยากรู้

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : 30) สรุปว่า การอ่านของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อสนองความต้องการของตนเอง เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และอ่านเพื่อให้มีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์และการดำรงชีวิตในปัจจุบัน

สุวัฒน์ แก้วสังข์ทอง และประวีณา มีชอบธรรม (2546 : 3) กล่าวว่า การที่เราต้องอ่านหนังสือนั้นก็โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหาความรู้เรื่องราวต่างๆโดยละเอียด เพราะบางที่เราอาจได้ยินได้ฟังจากผู้อื่นโดยย่อๆ ทำให้อยากรู้เรื่องราวนั้นๆโดยละเอียดต่อไปอีก ก็จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้โดยละเอียดเพิ่มเติมจากตำรับตำราต่างๆ
2. ศึกษาหาความรู้เรื่องราวต่างๆโดยย่อๆ บางที่เราก็ไม่ต้องการทราบเรื่องราวต่างๆเหล่านั้นอ่าน เช่น หนังสือสารานุกรม หนังสือคู่มือต่างๆ
3. สอนองความอยากรู้อยากทราบ ซึ่งเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ เพราะมนุษย์เราอยากรู้อยากเห็น และมีความสงสัยในสิ่งต่างๆอยู่เสมอ เมื่อเราได้อ่านหนังสือมากๆ ก็อาจทำให้เราหมดความสงสัย หรือบรรเทาความสงสัยในเรื่องนั้นได้
4. หาความสนุกเพลิดเพลิน ซึ่งเท่ากับการพักผ่อนสมอง เราอาจจะเลือกหาหนังสือประเภทไม่หนักสมองมาอ่าน เช่น พกนวนิยาย สารคดีท่องเที่ยว วรรณคดีบางเรื่องและการ์ตูนต่างๆ เป็นต้น

จากจุดมุ่งหมายของการอ่านที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้สามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ อ่านเพื่อความรู้ เช่น การอ่านตำราวิชาการต่างๆ อ่านฉลากยา อ่านข่าว และอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น นวนิยาย สารคดี นิทาน การ์ตูน

เป็นต้น ส่วนจุดประสงค์ในการอ่านของเด็กในระดับประถมศึกษา ก็เพื่อความรู้ เพื่อจับใจความ เพื่ออ่านออกเสียงได้ถูกต้อง และเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านตามลำดับ

2.4 วิธีการสอนอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

บันลือ พุกกะวัน (2533 : 117 - 118) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ได้แก่ การเตรียมตัวที่จะสอนนับตั้งแต่เด็กก้าวย่างเข้าโรงเรียน ในวันแรก รวมถึงการปฐมนิเทศเด็ก การพัฒนาความพร้อมและการแก้ไขช่วยเหลือให้เด็กได้เรียน และได้เล่นร่วมกันไปด้วย

1.1 การเตรียมการอ่าน ถือว่าเป็นการเริ่มงานในขั้นการปรับปรุงพื้นฐาน ภาษาพูด กิริยา มารยาท และระเบียบในการอยู่ร่วมกัน โดยใช้การฟัง การพูด ในการเตรียมตัวเด็ก การสังเกต การเรียกชื่อ สิ่งของ สภาพแวดล้อมทั่วไปทั้งในโรงเรียนและทางบ้าน ตลอดจนการเล่าถึงกิจวัตรประจำวัน

1.2 การพัฒนาและตรวจสอบความพร้อมในการอ่าน เช่น การสังเกต ความเหมือน ความแตกต่าง ความสัมพันธ์ของกล้ำเนื้อกับสายตา การฝึกกลิ้งมือ การเล่นเกม การขับร้อง การฝึกวาด ปั้น ทับกระดาษ เพื่อนำไปสู่การพูด การฟังได้อย่างกว้างขวาง

1.3 การฝึกอ่าน เริ่มนับตั้งแต่การฝึกอ่านพจนานุกรมภาพ (พยัญชนะ) พจนานุกรมเสียง (สระ) การฝึกนึกคำที่เริ่มด้วยพยัญชนะต้นหรือเสียงพร้อมกับการช่วยเหลือแก้ไขอย่างใกล้ชิดจากครูผู้สอนไปด้วย

1.4 ฝึกอ่านบัตรคำประกอบภาพ และบัตรประโยคประกอบภาพเรื่องราว หรือนิทานสั้นๆ โดยฟังจากครูอ่านหนังสือและเปิดให้ดูภาพไปด้วย

1.5 ฝึกฟังครูเล่านิทาน นิทานพื้นบ้าน เด็กฝึกพูดหรืออ่านตามครูและฝึกให้เด็กที่ฟังเล่าเรื่องอย่างย่อๆ ได้

1.6 ฝึกท่องจำบทประพันธ์ง่ายๆ ต่อคำสัมผัสหรือคำคล้องจองเป็นตอนๆ

2. ขั้นเริ่มอ่าน หมายถึง การเริ่มอ่านหนังสือที่เป็นเรื่องราวสั้น ๆ นิทาน กิจวัตรประจำวัน โดยใช้วิธีจำรูปคำ และภาพประกอบ

2.1 ฝึกอ่านคำ และประโยคประกอบภาพ

2.2 ฝึกอ่านประโยคและเรื่องราว โดยอาศัยภาพประกอบช่วย

2.3 ฝึกอ่านนิทานสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่ครูและนักเรียนจัดเตรียมหรือแต่งขึ้น หรือแผนภูมิประสบการณ์ที่ช่วยขยายประสบการณ์

2.4 ฝึกให้ใช้การเทียบคำ เทียบประโยค เพื่อใช้ประโยชน์ในการอ่าน

3. ชั้นอ่านหนังสือแตกหรือมีความก้าวหน้าในการอ่าน ได้แก่ สามารถใช้การอ่านได้ยาวนานขึ้น โดยสามารถใช้วิธีสะกดตัวผสมคำช่วยในการอ่านคำแปลก ๆ ใหม่ ๆ

3.1 ฝึกอ่านนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ และกิจวัตรประจำวันที่ใช้คำแปลก ๆ

3.2 ฝึกอ่านนิทานที่ยาวขึ้น และสามารถเล่าเรื่องราว ลำดับเหตุการณ์ได้

3.3 ฝึกอ่านบทประพันธ์สั้น ๆ โดยการรู้จักลงจังหวะสัมผัส

3.4 ฝึกอ่านเรื่องราว บทความ และสามารถจำรูปคำ เทียบคำ สะกดตัว ใช้เทคนิคการเดารูปประโยค และเข้าใจความหมายได้

3.5 ฝึกอ่านแบบเก็บใจความ และสามารถประเมินตัวละคร บทความต่าง ๆ ได้ดี จนนำไปใช้แสดงความคิดเห็น รายงานได้

4. ชั้นเสริมสร้างนิสัยในการอ่านที่ดี หมายถึง สามารถอ่านในใจได้เร็ว สามารถอ่านเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ หาความเพลิดเพลินจากการอ่าน โดยวิธีอ่านคร่าว ๆ

4.1 ฝึกอ่านในใจ และมีความสนใจในการอ่าน อ่านหนังสือได้หลายรสหลายประเภท

4.2 ฝึกอ่านหนังสืออ่านประกอบเพื่อค้นหาสาระสำคัญ

4.3 ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อให้ได้สิ่งที่สนใจและเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ประเมินเรื่องราว และวิจารณ์หนังสือที่อ่านได้

5. ชั้นอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง หมายถึง สามารถเล็งเห็นคุณค่าประโยชน์ของการอ่าน เกิดรสนิยมในการอ่านหนังสือประเภทใดประเภทหนึ่ง มีความสนใจในรสนวนคดี เจริญ และสารคดี จนสามารถหยิบยกส่วนดีเด่นขึ้นอ้างอิง ชักชวนให้ผู้อื่นสนใจภาษาได้

ดารณี อุทัยรัตนกิจ (2538 : 33) กล่าวว่า จากสภาพปัญหา ลักษณะความบกพร่องในด้านการอ่านของเด็ก การสร้างหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ การปรับโปรแกรมการอ่านในชีวิตประจำวันของเด็กทำได้โดยครูคอยให้กำลังใจไปจนถึงการปรับวิธีสอน ใช้เทคนิควิธีการสอนอ่านที่เหมาะสมกับแบบการคิดหรือแบบการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน

บันลือ พุกกะวัน (2538 : 12 - 17) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสอนอ่านจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจมิติหรือขอบข่ายในการสอนอ่าน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอน เช่น ต้องเข้าใจถึงธรรมชาติที่มาของตัวอักษร ที่มาของวิธีสอนและวิธีเรียนของเด็ก เพื่อ

นำมาวิเคราะห์ว่าควรจะสอนอ่านด้วยวิธีใดจึงจะส่งเสริมให้เด็กได้เรียนอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้เสนอวิธีสอนอ่านหลักๆ ไว้ 3 วิธี คือ

1. วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic Method) ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีสัญลักษณ์ออกเสียงคงที่ (Phonic Language) ยังมีความจำเป็นที่จะต้องให้วิธีสะกดตัวผสมคำ เพื่อให้เด็กสามารถใช้หลักเกณฑ์ในการไล่สะกดอ่านคำใหม่ได้ดี การอ่านด้วยวิธีสะกดตัวผสมคำนี้ สัมพันธ์กับการสอนเขียน คือ อ่านสะกดคำแล้วเขียนตามที่สะกดไปได้ หรือเรียกว่าเขียนหรืออ่านโดยใช้เสียงพาไป (Sound blending) ได้ดี วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำนี้ได้แนวคิดมาจากการที่มนุษย์ใช้เสียงของภาพ และสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านออก

2. วิธีสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Readers' Approach) วิธีสอนอ่านแบบนี้ มุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย โดยมีภาพเป็นเครื่องล่อใจ ภาพช่วยในการอ่าน ภาพเป็นแนว (Cue) ช่วยบอกเรื่อง เป็นที่สนใจให้เด็กอยากอ่าน การอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนอ่านตามทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) ที่ว่า การเรียนรู้เป็นส่วนรวม คือ อ่านเป็นคำ ๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำ ฝึกอ่านภายหลังซึ่งมีส่วนสอดคล้องสนองความต้องการ ความสนใจ และทันใจของผู้เรียน (รู้เรื่องหรือความหมายได้ทันอกทันใจ) ทำให้เด็กอยากอ่านทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

- 2.1 บทเรียนอ่าน มีภาพช่วย เป็นเครื่องล่อใจให้อยากอ่าน
- 2.2 ลักษณะของบทอ่านเป็นเรื่องราว น่าสนใจสำหรับเด็ก
- 2.3 คำที่เด็กอ่านควรเป็นคำที่เด็กคุ้นเคย หรือมีประสบการณ์ในการพูดของเด็กมาก่อน เมื่อเด็กอ่านคำเหล่านั้นเขาจะเข้าใจได้ดี เพราะเคยใช้พูดจากัน
- 2.4 แต่ละบทอ่านใช้คำน้อยคำ มีการซ้ำคำ ช่วยให้จำแม่น ใช้เป็นตัวนำในการแจกลูกได้ดี นั่นคือ มีคำแม่บท (Key word)

2.5 การดำเนินเรื่องรวดเร็ว สอดคล้องกับช่วงความสนใจของเด็ก ทำให้เด็กกระตือรือร้นที่จะอ่าน ไม่ต้องใช้เวลานาน (ถ้านานเกินช่วงความสนใจ 10 – 15 นาที เด็กจะเริ่มเบื่อก่อนที่จะฝึกอ่าน) โดยเฉพาะเด็กที่เริ่มเรียน

การสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค จะต้องสอนให้อ่านเรื่องราวทีละประโยค เพื่อมุ่งให้ฟังการอ่านแล้วรู้เรื่อง ฟังหลาย ๆ ประโยคก็สามารถสรุปเรื่องได้ (ฝึกทักษะในการฟังไปด้วย) จึงมีความสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านได้ หรือสอนอ่านเพื่อให้

อ่านได้ และยังมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่มาของตัวอักษรที่ใช้ภาพเป็นสื่อในการอ่านอีกด้วย
การใช้ภาพเป็นสื่อในการอ่าน จึงเป็นการส่งเสริมการอ่านเพื่อการอ่านได้

3. วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) การสอนอ่านแบบนี้ คือ การนำเอาประสบการณ์ที่เด็กเล่า มาเรียบเรียงเป็นเรื่องราว โดยการจัดรูปประโยค จังหวะ สีสันให้น่าอ่าน เหมาะกับช่วงความสนใจในการอ่าน แล้วมีบทหรือประโยคสรุปให้ได้ความกะทัดรัด เป็นการหลอมรวมประสบการณ์ของผู้เรียนไปสู่ข้อสรุปที่เป็นคำศัพท์รวม (คำอรรถ) หรือคำศัพท์ที่มีการสรุปเป็นมโนทัศน์ (Concept formation) ได้ดีอีกด้วย

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 68 - 70) ได้กล่าวถึงวิธีสอนอ่านที่นำมาใช้สอนได้ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ 6 วิธี คือ

1. วิธีสอนอ่านเป็นคำ (Sight Word Approach) เป็นการสอนเด็กให้อ่านเป็นคำๆ และให้เด็กอ่านก่อนที่เด็กจะจำตัวอักษรได้ เมื่อเด็กอ่านคำได้มากพอสมควรแล้ว จึงสอนให้รู้จักตัวสระและพยัญชนะในภายหลัง ครูอาจใช้บัตรคำในการสอน ให้เด็กอ่านตาม ให้ดูภาพประกอบ เด็กอาจอ่านคำได้โดยการจำ หรืออาจใช้วิธีบันทึกเสียงลงบนเทป แล้วเปิดให้เด็กฟังและให้เด็กอ่านบัตรคำ

2. วิธีสอนหน่วยเสียง (Phonics Approach) เป็นการสอนให้เด็กอ่านโดยวิธีให้เด็กเข้าใจหน่วยเสียงในภาษา เช่น เสียงสระเสียงพยัญชนะ และให้เด็กเปล่งเสียงให้ถูกต้อง หน่วยเสียงสระและพยัญชนะจะปรากฏในคำ ในแต่ละคำมีที่ให้สังเกตหน่วยเสียงได้อย่างชัดเจน เช่น

คอ	ตอ	กอ	เสียงสระอ
บ้าน	ป้าน	ด้าน	พยัญชนะต้นที่ต่างกัน
กิน	บิน	ดิน	พยัญชนะต้นที่ต่างกัน
บวบ	บวช	บวม	ตัวสะกดที่ต่างกัน เป็นต้น

3. วิธีสอนอ่านเบื้องต้น (Basal Reading Approach) เป็นการสอนอ่านโดยมีเนื้อหาเป็นชุด ตามระดับความสามารถของเด็กตั้งแต่ง่ายไปถึงยาก เริ่มจากการอ่านคำ อ่านฟังเสียง ไปจนถึงการอ่านเพื่อเข้าใจความหมาย เนื้อหามีตั้งแต่สั้นๆ ไปจนถึงเนื้อหาที่มีความยาวหลายหน้ากระดาษ ภายในชุดการสอนอาจประกอบด้วยบัตรคำ บัตรภาพ เนื้อหาสาระที่จะให้เด็กอ่าน มีการจำกัดคำยาก และเพิ่มปริมาณคำยากขึ้นตามลำดับ มีคู่มือครูและมีการทดสอบไว้สำหรับแต่ละตอนแต่ละชุด ดังนั้นการสอนอ่านด้วยวิธีนี้จึงเป็นการกำหนดเนื้อหาที่เป็นระบบจากง่ายไปหายาก

4. วิธีองค์รวมทางภาษา (Whole Language Approach) เป็นการสอนรวมทักษะ ทั้งทักษะการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน ไม่ควรแยกสอนทีละทักษะ ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังนี้

- 4.1 อ่านหนังสือให้เด็กฟัง
- 4.2 ฝึกให้เด็กอ่านหนังสือในใจทุกวัน โดยใช้เวลาไม่มาก
- 4.3 เรื่องที่นำมาให้เด็กอ่านควรเป็นเรื่องที่จัดเนื้อหาแล้วให้เด็กอ่านเรื่องในลักษณะนี้ทุกวัน
- 4.4 ในการสอนเขียน ครูอาจเขียนให้เด็กดูเป็นตัวอย่างบ่อยๆ
- 4.5 ให้เด็กเขียนอธิบายภาพในสมุดภาพของเด็กที่เด็กจัดทำขึ้น
- 4.6 จัดทำเรื่องที่อ่านให้ง่ายขึ้น เช่น จัดรวบรวมคำยากหรือจัดหมวดหมู่ของคำตามเนื้อหาที่อ่าน

5. วิธีจัดประสบการณ์ทางภาษา (Language Experience Approach) เป็นวิธีจัดประสบการณ์ทางภาษาเหมาะสำหรับการสอนอ่านในระยะเริ่มต้นไปจนถึงระยะกลาง นั่นคือจากระดับอนุบาลไปจนถึงระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นการรวมทุกทักษะไปพร้อมกัน การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กยึดความสนใจของเด็กเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นการสอนฟัง สอนอ่าน สอนพูด หรือสอนเขียน ครูจะได้รู้ว่าเด็กมีความสนใจในเรื่องใด จากการวาดหรืองานศิลปะของเด็กแล้วให้เด็กเขียนอธิบายภาพ และให้เด็กได้อ่านข้อความที่เด็กเขียนด้วยตนเอง

6. วิธีสอนอ่านเป็นรายบุคคล (Individualized Reading Approach) เป็นการสอนที่คำนึงถึงความต้องการและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคลเป็นหลัก เด็กควรมีโอกาสในการคัดเลือกหนังสือที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่งเด็กจะเลือกตามความสนใจและระดับความยากง่ายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน ครูผู้สอนควรเตรียมหนังสือไว้มากๆ เพื่อให้เด็กเลือกอ่าน ครูสอนเด็กให้รู้จักคำ ประโยคและอ่านข้อความยาวๆ การวัดผลเน้นทักษะที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมาย เช่น การอ่านคำอย่างเดี่ยว การอ่านคำและเข้าใจความหมาย การอ่านเป็นประโยค เป็นต้น

นอกจากนี้ Vaughn, Sharon and Bos, Candace S. (1991 : 124 - 127) ยังได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการสอนอ่านเป็นคำ ไว้ดังนี้

เทคนิคการสร้างคำคันทา เด็กบางคนมีความรู้สึกยุ่งยากในการจำคำได้โดยอัตโนมัติ และต้องการโอกาสที่จะได้ฝึกกระตือรือร้นและจำคำที่เรียนได้ ในเรื่องที่จะกล่าวถึงนี้เป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนจำคำได้ และยังมีเกมที่สามารถใช้ได้ดีเท่ากับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

(CAI) ซึ่งกิจกรรมต่างๆนี้ไม่ใช่วิธีที่นำไปสู่การอ่านได้ทั้งหมด ไม่ควรที่จะนำมาใช้เป็นวิธีหลักในการสอนอ่านเพียงวิธีนี้วิธีเดียว ควรที่จะนำไปใช้ช่วยในการซ่อมเสริมหรือสอนเสริมในด้านการอ่าน โดยเน้นการอ่านคำ และให้ความหมายคำ

ขั้นตอนการสร้างคำ เลือกคำจากเนื้อเรื่องที่นักเรียนไม่สามารถอ่านได้ถูกต้อง และอ่านได้โดยอัตโนมัติในทุกครั้งที่อ่าน จำนวน 5-10 คำ เมื่อเลือกคำมาได้แล้ว ดำเนินการสอนตามขั้นตอนดังนี้

1. ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำ ซึ่งเป็นคำที่อยู่ในเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. แสดงคำให้นักเรียนดูทีละคำโดยใช้เวลา 5 วินาที และอ่านคำนั้น 2 ครั้ง

3. สืบคำและถามให้เด็กนักเรียนอ่านคำในบัตรคำแต่ละใบ ครูคอยบอกคำที่ถูกต้องให้กับเด็กนักเรียนหลังจากที่เด็กอ่านคำนั้นผิดและถ้าเด็กไม่ตอบหรือไม่อ่านคำภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้เด็กฟัง

4. แสดงคำทั้งหมดอีกครั้ง โดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 2

5. ให้นักเรียนอ่านหรือออกเสียงคำแต่ละคำอีกครั้งโดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 3 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งเด็กสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ถ้านักเรียนยังไม่สามารถจำคำได้ หลังจากการสอนไปแล้ว 7 ครั้ง ให้เปลี่ยนจากการระลึกได้ (Recal task) มาเป็นการจำได้ (Recognition task) โดยวางคำต่าง ๆ ไว้บนโต๊ะแล้วให้เด็กชี้คำตามที่ครูบอก ถ้าเด็กยังอ่านคำไม่ได้ก็ให้ใช้เทคนิคต่างๆ ดังนี้

1. เทคนิคการใช้รูปภาพ (Picture association techniques)

2. เทคนิคความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือคำ (Sentence / Word association techniques)

3. เทคนิคการเติมคำ (Cloze procedure)

หลังจากที่สอนอ่านคำให้กับเด็กแล้วให้ครูบันทึกผลการอ่านคำของเด็กลงในแบบบันทึก และเมื่อสอนคำในวันแรกๆไปแล้วให้นักเรียนมาสอนหรือทบทวนใหม่ในวันต่อไป

นอกจากวิธีการสอนอ่านคำดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีเทคนิคต่างๆที่ช่วยเสริมและสนับสนุนให้การเรียนรู้ด้านการอ่านคำ ได้ผลดียิ่งขึ้น คือ เทคนิคการใช้รูปภาพ

ขั้นตอนการสอนอ่านคำโดยใช้เทคนิคการใช้รูปภาพ มีดังนี้

1. วางบัตรภาพไว้ที่ด้านหน้าเด็ก แล้วฝึกให้เด็กพูดชื่อตามภาพนั้น

2. วางบัตรภาพและบัตรคำ ครูพูดชื่อคำนั้นอีกครั้งและให้นักเรียนฝึกพูดชื่อคำ

3. บอกให้นักเรียนจับคู่คำกับภาพและพูดชื่อคำขณะที่จับคู่ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่านักเรียนจะสามารถจับคู่คำกับภาพได้หมด
4. วางคำไว้หลาย ๆ คำ ไว้ข้างหน้าเด็กและให้เด็กเลือกหรือชี้บอกคำที่ครูพูด ถ้าเด็กไม่สามารถชี้บอกได้ถูกต้องให้เด็กนึกภาพเพิ่มเติมในความจำของตนเอง ถ้าเด็กยังไม่สามารถชี้คำได้อีก ให้แสดงรูปที่คู่กับคำนั้นให้เด็กดู
5. ให้เด็กนึกถึงคำและอ่านโดยแสดงคำให้ดู 1 ครั้ง และทำซ้ำอีกถ้าเด็กไม่สามารถนึกคำและอ่านได้ ให้เด็กนำภาพประกอบไปด้วย ถ้าเด็กยังไม่สามารถนึกได้อีก ครูบอกให้เด็กดูรูปภาพที่คู่กับคำนั้น
6. ทำตามขั้นตอนที่ 5 ต่อไปจนกว่าเด็กจะสามารถจำแนกคำทั้งหมดได้โดยอัตโนมัติและบันทึกผลในรูปแบบบันทึก
7. ให้เด็กทบทวนคำต่าง ๆ ทุก ๆ วัน และที่สำคัญที่สุดให้เด็กอ่านคำในเนื้อเรื่อง เมื่อเด็กไม่สามารถอ่านได้ ครูช่วยแนะนำให้เด็กนึกภาพหรือคำที่ช่วยให้เด็กนึกถึงคำศัพท์นั้นได้

ข้อสังเกต

เทคนิคการใช้รูปภาพนี้เป็นการช่วยให้นักเรียนได้มองภาพแล้วสามารถจำแนกคำได้เช่นเดียวกับการสอนอ่านเป็นคำ วิธีนี้ควรจะใช้เป็นแค่เพียงขั้นตอนที่เสริมเข้าไปเท่านั้น นักเรียนควรจะหาโอกาสอ่านคำในเนื้อเรื่องและเข้าใจความหมายของเรื่องด้วย

จากหลักการสอนอ่านที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าการที่จะสอนอ่านให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์นั้น จะต้องศึกษาธรรมชาติของภาษา ธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก ใช้เทคนิควิธีการสอนอ่านที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน ไปจนถึงการปรับวิธีสอน เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าควรจะสอนอ่านด้วยวิธีใด โดยเฉพาะการสอนอ่านแก่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ต้องนำวิธีสอนอ่านหลาย ๆ วิธี เช่น วิธีการสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ วิธีสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำ เป็นประโยค การสร้างหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ โดยจัดเนื้อหาเป็นระบบจากง่ายไปหายาก การสอนต้องคำนึงถึงความต้องการและความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคลเป็นหลัก

2.5 การประเมินการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

การอ่านมีความสำคัญและความจำเป็น เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนวิชาต่าง ๆ แทบทุกวิชา การที่นักเรียนจะเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดี นักเรียนจะต้องสามารถอ่านได้ และเข้าใจความหมาย การประเมินผลการอ่านจึงจำเป็นและมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ การประเมินผลการอ่านต่อไปนี้เป็นการ

ประยุกต์ กลยุทธ์ในการประเมินผลของซิกมอนด์ ซึ่งมีทั้งหมด 12 ขั้น โดยประเมินความสามารถในการอ่าน 2 ระดับ คือ การอ่านฟังเสียงหรือการจำคำ (word recognition) และการอ่านเพื่อความเข้าใจ (comprehension) ดังนี้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2539 : 268 - 280)

การประเมินผลการจำคำ

การจำคำ (word recognition) หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง โดยยังไม่เน้นเกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการอ่านฟังเสียง

ขั้นที่ 1 ตัดสินใจว่าจะประเมินผลด้านใด

ครูตัดสินใจแล้วว่าในขั้นนี้ครูจะประเมินผลการอ่านในระดับการจำคำ

ขั้นที่ 2 จัดลำดับทักษะที่ต้องการประเมิน

ทักษะในการอ่านระดับการจำคำอาจจำแนกออกเป็นทักษะย่อย ๆ ได้

ตามลำดับดังนี้

ลำดับที่ 1 จำรูปร่างของตัวอักษรได้ (การจำแนกโดยใช้สายตา)

ลำดับที่ 2 จำเสียงพยัญชนะและเสียงสระได้ (การจำแนกเสียง)

ลำดับที่ 3 อ่านออกเสียงสระและพยัญชนะได้

3.1 พยัญชนะเดี่ยว

3.2 พยัญชนะควบกล้ำ

3.3 สระเสียงสั้น

3.4 สระเสียงยาว

3.5 สระประสม (รวมทั้งสระเกิน)

3.6 วรรณยุกต์

ลำดับที่ 4 อ่านส่วนของคำได้

4.1 อุปสรรค

4.2 ปัจจัย

ลำดับที่ 5 อ่านคำได้

5.1 คำพยางค์เดียว

5.2 คำสองพยางค์

5.3 คำหลายพยางค์

5.4 วรรณยุกต์

ลำดับที่ 6 อ่านประโยคได้

6.1 ประโยคสั้น

6.2 ประโยคยาว

ลำดับที่ 7 อ่านเรื่องได้

7.1 ชื่อความ

7.2 เรื่องสั้น ๆ , นิทาน

7.3 เรื่องยาว

7.4 นวนิยาย

การอ่านในลำดับที่ 1 และ 2 เป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน การอ่านในลำดับที่ 3, 4, 5 และ 6 เป็นการอ่านเบื้องต้นสำหรับผู้ที่กำลังหัดอ่าน ส่วนการอ่านลำดับที่ 7 เป็นการอ่านสำหรับผู้ที่ย่านได้แล้ว และเตรียมตัวเพื่ออ่านจับใจความต่อไป การทดสอบควรดำเนินไปตามลำดับขั้นของทักษะในการอ่านตามที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ตัดสินใจว่าจะเริ่มต้นที่ใด

การประเมินผลจะต้องใกล้เคียงกับระดับความสามารถของเด็ก จากทักษะที่เรียงลำดับไว้แล้ว ครูควรพิจารณาว่าจะเริ่มประเมินผล ณ ลำดับใดจึงจะสอดคล้องกับความสามารถของเด็ก หากเป็นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน ครูควรทดสอบทักษะในลำดับที่ 1 – 2 หากเป็นการเริ่มหัดอ่าน ครูควรทดสอบทักษะที่ 3 – 6 แต่ถ้าเด็กอ่านหนังสือได้บ้างแล้ว ครูควรทดสอบทักษะในลำดับที่ 7 ซึ่งเป็นการอ่านเรื่องราวหรือนวนิยาย ครูอาจทราบระดับความสามารถของเด็กได้ โดยดูจากสมุดรายงาน ระเบียบนักเรียน หรือผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านในระยะเวลาที่ผ่านมา หรือครูอาจทดสอบง่าย ๆ โดยเรียกนักเรียนมาอ่านหนังสือให้ฟัง เมื่อครูทราบความสามารถของเด็กแล้วจะได้ออกข้อสอบให้ใกล้เคียงกับระดับความสามารถของเด็กต่อไป

ขั้นที่ 4 เลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการทดสอบ

ในขั้นนี้ครูจะต้องเลือกเครื่องมือที่จะใช้ในการทดสอบ แบบทดสอบมาตรฐานส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบวัดความเข้าใจ แบบทดสอบในการจำคำมีน้อยหรืออาจไม่มีเลย เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูจะต้องสร้างเครื่องมือในการวัดด้วยตนเอง

ในการทดสอบการอ่านเบื้องต้นนั้น (ทักษะลำดับที่ 3-6) คำที่นำมาใช้ในการทดสอบการอ่านควรเป็นคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวันหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าคำที่มีความถี่สูง (frequency word) ส่วนการทดสอบการอ่านสำหรับผู้ที่ย่านได้แล้ว ควรทดสอบทักษะในลำดับ

ที่ 7 เนื้อหาที่จะนำมาทดสอบสำหรับทักษะลำดับที่ 7 นั้นควรมีความยาวอย่างน้อยประมาณ 100 คำ ประกอบด้วยเรื่องราวที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าการทดสอบการอ่านด้านความสามารถในการจำคำนั้นควรแยกกันระหว่างผู้เริ่มอ่านกับผู้ที่สามารถอ่านได้แล้ว เนื้อหาที่จะนำมาทดสอบควรมีความยาวพอเหมาะและประกอบด้วยเรื่องราวที่เหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละวัยอีกด้วย

ขั้นที่ 5 เตรียมพร้อมก่อนทดสอบ

การทดสอบด้านการอ่านควรทดสอบเป็นรายบุคคล ดังนั้นครูจึงควรจัดเตรียมสถานที่และจัดตารางเวลาเพื่อการทดสอบในลักษณะนี้ หากเป็นไปได้ควรบันทึกเสียงเสียงอ่านของนักเรียนด้วย เนื่องจากการทดสอบในระดับนี้เป็นการทดสอบในการอ่านฟังเสียงเด็กอยู่ในระหว่างการหัดอ่าน การออกเสียงสระ พยัญชนะ ตลอดจนเสียงควบกล้ำอาจยังไม่ชัดเจนทุกเสียง การบันทึกเสียงจะช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์การออกเสียงของเด็กได้ด้วย ซึ่งหากพบว่าเด็กมีความบกพร่องในการเปล่งเสียง ครูจะได้แก้ไขการพูดของเด็กได้

ขั้นที่ 6 ลงมือทดสอบ

ก่อนลงมือทดสอบเล็กน้อย ครูควรชี้แจงให้เด็กเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของการทดสอบและเหตุผลที่ต้องบันทึกเสียงครูควรให้กำลังใจแก่เด็กด้วยหลังจากเริ่มทดสอบไปได้พอสมควร หากครูพบว่าเด็กอ่านผิดมากควรเลิกทดสอบ หรือหากเด็กแสดงความผิดหวังมากเนื่องจากอ่านไม่ได้ ครูควรหยุดการทดสอบเช่นเดียวกัน ในระหว่างการทดสอบครูควรบันทึกพฤติกรรมในการอ่านของเด็กด้วย ดังตัวอย่างแบบฟอร์มต่อไปนี้ ข้อมูลจากแบบฟอร์มจะช่วยให้ครูประเมินผลการอ่านของนักเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1 ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกพฤติกรรมการอ่าน

ชื่อนักเรียน ชั้น

โรงเรียน

ระดับความยาก

วันที่

พฤติกรรมการอ่าน	ความถี่ของพฤติกรรม		
	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง
1. อ่านไม่ชัดเจน			
2. อ่านทีละคำ			

พฤติกรรมການອ່ານ	ความถี่ของพฤติกรรม		
	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง
3. อ่านวันวรรณคดี			
4. พยายามทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน			
5. อ่านซ้ำคำที่อ่านไม่ได้			
6. อ่านเพิ่ม (คำที่อ่านไม่มีในหนังสือ แต่เด็กออกเสียง)			
7. อ่านซ้ำอยู่ที่เดิม			
8. แสดงความผิดหวังเมื่ออ่านผิด			
9. รู้จักเสียงพยัญชนะต้น			
10. รู้จักตัวสะกด			
11. รู้จักพยัญชนะควบกล้ำ			
12. รู้จักเสียงวรรณยุกต์			
13. อื่น ๆ			

เด็กมีวิธีอ่านคำใหม่อย่างไร (โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความ)

- สังเกตจากเสียงพยัญชนะ
- สังเกตจากพยางค์
- ให้หลายวิธี
- ไม่พยายามอ่านคำใหม่หรือคำยาก
- อื่น ๆ

สำหรับผู้เริ่มหัดอ่าน การทดสอบมักเป็นการทดสอบอ่านคำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำศัพท์ใหม่ในบทนั้น ในการทดสอบครูควรจัดเรียงลำดับลงในกระดาษพร้อมทั้งมีช่องสำหรับบันทึก ซึ่งอาจมี 3 ช่อง คือ อ่านได้ อ่านไม่ได้ และอ่านได้บางส่วน หรืออ่านเกือบไม่ได้ อ่านได้ หมายถึง เด็กอ่านคำนั้นได้ทันทีที่มองเห็น อ่านไม่ได้ หมายถึง อ่านผิดหรือไม่อ่าน ส่วนคำอ่านได้บางส่วนหรือเกือบอ่านได้ หมายถึง เด็กอ่านได้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น คำว่า “ปลาทุ” เด็กอ่าน คำว่า “ปลา” ได้ แต่คำว่า “ทุ” เด็กอ่านไม่ได้ เป็นต้น ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแบบฟอร์มสำหรับการทดสอบการอ่านคำ

ตารางที่ 2 ตัวอย่างแบบฟอร์มการทดสอบการอ่านคำ

ชื่อนักเรียน ชั้น

โรงเรียน

วันที่ เดือน พ.ศ.

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เหมาะสม

คำ	อ่านได้	อ่านไม่ได้	อ่านบางส่วนได้	คะแนน
1. เงาะ				
2. ขาว				
3. สวย				
4. หอย				
5. หิว				
6. เลว				
7. กรง				
8. ครก				
9. ไกล				
10. แปรง				
11. หินเสือ				
12. เจาะเสีย				
13. พริกแห้ง				
14. กรอกน้ำ				
15. แกงฟักทอง				

ขั้นที่ 7 รวมคะแนน

สำหรับผู้เริ่มหัดอ่าน (ทักษะที่ 3 - 6) การรวมคะแนนทำได้ง่าย เพราะมีแบบฟอร์มให้กรอกอยู่แล้ว ดังตาราง 2 สำหรับผู้ที่อ่านแล้ว การวิเคราะห์จะต้องละเอียดขึ้น ครูจะต้องฟังเทป และบันทึกลักษณะความบกพร่องของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาสาเหตุของความบกพร่องต่อไป

ขั้นที่ 8 วิเคราะห์คะแนนและสรุปผล

หลังจากที่ครูรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กได้อย่างเพียงพอแล้ว ครูศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นก็นำข้อสรุปเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียน การสรุปอาจแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรกเป็นการสรุปเกี่ยวกับความสามารถของเด็กในด้านการอ่าน ส่วนตอนที่สอง เป็นการสรุปข้อบกพร่องของเด็กในด้านการอ่าน ข้อสรุปทั้งสองตอนจะช่วยให้ครูกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมและสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของเด็ก ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างสรุปเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านของ เด็กชายวิทยา เก่งเสมอ

ความสามารถในการอ่าน

ชีวิตประจำวัน

1. สามารถอ่านคำศัพท์ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะคำศัพท์ที่ใช้บ่อยใน
2. ให้ความสนใจในเรื่องที่อ่านและพยายามอ่านคำยาก
3. สามารถอ่านประโยคสั้น ๆ ที่ประกอบด้วยคำง่าย ๆ

ข้อบกพร่องในการอ่าน

อักษรตัว

1. อ่านเสียงควบกล้ำไม่ได้
2. อ่านเสียงวรรณยุกต์ผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผันวรรณยุกต์โดยใช้
3. ออกเสียงสระ เอื้อ ไม่ได้

ขั้นที่ 9 ค้นหาสาเหตุของความบกพร่อง

ความบกพร่องในการอ่านของเด็กอาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ ประการแรกที่คุณครูควรพิจารณาคือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบอาจยากเกินไปสำหรับเด็ก ซึ่งอาจแก้ไขได้โดยการสร้างเครื่องมือใหม่ ประการที่สองอาจเนื่องมาจากเนื้อหาที่อ่านไม่น่าสนใจสำหรับเด็ก ครูควรทดสอบใหม่โดยจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของเด็ก ประการที่สามอาจเนื่องมาจากความสามารถของเด็ก กล่าวคือ ครูอาจทดสอบทักษะในลำดับที่สูงเกินไป ที่เด็กยังไม่เกิดทักษะในด้านนั้น ซึ่งอาจแก้ไขได้โดยครูทดสอบทักษะในลำดับที่ต่ำลงมาอีก หากครูพิจารณาแล้วพบว่าความบกพร่องไม่ได้มาจากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วนี้ ครูพอเชื่อได้ว่าความบกพร่องเกิดจากนักเรียนเอง ครูจะได้พยายามหาทางสอนซ่อมเสริมต่อไป ในขณะเดียวกัน ครูควรพิจารณาด้วยว่า ทักษะใดของนักเรียนที่ครูไม่ได้วัด ทักษะใดที่ครูยังไม่มีข้อมูลเพียงพอ

ครูจะได้จัดการทดสอบเพิ่มเติมต่อไป สาเหตุของความบกพร่องในการอ่านอาจสรุปได้ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 3 ตัวอย่างความบกพร่องในการอ่าน สาเหตุที่เป็นไปได้และการดำเนินการในขั้นต่อไป

ลักษณะความบกพร่อง	สาเหตุที่เป็นไปได้	การดำเนินการขั้นต่อไป
1. อ่านผิด 30 ใน 10 คำจาก 3 ประโยคแรก	เนื้อหาที่อ่านยากเกินไป	ลดความยากของเนื้อหาลง
2. อ่านผิดมากเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง	เรื่องที่อ่านไม่น่าสนใจ	เปลี่ยนเรื่องใหม่
3. อ่านผิดไม่คงที่ อ่านผิดทั่วไป	เนื้อหาไม่เหมาะสม เด็กมีความบกพร่องทางการรับรู้	ทดสอบเพิ่ม
4. อ่านข้ามคำหรืออ่านเพิ่ม	ไม่รอบคอบ	ฝึกให้อ่านช้าลง ฝึกการจำแนกทางสายตา

ขั้นที่ 10 ทดสอบเพิ่มเติม

การทดสอบเพิ่มเติมจะกระทำเมื่อครูไม่ทราบแน่ชัดเกี่ยวกับสาเหตุของความบกพร่องของเด็กในการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการอ่านผิด ที่ไม่เป็นแบบแผน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหลายประการ หรืออาจมาจากสาเหตุเพียงประการเดียวก็ได้ ก่อนทดสอบเพิ่มเติมเพื่อหาสาเหตุของความบกพร่อง ครูต้องแน่ใจเสียก่อนว่าแบบทดสอบที่ครูใช้เหมาะสมสำหรับชั้นและวัยของเด็กทั้งในด้านเนื้อหา ความยากง่าย การทดสอบเพิ่มเติมอาจใช้ข้อทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง อาจเป็นข้อทดสอบสั้น ๆ แต่ทดสอบหลายลักษณะ เพื่อให้ได้สาเหตุที่แท้จริงที่เป็นต้นเหตุให้เด็กอ่านไม่ได้

ขั้นที่ 11 กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนการสอน

การตั้งจุดประสงค์ในการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับข้อสรุปของครูที่ได้จากการประเมินผล ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างข้อสรุปของครูและตัวอย่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดขึ้นจากข้อสรุปของครู

ข้อสรุปของครู

1. นักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ได้ และความสามารถในการอ่านคำศัพท์สอดคล้องกับระดับความสามารถในการอ่านของเด็ก แต่ครูอาจสอนคำศัพท์เพิ่มขึ้นได้อีก โดยเฉพาะคำที่ใช้บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน

2. นักเรียนอ่านคำที่ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะเดียวได้ แต่อ่านคำที่ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำไม่ได้

3. นักเรียนอ่านเสียงวรรณยุกต์ผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออักษรต่ำมีรูปวรรณยุกต์เอก เช่น คำกับข้า เด็กออกเสียง ข้าทั้งสองคำ

จากข้อสรุปของครูทั้ง 3 ข้อนี้ ครูอาจกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ดังนี้

1. นักเรียนสามารถอ่านคำใหม่ได้อย่างถูกต้อง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 คำ ตลอดภาคการศึกษา

2. นักเรียนออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำได้ถูกต้องอย่างน้อย 6 เสียง จากเสียงพยัญชนะควบกล้ำทั้งหมด 12 เสียง

3. นักเรียนสามารถอ่านเสียงพยัญชนะเดียวได้ อ่านเสียงสระเดียวได้ และประสมคำระหว่างเสียงสระกับเสียงพยัญชนะควบกล้ำได้ถูกต้อง 100 %

4. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคำที่ประสมด้วยอักษรสูงและมีรูปวรรณยุกต์เอก กับคำที่ประสมด้วยอักษรต่ำและมีรูปวรรณยุกต์เอก นักเรียนออกเสียงวรรณยุกต์เอกถูกต้อง 100 % ทั้งสองประเภท

ขั้นที่ 12 ดำเนินการสอนตามแผนที่กำหนดไว้

ในขั้นนี้ครูเริ่มสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 11 การสอนควรเริ่มทีละทักษะ เมื่อนักเรียนสามารถมีทักษะที่ 1 แล้ว จึงเริ่มสอนทักษะที่ 2 ต่อไป ครูอาจสอนหลายทักษะรวมกันได้ แต่ควรเน้นทีละทักษะอยู่นั่นเอง ควรมีแบบฟอร์มในการบันทึกข้อมูลว่าทักษะใดครูสอนไปแล้วและประเมินผลไปแล้ว ทักษะใดยังไม่ได้สอนและยังไม่ประเมินผล ทั้งนี้ เพื่อให้การสอนของครู มีประสิทธิภาพที่สุด และบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

การประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (reading comprehension) หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่อ่าน และสามารถแปลความสิ่งที่อ่านได้ การประเมินผลความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีขั้นตอนเช่นเดียวกันกับการประเมินผลด้านการจำคำ เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน จะกล่าวถึงเฉพาะขั้นตอนที่แตกต่างไปจากการประเมินผลด้านการจำคำ ซึ่งมี 2 ขั้นตอน คือ การจัดลำดับทักษะที่ต้องการประเมินและการค้นหาสาเหตุของความบกพร่อง ส่วนขั้นตอนอื่น ๆ คล้ายคลึงกับวิธีการที่กล่าวมาในตอนต้น

ขั้นที่ 1 จัดลำดับทักษะที่ต้องการประเมิน

ซิกมอนด์และผู้อื่น (Zigmond, et.al .1983 ; อ้างอิงใน ผดุง อารยะ
วิญญู. 2539 : 276 -280) ได้ลำดับทักษะที่ควรประเมินในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ 5
ระดับด้วยกัน ดังต่อไปนี้

ลำดับที่ 1 คำศัพท์

บอกความหมายของคำศัพท์

ลำดับที่ 2 คำศัพท์

อ่านคำศัพท์และบอกความหมายของคำศัพท์

ลำดับที่ 3 ประโยค

เข้าใจความหมายของประโยคบอกความหมายของประโยค

ลำดับที่ 4 ข้อความ

4.1 เข้าใจรายละเอียดของข้อความที่อ่าน

4.2 สรุปใจความได้

4.3 เข้าใจเชิงประเมินในข้อความที่อ่าน

ลำดับที่ 5 เรื่องยาว (2 หน้าขึ้นไป)

5.1 เข้าใจในรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

5.2 สรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

5.3 เข้าใจเชิงประมาณในเรื่องที่อ่าน

ลำดับที่ 1 ของทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ การบอก
ความหมายของคำที่อ่าน การทดสอบในขั้นนี้ครูจะอ่านคำศัพท์ให้เด็กฟัง แล้วให้เด็กตอบว่าคำนี้
แปลว่าอะไร เป็นการทดสอบด้วยวาจา

ลำดับที่ 2 แตกต่างไปจากขั้นที่ 1 เล็กน้อย กล่าวคือ เด็กเป็นผู้อ่าน
คำศัพท์เองและบอกคำแปลเอง

ลำดับที่ 3 เป็นเรื่องประโยค นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายของ
ประโยค โดยสามารถบอกได้ว่ามีรายละเอียดอะไรบ้างในประโยคที่ให้อ่าน

ลำดับที่ 4 เป็นการอ่านข้อความ ในขั้นนี้มีทักษะที่ต้องประเมิน 3 ทักษะ
คือ หนึ่ง ความเข้าใจข้อความในเรื่องที่อ่าน สอง ความสามารถในการสรุปเรื่องที่อ่านได้ สิ่งที่ไม่
บอกไว้ตรง ๆ ผู้อ่านสามารถเดาความและสรุปความได้โดยอาศัยข้อมูลจากเรื่องที่อ่าน ส่วนทักษะ

ที่สาม เป็นความสามารถในการประเมิน นั่นคือผู้อ่านจะต้องเข้าใจเรื่องที่อ่าน และใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่พิจารณาว่าเรื่องที่อ่านมีคุณค่าหรือไม่อย่างไร

ลำดับที่ 5 เป็นการอ่านเรื่องราว นวนิยาย บทความ หรืออ่านหนังสือทั่วไป ทักษะที่ควรประเมินมี 3 ทักษะเช่นเดียวกับลำดับที่ 4

เทอนเนอร์ (Turner, 1979 ; อ้างอิงใน ผดุง อารยะวิญญู, 2539 : 277 - 280) ได้สรุปทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจมี 3 ระดับ ประกอบด้วยทักษะในการอ่าน 9 ทักษะ ดังนี้

ระดับ 1 ความเข้าใจเนื้อหารายละเอียด

1. สามารถบอกสิ่งต่อไปนี้ได้
 - 1.1 ใจความสำคัญ
 - 1.2 ส่วนสนับสนุนใจความสำคัญ
 - 1.3 รายละเอียด
 - 1.4 ความหมายของคำศัพท์
 - 1.5 ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล
 - 1.6 โครงเรื่อง
 - 1.7 ลักษณะของการใช้ภาษา
 - 1.8 แนวความคิดของผู้แต่ง
 - 1.9 ลักษณะตัวละคร
2. สามารถจำสิ่งต่อไปนี้ได้
 - 2.1 ใจความสำคัญ
 - 2.2 ลำดับเหตุการณ์
 - 2.3 รายละเอียดที่สำคัญ
 - 2.4 ลักษณะตัวละคร
 - 2.5 ความหมายของศัพท์
 - 2.6 ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล
3. สามารถวิเคราะห์และเรียบเรียงสิ่งต่อไปนี้ได้
 - 3.1 เรื่องโดยย่อ
 - 3.2 แนวความคิด
 - 3.3 เรียบเรียงเรื่องใหม่เป็นภาษาของตนเอง

3.4 จัดกลุ่ม / จำแนกประเภท

3.5 ตอบคำถามเชิงวิเคราะห์

ระดับ 2 ความเข้าใจเชิงสรุป

4. ความสามารถตีความสิ่งต่อไปนี้ได้

4.1 จุดมุ่งหมายของผู้แต่ง คติสอนใจที่แฝงอยู่

4.2 นิสัย พฤติกรรมตัวละคร

4.3 ลำดับเหตุการณ์ โครงเรื่อง

4.4 ภาษาที่ใช้

4.5 สัญลักษณ์

5. สรุปความในสิ่งต่อไปนี้ได้

5.1 รายละเอียดบางอย่างที่บอกไว้เป็นนัย

5.2 ลักษณะตัวละครที่บอกไว้เป็นนัย

5.3 เหตุการณ์ที่บอกไว้เป็นนัย

5.4 ลำดับเรื่องที่บอกไว้เป็นนัย

5.5 นำเรื่องบางตอนที่ขาดหายไปมาต่อเข้ากันได้

5.6 บอกความสัมพันธ์เชิงเหตุผลได้

6. การพยากรณ์

6.1 พยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปในเรื่องที่อ่าน

6.2 พยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น

6.3 พยากรณ์การใช้ภาษาของผู้แต่ง

6.4 พยากรณ์คติธรรมที่แฝงอยู่

6.5 พยากรณ์สไตล์ของเรื่อง

ระดับ 3 ความเข้าใจเชิงประเมิน

7. การใช้ดุลพินิจ

7.1 การเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้แต่ง

7.2 ความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน

7.3 ความมีเหตุผลของเรื่องที่อ่าน

7.4 ความเหมาะสมของตัวละคร

7.5 ความสมบูรณ์ของเรื่อง

- 7.6 คุณค่าความมีประโยชน์ของเรื่อง
- 7.7 การยอมรับเรื่องที่อ่าน
- 8. ความซาบซึ้งในเรื่องที่อ่าน
 - 8.1 การมีอารมณ์ร่วมกับตัวละคร
 - 8.2 ทักษะคิดต่อตัวละคร
 - 8.3 ทักษะคิดต่อโครงเรื่อง
 - 8.4 ทักษะคิดต่อฉาก
 - 8.5 ความเข้าใจ / ความสงสัยที่มีต่อตัวละคร
 - 8.6 ความสามารถเชิงประพันธ์ของผู้แต่ง
 - 8.7 ความสนุกสนานของเรื่องที่อ่าน
 - 8.8 ความไพเราะของภาษาที่ใช้
- 9. ความสามารถในการวิจารณ์
 - 9.1 การวิจารณ์ลักษณะตัวละคร
 - 9.2 การวิจารณ์โครงเรื่อง
 - 9.3 การวิจารณ์ข้อบกพร่องผู้แต่ง
 - 9.4 การวิจารณ์การใช้ภาษา
 - 9.5 การวิจารณ์คุณภาพของเรื่อง
 - 9.6 การวิจารณ์สไตล์
 - 9.7 การวิจารณ์แนวความคิดของผู้แต่ง

ขั้นที่ 2 ค้นหาสาเหตุของความบกพร่อง

ตารางที่ 4 การสรุปลักษณะความบกพร่องของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สาเหตุที่เป็นไปได้ และแนวทางในการดำเนินการขั้นต่อไปของครู

ลักษณะความบกพร่อง	สาเหตุที่เป็นไปได้	การดำเนินการขั้นต่อไป
1. ตอบคำถามผิด ตอบไม่ตรงคำถาม	เรื่องที่อ่านไม่เหมาะสมกับเด็ก	ทดสอบใหม่ ใช้เรื่องที่เหมาะสม
2. ตอบคำถามเกือบถูกแต่ยังผิดอยู่นั่นเอง	ข้อสอบยากเกินไป	ทดสอบใหม่ ให้มีข้อเลือกตอบน้อยลง
3. มีคำตอบผิดมากกว่าคำตอบถูก	ข้อสอบยากเกินไป	ทดสอบใหม่ ใช้ข้อความที่สั้นลง

อาจกล่าวได้ว่า การประเมินผลในการอ่านนั้น ผู้ประเมินจะต้องตัดสินใจว่าจะประเมินผลในการจำคำ หรือในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 12 ขั้น ตามที่กล่าวมาแล้ว การประเมินผลที่ดีควรดำเนินการไปอย่างเป็นระบบและอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถวัดความสามารถในการอ่านของเด็กให้ถูกต้องและแม่นยำ

จากแนวคิดในการประเมินผลในการอ่านที่กล่าวมา สำหรับการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยประเมินผลทั้ง 2 ด้าน คือ การอ่านออกเสียงคำ (ประเภทเดียวกับการอ่านฟังเสียงหรือการจำคำ) และการเข้าใจความหมายของคำ โดยการประเมินการอ่านออกเสียงคำนั้น เป็นการอ่านในลำดับที่ 3-5 (เป็นการอ่านเบื้องต้นสำหรับผู้ที่กำลังหัดอ่าน) คืออ่านออกเสียงสระและพยัญชนะได้ อ่านส่วนของคำได้ และการอ่านคำได้ สำหรับการประเมินการเข้าใจความหมายของคำ เป็นการประเมินลำดับที่ 2 คือ ให้เด็กเป็นผู้อ่านคำศัพท์เองและบอกคำแปลเองโดยสังเกตจากสัญลักษณ์ (รูปภาพ)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

3.1 ความหมายของหลักสูตร

สุจริต เพียรชอบ (2521 : 2) ให้ความหมายหลักสูตรว่า หมายถึง การจัดรายวิชาทั้งหมด กิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งนักเรียนได้รับภายใต้การดูแลแนะนำของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมหรือประสบการณ์นั้นจะเกิดในหรือนอกโรงเรียน

ธำรง บัวศรี (2531 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

สงัด อุทรานันท์ (2532 : 36) ได้เสนอว่า นิยามของหลักสูตรขึ้นอยู่กับมุมมองที่ส่วนใดส่วนหนึ่งดังนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน

4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนได้ทำ ได้
รับรู้และได้ตอบสนองต่อการแนะแนวของทางโรงเรียน

สำหรับ วิชัย ดิสสระ (2538 : 19) กล่าวว่า หลักสูตร คือ

1. “กลุ่มวิชาหรือประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนภายใต้คำแนะนำของ
โรงเรียน”
2. “หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ในการเรียนทั้งหมดที่นักเรียนพึงได้รับ
จากโรงเรียน”
3. “การจัดรายวิชาทั้งหมด กิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งนักเรียนได้รับ
ภายใต้การดูแลแนะนำของโรงเรียนไม่ว่ากิจกรรมหรือประสบการณ์นั้นจะเป็นในหรือนอกโรงเรียน”
4. “เนื้อหาของความตั้งใจเกี่ยวกับโอกาสในการจัดให้คนรับการศึกษาพร้อมกับคน
อื่นและสิ่งอื่นๆ ในระยะเวลาเนื้อหาที่จัดไว้อย่างแน่นอน”
5. “ประสบการณ์ทุกๆ อย่างที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน”
6. “มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้เด็กได้เรียน เนื้อหาวิชา ทักษะคิด แบบ
พฤติกรรม กิจวัตร สิ่งแวดล้อม เมื่อประมวลกันเข้าแล้วก็จะเป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปในการ
รับรู้ของเด็ก”
7. “ประกอบด้วยแม่บท เอกสารและวัสดุอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมการเรียน
และการประเมินผล”
8. “โปรแกรมการศึกษาซึ่งประกอบด้วย โปรแกรมการเรียน โปรแกรมกิจกรรม
โปรแกรมแนะแนว”
9. “คือประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลาย ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์
ปัจจุบันและตามแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อใช้ภายในหรือนอกสถานศึกษา โดยคาดหวังให้
ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้”

ส่วน สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 9 - 13) ได้สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของ
หลักสูตรของนักการศึกษาทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยไว้หลายฐานะ เช่น

1. หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน

หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาและเนื้อหาสาระนั้น หมายถึง วิชาและเนื้อหา
สาระที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนในชั้นและระดับต่างๆ หรือกลุ่มวิชาที่จัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์
เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หลักสูตรเตรียมแพทย์ หลักสูตรวิทยาศาสตร์ หลักสูตรธุรกิจ
หลักสูตรตัดเสื้อ เป็นต้น

2. หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร

กลุ่มหนึ่งจัดให้กับคนอีกกลุ่มหนึ่ง ประกอบด้วย จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ อัตราเวลาเรียน กิจกรรม ประสบการณ์ และการประเมินผลการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีในการอยู่ร่วมกัน มีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ใน จุดหมายของหลักสูตร แนวคิดนี้จะเป็นหลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารเป็นรูปเล่มซึ่งจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ เอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

3. หลักสูตรในฐานะที่เป็นมวลประสบการณ์

แนวคิดของหลักสูตรในฐานะที่เป็นประสบการณ์ของผู้เรียนนั้นหมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนรวมถึงเนื้อหาวิชาที่โรงเรียน จัดให้แก่ผู้เรียนด้วย แนวคิดนี้เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง การไม่เห็นด้วยกับ แนวคิดของหลักสูตรในความหมายแคบที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการรอบด้านขึ้นในตัวผู้เรียน ประการที่ 2 การสอนของครูที่ยึดหนังสือเรียนและเนื้อหาสาระมากเกินไปทำให้การสอนจืดชืดไม่มีชีวิตชีวา โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้คิด ได้กระทำ ได้แก้ปัญหา และค้นพบด้วยตนเอง การจัดหลักสูตรจึงควรพิจารณาถึง ประสบการณ์ทุกด้านที่พึงมีของผู้เรียน

จากคำจำกัดความของหลักสูตรที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวล ประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งมีทั้งส่วนที่เป็น เอกสาร กระบวนการ กิจกรรม และสื่อวัสดุต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดหมาย ที่ตั้งไว้

3.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

อับราฮัม บิวส์ (2531 : 7 - 8) ได้กล่าวว่า สำหรับหลักสูตรนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ และขาดไม่ได้อย่างน้อย 6 อย่าง คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objective) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences)
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้ และอื่นๆ ตามจุดประสงค์และจุดหมายที่กำหนดไว้

5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา และอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพทางการเรียนการสอน

6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนการสอน

นิรมล ศตวุฒิ (2543 : 12) กล่าวว่า หลักสูตรโดยทั่วไปจะมีส่วนประกอบดังนี้ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายเฉพาะ โครงสร้าง ระยะเวลาการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน และแนวทางการใช้หลักสูตร

ส่วนปฏล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ด้วยวิเศษ (2543 : 12) ได้กล่าวว่า หลักสูตรควรประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร
2. เนื้อหาสาระของหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

รุจิร ภู่อาระ (2545 : 8) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบพื้นฐาน 4 องค์ประกอบ คือ

1. จุดประสงค์
2. สาระความรู้ประสบการณ์
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

องค์ประกอบที่เต็มรูปของหลักสูตรมีมากกว่า 4 องค์ประกอบ โดยจะมีส่วนที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานดังที่กล่าวมาแล้ว 4 องค์ประกอบ และเพิ่มองค์ประกอบอื่นๆ อีก ได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ การประกันคุณภาพของหลักสูตร และสื่อการเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรจะต้องประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรคือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนคือระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนต่างๆ การวัดและการประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุงแก้ไข

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander ; อ้างอิงใน สจัด อุทรานันท์. 2532 : 31) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย ความหมายของคำว่า การพัฒนาหลักสูตรจะรวมไปถึงการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

ส่วน รุกก์ (Rugg ; อ้างอิงใน วิชัย ดิสสระ. 2535 : 31) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้น มีงานที่ต้องทำสำคัญอยู่ 3 ประการคือ

1. การพิจารณาและกำหนดเป้าหมายเบื้องต้น ที่สำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นมีเป้าหมายเพื่ออะไร ทั้งโดยส่วนรวมและส่วนย่อยของหลักสูตรนั้นๆ อย่างชัดเจน
2. การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและวัสดุประกอบการเรียนการสอน การเลือกสรรเนื้อหาสาระเพื่อการอ่าน การเขียน การทำแบบฝึกหัด หัวข้อสำหรับการอภิปราย กิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นต้น
3. การกำหนดระบบการจัดวัสดุอุปกรณ์และการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละวิชาและแต่ละระดับชั้นเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 13 – 14) ได้กล่าวถึง “การพัฒนาหลักสูตร” ว่ามีความหมายใกล้เคียงกับ “การสร้างหลักสูตร” แต่การพัฒนาหลักสูตรมีความหมายที่กว้างกว่า โดยการสร้างหลักสูตรหมายถึง กระบวนการวางแผน และพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน อันประกอบไปด้วยการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกจุดมุ่งหมายสำหรับวิชาหรือหลักสูตรที่จัดทำขึ้นใหม่ การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่

ผู้เรียน และการเลือกสื่อการเรียนการสอน วิธีการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย และการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่นั้น

สำหรับ วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542 : 10) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการปรับปรุงหรือขยาย

ปฏุต นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดวงวิเศษ (2543 : 22) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การปฏิบัติงานทางหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระบบหลักสูตร นั่นคือทั้งการสร้างหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร

นิรมล ศตวุฒิ (2543 : 5) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยที่ยังไม่เคยมีหลักสูตรนั้นมาก่อนเลย

นอกจากนี้ อุดม เขยทิวส์ (2545 : 9) การสร้างหลักสูตรหรือการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน

จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น

3.4 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร คือ แนวคิดและขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรมี นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดและรูปแบบไว้จำนวนมาก ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนแตกต่างกันออกไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์

ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler ; อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 63 – 64) ได้ให้หลักเกณฑ์และเหตุผลไว้ว่า ในการพัฒนาหลักสูตรและวางแผนการสอนนั้น จะต้องตอบคำถาม 4 ประการ ดังนี้

- 1.1 มีจุดประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่โรงเรียนควรแสวงหา
- 1.2 มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สามารถจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น
- 1.3 จะจัดระบบประสบการณ์ดังกล่าวนี้ได้อย่างไร จึงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.4 จะประเมินประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะตัดสินใจได้ว่าบรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

คำถามทั้ง 4 ประการนี้ ตรงกับองค์ประกอบที่สำคัญในการวางแผนหรือพัฒนาหลักสูตร 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้ 1. การตั้งเป้าประสงค์ 2. การเลือกเนื้อหา 3. การสอน และ 4. การประเมินผล

ตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นไปตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

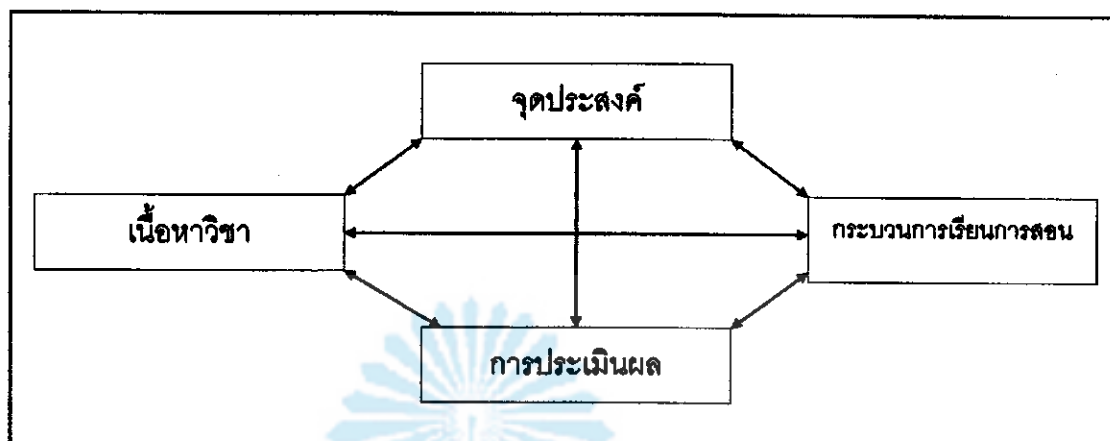
ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์ของไทเลอร์ เริ่มด้วยการกำหนดจุดประสงค์ชั่วคราวโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาสังคม ศึกษาผู้เรียน และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในเนื้อหาวิชามาช่วยกำหนดจุดประสงค์อย่างคร่าวๆ ซึ่งอาจมีมากเกินไปที่จะจัดเข้าไว้ในหลักสูตรได้ทั้งหมด จึงควรกลั่นกรองให้เหลือเฉพาะจุดที่สำคัญและสอดคล้องกัน เป็นจุดประสงค์ขั้นสุดท้าย หรือจุดประสงค์ที่ใช้จริง ในการพิจารณากลั่นกรองจุดมุ่งหมายชั่วคราวนั้น จะใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้และหลักปรัชญามาประกอบการกลั่นกรอง

ขั้นที่ 2 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้ว ขั้นตอนมา ทำการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ อันเป็นสิ่งที่จะทำให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องคำนึงถึง ลำดับก่อนหลัง ความต่อเนื่องและบูรณาการ (Integraty) ของประสบการณ์เหล่านั้น

ขั้นที่ 3 การประเมินผล เป็นขั้นสุดท้ายซึ่งทำให้ทราบว่าประสบการณ์เรียนที่จัดขึ้นนั้นบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้เพียงใด

2. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา

ทาบา (Hilda Taba ; อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 65 – 67) ได้ให้ความเห็นว่าหลักสูตรทั้งหลายจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ 1. จุดประสงค์ 2. เนื้อหาวิชา 3. กระบวนการเรียนการสอน 4. การประเมินผล องค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ

ทาบ ได้กล่าวถึงลำดับขั้นในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 8 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคม รวมทั้งศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนธรรมชาติของความรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดประสงค์ของการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 เป็นหลักในการพิจารณา

ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาวิชาที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคม โดยคัดเลือกมาให้เรียนเฉพาะที่ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 จัดระเบียบ ลำดับ และขั้นตอนของเนื้อหาวิชาที่คัดเลือกมา

ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ โดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และวิธีสอนแบบต่างๆ เป็นแนวทาง

ขั้นที่ 6 จัดระเบียบ ลำดับ และขั้นตอนของประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 7 ประเมินผล เป็นขั้นที่จะทำให้ทราบว่า การพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยปกติจะพิจารณาจากผลของการใช้หลักสูตร นั่นคือ พิจารณาว่าผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมเพียงใด

ขั้นที่ 8 ตรวจสอบความคงที่ และความเหมาะสมในแต่ละขั้นตอน โดยตรวจสอบตามแนวของคำถามที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- เนื้อหาวิชาที่จัดขึ้นเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์หรือไม่
- ประสบการณ์การเรียนรู้ได้ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์หรือไม่
- ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นมีความเหมาะสมเพียงใด

3. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของ วิจัย วงษ์ใหญ่

วิจัย วงษ์ใหญ่ (2534 : 13 – 24) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร (Integrated Curriculum Development) ว่าประกอบด้วย ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ระบบร่างหลักสูตร มีองค์ประกอบดังนี้

- สิ่งที่กำหนดหลักสูตร คือ การเตรียมการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จะนำมาใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้แก่ สิ่งที่กำหนดทางวิชาการ สิ่งกำหนดทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งกำหนดทางการเมือง
- รูปแบบหลักสูตร ได้แก่ โครงสร้างและองค์ประกอบหลักสูตร ซึ่งได้มาจากสิ่งที่กำหนดหลักสูตร
- การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีการประชุม สัมมนา การวิจัย การทดลองใช้ หลักสูตรนำร่อง เป็นต้น
- การปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้ จะต้องจัดทำระบบข้อมูลที่ชัดเจน รวมทั้งการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบ

2) ระบบการใช้หลักสูตร มีองค์ประกอบดังนี้

- การขออนุมัติหลักสูตร เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจึงจะรับสมัครผู้ที่ศึกษาดำเนินการใช้หลักสูตร
- การวางแผนการใช้หลักสูตร จะกระทำควบคู่ไปกับการขออนุมัติหลักสูตร เมื่อหลักสูตรได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการใช้หลักสูตรได้

- การดำเนินการใช้หลักสูตร เริ่มตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรงบประมาณ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนไปจนถึงการจัดตารางการสอน

3) ระบบการประเมินหลักสูตร มีองค์ประกอบดังนี้

- การวางแผนการประเมินหลักสูตร เป็นการวางแผนว่าจะประเมินหลักสูตรในส่วนใดบ้าง เช่น ประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินย่อยๆ แต่ละระบบ เช่น ระบบการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหรือประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

- แผนการเก็บข้อมูล ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การจัดหมวดหมู่ ข้อมูล และการวิเคราะห์ ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด

- การวิเคราะห์ข้อมูล ควรกำหนดว่ามีข้อมูลอะไรบ้าง ที่สำคัญในการตัดสินใจ การจัดทำระบบข้อมูลจะช่วยจำแนกข้อมูลเป็นหลายหมวดหมู่ และสังเคราะห์ข้อมูลได้ตามเกณฑ์

- การรายงานข้อมูล การจัดทำรายงานและการนำเสนอข้อมูลจะช่วยให้ในการพิจารณาว่าหลักสูตรนี้มีคุณค่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือว่าจะปรับปรุงแก้ไข

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของ วิจัย วงษ์ใหญ่ แสดงได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของ วิจัย วงษ์ใหญ่

4. รูปแบบการพัฒนาลัทธิของ สจ๊วต อุทราพันธ์

สจ๊วต อุทราพันธ์ (2532 : 38 - 43) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาลัทธิว่า แต่ละขั้นตอนจะมีความต่อเนื่องกันเป็นวัฏจักร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาลัทธิ ข้อมูลพื้นฐานของลัทธิ คือ ข้อมูลทางด้านประวัติและปรัชญาการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและทฤษฎีการเรียนรู้ ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรม และข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชา ก่อนที่จะมีการร่างลัทธิใหม่ขึ้นมา ควรจะได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานของลัทธิเสียก่อน เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมและของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การกำหนดการมุ่งหมายของลัทธิ เพื่อเป็นการมุ่งแก้ปัญหาและสนองความต้องการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวมาแล้ว

ขั้นที่ 3 การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระและประสบการณ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอันมาก เพราะเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนเป็นเสมือนสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

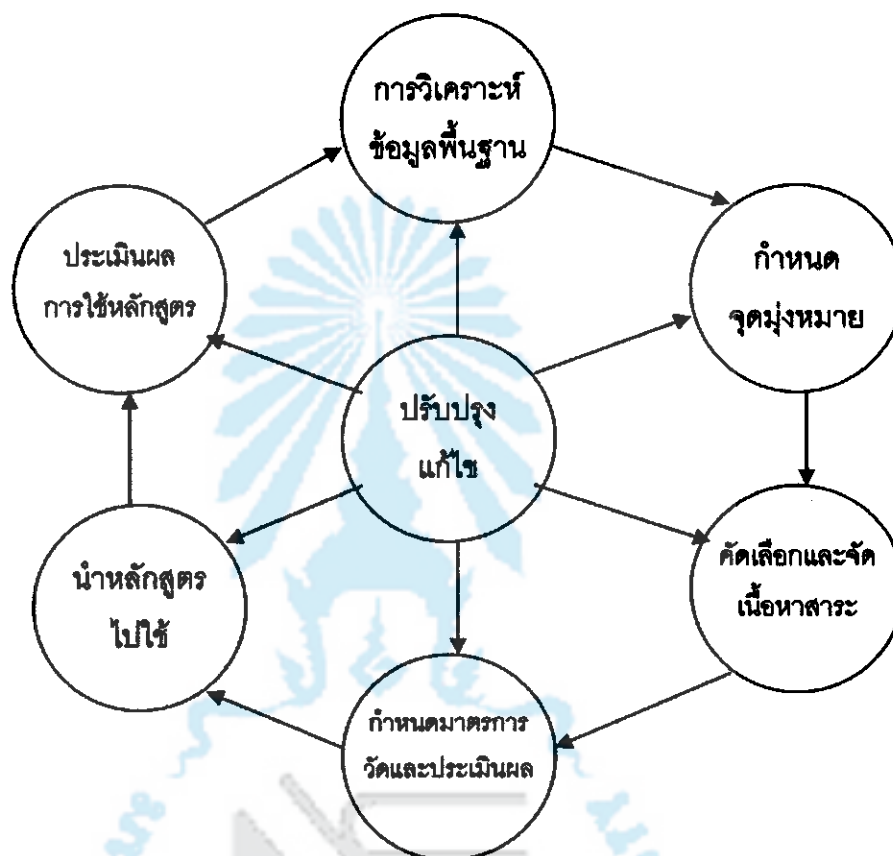
ขั้นที่ 4 การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล เป็นการกำหนดมาตรการให้ทราบว่า ควรจะวัดและประเมินอะไรบ้างจึงจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายของลัทธิ

ขั้นที่ 5 การนำลัทธิไปใช้ เป็นการนำลัทธิไปสู่ภาคปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอนในโรงเรียน การนำลัทธิไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยกิจกรรมและกระบวนการต่าง ๆ หลายประเภท เช่น การจัดทำเอกสารและคู่มือการใช้ลัทธิ การเตรียมบุคลากร การบริหารและบริการลัทธิ การดำเนินการสอนตามลัทธิ การนิเทศและติดตามผลการใช้ลัทธิ เป็นต้น

ขั้นที่ 6 การประเมินผลการใช้ลัทธิ มีความมุ่งหมายที่จะประเมินสัมฤทธิ์ผลของลัทธิเพื่อให้ทราบว่าผลผลิตที่ได้จากลัธตินั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหวังของสังคม และผู้เรียนเพียงใด

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงแก้ไขลัทธิ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงลัทธิที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมหรือให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมมากขึ้น กระบวนการในการแก้ไขปรับปรุงลัทธิเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาลัทธิซึ่งจะเริ่มปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนใดของกระบวนการพัฒนาลัทธิก็ได้ แต่เมื่อเริ่มตรงขั้นตอนไหนก็ต้องดำเนินการในขั้นตอนต่อไปจนครบทุกกระบวนการในวัฏจักรของกระบวนการพัฒนาลัทธิ

จากรูปแบบวัฏจักรการพัฒนาหลักสูตรของ สจ๊วต อุทรานันท์ สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 วัฏจักรการพัฒนาหลักสูตรของ สจ๊วต อุทรานันท์

รูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรยังมีอีกหลายรูปแบบ ซึ่งมีทั้งส่วนคล้ายคลึงและแตกต่างกันไปในขั้นตอนรายละเอียด เมื่อพิจารณาจากรูปแบบที่น่าเสนอดังข้างต้นสามารถสังเคราะห์เพื่อเป็นรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การศึกษา ลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน และการสำรวจสภาพ ปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร
2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมายถึง การนำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร มาจัดทำหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาเวลาเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร

3. การศึกษาผลการใช้หลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น และศึกษาผลการนำหลักสูตรไปใช้ โดยศึกษาจากความสามารถในการอ่านและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรซ่อมเสริม

4.1 ความหมายของหลักสูตรซ่อมเสริม

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรซ่อมเสริมและการสอนซ่อมเสริมไว้ดังต่อไปนี้

แบรดลีย์และคณะ (Dianne F. Bradley. Margaret E.King-Sears and Daane M. Tessier-Switlick. 1999 : 143) ให้ความหมายว่า "หลักสูตรซ่อมเสริมเป็นหลักสูตรประเภทหนึ่งของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อใช้แก้ไขทักษะเบื้องต้นของเด็ก"

บันลือ พฤชวัน (2525 : 116) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม คือ วิธีสอนอีกแบบหนึ่งที่จะช่วยแก้ไข ส่งเสริมเด็กเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็กให้เรียนได้ดีขึ้น เป็นการมุ่งที่จะช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือมีปัญหาในการเรียน โดยเฉพาะเพื่อเป็นการส่งเสริมให้สามารถเรียนทัน หรือมีพื้นฐานทางวิชาการสูงขึ้น

ศรียา นิยมธรรมและประภัสสร นิยมธรรม (2525 : 27) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ และ / หรือช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากครู โดยสอนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อยๆ

กรมวิชาการ (2531 : 229) ได้ให้ความหมายว่า การสอนซ่อมเสริม คือ การให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้มีเวลาเรียนเพิ่มขึ้น ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ เพิ่มขึ้น เข้าใจขึ้น จนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นการสอนกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามแผนการสอนตามปกติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในตัวนักเรียน

เอมเมอรอล (Emeral. 1971 : 282) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริม คือ การให้ผู้เรียนได้เรียนสิ่งที่ เป็นปัญหาจากการเรียนครั้งแรกในห้องเรียนปกติ โดยครูต้องคัดเลือกนักเรียนออกเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลตามระดับความสามารถ เพื่อที่จะให้ความสนใจแก่นักเรียนและจะได้ทราบความต้องการ ตลอดจนปัญหาทางการเรียนของนักเรียน

จากการนำเสนอความหมายของหลักสูตรซ่อมเสริมและการสอนซ่อมเสริมที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรซ่อมเสริม หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้กับผู้เรียนเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากการเรียนตามหลักสูตรปกติ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยสอนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อยๆ

4.2 ความสำคัญของหลักสูตรซ่อมเสริม

การจัดการเรียนการสอนนั้น นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน เด็กหลายคนต้องการความช่วยเหลือฝึกฝนพิเศษจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหาอื่นๆ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องได้รับการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามปัญหาที่เด็กเผชิญ กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเหลือปัญหาในการเรียนรู้ของเด็กลงได้ อย่างไรก็ตามยังพบว่ามีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซ่อมเสริมที่สำคัญ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2525 : คำนำ)

1. ครูยังไม่เข้าใจหลักการ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการสอนซ่อมเสริมอย่างแท้จริง ครูเป็นจำนวนมากเข้าใจว่า การสอนซ่อมเสริม คือการเรียกนักเรียนมาแก้ไขแบบฝึกหัดและงานที่นักเรียนทำผิด ซึ่งอาจใช้เวลานาน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชานั้น
2. ปัญหาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ เนื่องจากเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือในกระบวนการรับรู้ ซึ่งจะต้องใช้สื่อและวัสดุที่ช่วยเด็กเกิดการเรียนรู้ได้ แต่ยังพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซ่อมเสริมทั่วไปยังไม่ได้ใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนมาช่วยเท่าที่ควรแม้สถานศึกษาจะมีสื่อเหล่านั้นอยู่แล้วก็ตาม
3. ครูให้ความสนใจนักเรียนเฉพาะกลุ่ม มีครูจำนวนไม่น้อยที่ให้ความสนใจนักเรียนเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เช่น เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ถ้าปล่อยให้เด็กเรียนกับเด็กปกติ เด็กอาจจะขาดโอกาสได้รับการฝึกฝนหรือทักษะที่จำเป็นเพิ่มเติม ขณะเดียวกันก็มุ่งให้เด็กมีโอกาสร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2541 : 121)

หลักสูตรซ่อมเสริมมีลักษณะที่แตกต่างจากหลักสูตรปกติทั่วไปที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้ (Howard S. Adelman and Linda Taylor. 1993 : 228)

1. ลำดับการนำไปใช้ หลักสูตรซ่อมเสริมจะถูกนำไปใช้เมื่อพบว่าหลักสูตรปกติที่ดีที่สุดแล้วไม่สามารถช่วยเหลือในการเรียนรู้ของเด็กได้
2. ความเพียงพอของบุคลากรและเวลา สิ่งที่แตกต่างกันที่สำคัญประการหนึ่งระหว่างหลักสูตรปกติกับหลักสูตรซ่อมเสริมคือ ความเพียงพอของครูในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหลักสูตรซ่อมเสริมต้องอาศัยอัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียนที่น้อยและที่ดีที่สุดคือการสอนแบบ

ตัวต่อตัว ซึ่งวิธีดังกล่าวทำให้ต้องใช้ครูผู้สอนที่มีจำนวนมากพอกับความต้องการของเด็กและครูยังต้องผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้มาแล้ว นอกจากนี้แล้วในเรื่องของระยะเวลาในหลักสูตรซ่อมเสริมยังเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะต้องใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนที่มาก เพื่อที่จะได้ค้นพบสมรรถภาพที่แท้จริงของเด็ก การค้นพบจุดแข็งและจุดอ่อนในตัวเด็กจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลา ซึ่งจะทำให้ความคืบหน้าในการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

3. เนื้อหาและผลที่ได้รับ หลักสูตรซ่อมเสริมจะมีเนื้อหาที่เน้นการแก้ไขความบกพร่องพื้นฐานต่างๆ เพื่อที่จะลดปัญหาของสิ่งที่บกพร่องเหล่านั้นทั้งด้านทักษะการเรียนรู้ พฤติกรรม และทัศนคติต่างๆ เป็นสำคัญ

4. กระบวนการ กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรทั่วไปกับหลักสูตรซ่อมเสริมยังคงมีหลักการเดียวกัน แต่หลักสูตรซ่อมเสริมจะให้ความสำคัญในด้านการนำไปใช้ และลดระดับของสิ่งที่เป็นนามธรรมลง การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อาจจะต้องใช้สื่อต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้มากขึ้น

5. ทรัพยากรและค่าใช้จ่าย เนื่องจากหลักสูตรซ่อมเสริมจะต้องใช้บุคลากร เวลา สื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กให้สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น ดังนั้นจึงค่อนข้างใช้ค่าใช้จ่ายสูงเมื่อเทียบกับหลักสูตรปกติ

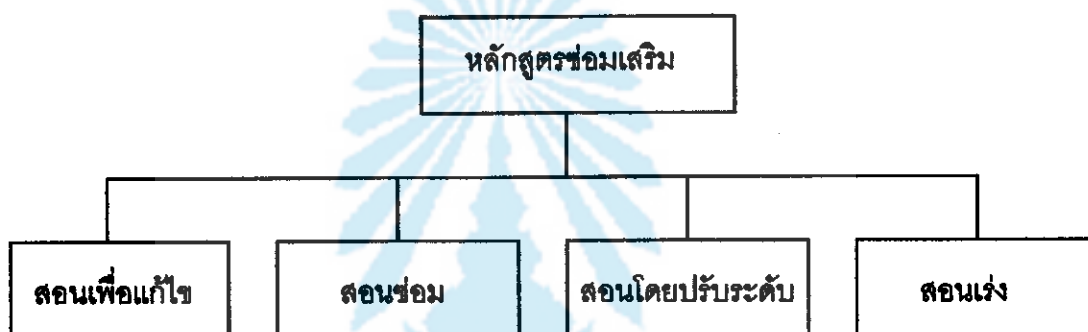
6. ผลกระทบทางด้านจิตวิทยา สิ่งสำคัญที่ต้องตระหนักอยู่เสมออีกคือการนำหลักสูตรซ่อมเสริมไปใช้ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็น หรือหลักสูตรปกติทั่วไปไม่สามารถช่วยเหลือในการเรียนรู้ของเด็กได้ เพราะลักษณะของการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรซ่อมเสริมย่อมทำให้นักเรียนรู้สึกแตกต่างจากเพื่อนในวัยเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของเด็กด้วย

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อย่างคงต้องให้ความสำคัญสำหรับหลักสูตรทั่วไปก่อนเสมอ ถ้าพบว่าหลักสูตรดังกล่าวไม่สามารถช่วยเหลือเด็กให้มีการเรียนรู้ที่ดีขึ้นแล้ว จึงต้องปรับปรุงหลักสูตร หรือจัดทำหลักสูตรที่มีความเหมาะสมกับปัญหาของเด็กซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง

ดังนั้นหลักสูตรซ่อมเสริมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้รับการฝึกฝน และพัฒนาตามขีดความสามารถของตนอย่างแท้จริง เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้เป็นเด็กอีกประเภทหนึ่งที่ต้องการได้รับการช่วยเหลือ โดยการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาของเด็ก

4.3 ประเภทของหลักสูตรซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ การสอนซ่อมเสริมจึงประมวลเอาทั้งการแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนการสอนเพื่อเสริมสมรรถภาพของเด็ก หลักสูตรซ่อมเสริมสามารถแบ่งเป็นประเภทต่างๆ เพื่อความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับลักษณะของผู้เรียนแต่ละประเภท โดยจำแนกเป็น 4 ประเภท ดังภาพที่ 4 (ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม. 2525 : 26 - 28)

ภาพที่ 4 แสดงประเภทของหลักสูตรซ่อมเสริม

1. หลักสูตรเพื่อแก้ไข (Corrective Curriculum) จุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อช่วยเหลือเด็กให้สามารถเอาชนะความบกพร่อง หลักสูตรการสอนลักษณะนี้จัดกระทำในชั้นเรียนปกติ ผู้สอนอาจเป็นครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชาก็ได้ หากนักเรียนทั้งชั้นหรือนักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นเกิดความเข้าใจผิดในเนื้อหาบางอย่าง หรือเรียนอ่อนกว่าที่ควรเป็นในเนื้อหาบางวิชา หลักสูตรการสอนแบบนี้ต้องอาศัยการวิเคราะห์ปัญหาก่อนที่จะใช้เทคนิคของการสอนเพื่อแก้ไข

2. หลักสูตรซ่อม (Remedial Curriculum) เป็นหลักสูตรการสอนที่แยกจากชั้นเรียนปกติ เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ๆ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษจากครู การสอนแบบนี้มักจัดทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยๆ

3. หลักสูตรการปรับระดับ (Adapted Curriculum) เป็นหลักสูตรการสอนสำหรับเด็กที่มีระดับ IQ ต่ำกว่า 90 หรือในช่วง 70 - 90 โดยที่ไม่ต้องการทั้งการสอนแก้ไขและการสอนซ่อมเสริม การสอนลักษณะนี้ดำเนินไปในชั้นเรียนปกติ ใช้หลักสูตรร่วมกันใช้หลักสูตรเหมือนเด็กปกติได้ วิธีการสอนเช่นเดียวกับการสอนซ่อม แต่ความคาดหวังในตัวเด็กย่อมแตกต่างกันไป เพราะเด็กกลุ่มนี้เรียนได้ช้ากว่าปกติและมีขีดจำกัดเรื่องความสามารถในการเรียนรู้ เนื้อหาที่นำมาสอนจำต้องปรับให้ใกล้เคียงกับสมรรถวิสัยของเด็ก อย่างไรก็ตามถ้าเด็กประเภทนี้มีปัญหาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริงมากก็ต้องสอนซ่อมได้ด้วย

4. หลักสูตรเร่ง (Accelerated Curriculum) หลักสูตรการสอนแบบนี้ใช้กับเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง แต่เด็กเหล่านี้ไม่ได้มีสติปัญญาเต็มที่ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการหลบหลีกเลี่ยงการงานความร่วมมือในกลุ่มสังคม ด้วยเหตุที่เป็นผู้มีความคิดแปลกๆ ใหม่ๆ และความคิดนั้นถูกมองข้าม ถูกกีดกัน หรือถูกหาว่าเป็นเรื่องไร้สาระ เด็กจึงเกิดความท้อแท้ ปล่อยให้เลยตามเลย เมื่อมีการเรียกร้องหาความคิดเห็นเรื่องใหม่ๆ อีกก็จะนิ่งเงียบ ไม่แสดงหรือหลบหลีกเพราะกำลังใจถูกทำลายเสียตั้งแต่ต้นแล้ว เด็กพวกนี้มักเป็นเด็กเก่งที่เรียนไม่สำเร็จ เด็กเก่งอีกประเภทหนึ่งคือเด็กอัจฉริยะซึ่งมี IQ ตั้งแต่ 170 ขึ้นไป เด็กประเภทนี้มีน้อยแต่จะเรียนรู้ได้เร็วมาก แม้จะมีปัญหาด้านการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมชั้นอยู่บ้างก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีเด็กพวกนี้มีน้อย และนานๆ จะพบ โรงเรียนส่วนมากจึงไม่มีหลักสูตรที่จัดเตรียมสำหรับเด็กเหล่านี้

จากการจำแนกประเภทของหลักสูตรซ่อมเสริมที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่เหมาะสมคือหลักสูตรซ่อม เพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้ใหม่ๆ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษจากครู การสอนแบบนี้มักจัดทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อยๆ ในขณะเดียวกันเวลาส่วนใหญ่ของเด็กยังคงเรียนร่วมชั้นกับเพื่อนวัยเดียวกัน

ดังนั้นในงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมประเภทหลักสูตรซ่อม โดยขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมผู้วิจัยได้นำแนวคิด มาจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรทั่วไป ประกอบกับแนวคิดในการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน และการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร
2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน หมายถึง การนำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร มาจัดทำหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร
3. การศึกษาผลการใช้หลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น และศึกษาผลการนำหลักสูตรไปใช้ โดยศึกษาจากความสามารถในการอ่านและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผดุง อารยะวิญญู (2535 : 2 - 3) ได้สร้างเครื่องมือในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ อายุระหว่าง 6 – 12 ปี เป็นเครื่องมือมาตรฐาน พร้อมทั้งหาเกณฑ์ (Norms) สำหรับเด็กทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบและตัดสินใจในการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า สำหรับปัญหาในการเรียนของเด็ก 5 ด้านใหญ่ๆ คือ ภาษา คณิตศาสตร์ เวลาและทิศทาง การเคลื่อนไหว พฤติกรรม และสำหรับปัญหาในการเรียน 25 ด้านย่อยๆ คือ คำศัพท์ การฟังคำสั่ง การเล่าเรื่อง การอ่าน การเขียน การนับ การเข้าใจความหมาย การจำตัวเลข สัญลักษณ์ การคำนวณ เวลา ขนาด การจัดลำดับ ทิศทาง การเดินวิ่ง การกระโดด การทรงตัว การใช้นิ้วมือ การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ ความร่วมมือ ความสนใจ ความเป็นระเบียบ การปรับตัว การยอมรับ ความรับผิดชอบ คำถามทั้งหมดมี 50 ข้อ โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินเด็ก ข้อจำกัดของเครื่องมือนี้คือ ผู้ประเมินจะต้องรู้จักเด็กเป็นอย่างดีและไม่ลำเอียง

ดวงแก้ว วรรณสังข์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย ผลการวิจัยปรากฏว่าประสิทธิภาพของชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทยสูงกว่าเกณฑ์ 95.33 / 82.00 ความสามารถจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย อยู่ในระดับดี

อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนอ่านเป็นคำ มีค่าประสิทธิภาพ 94.44 / 92.45 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำมีความสามารถอ่านคำอยู่ในระดับดี และเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำมีความสามารถอ่านคำหลังการสอนอ่านเป็นคำสูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรัญญา เชื้อทอง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บทร้อยกรอง ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บทร้อยกรอง มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก หลังการทดลองอยู่ในระดับดี เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

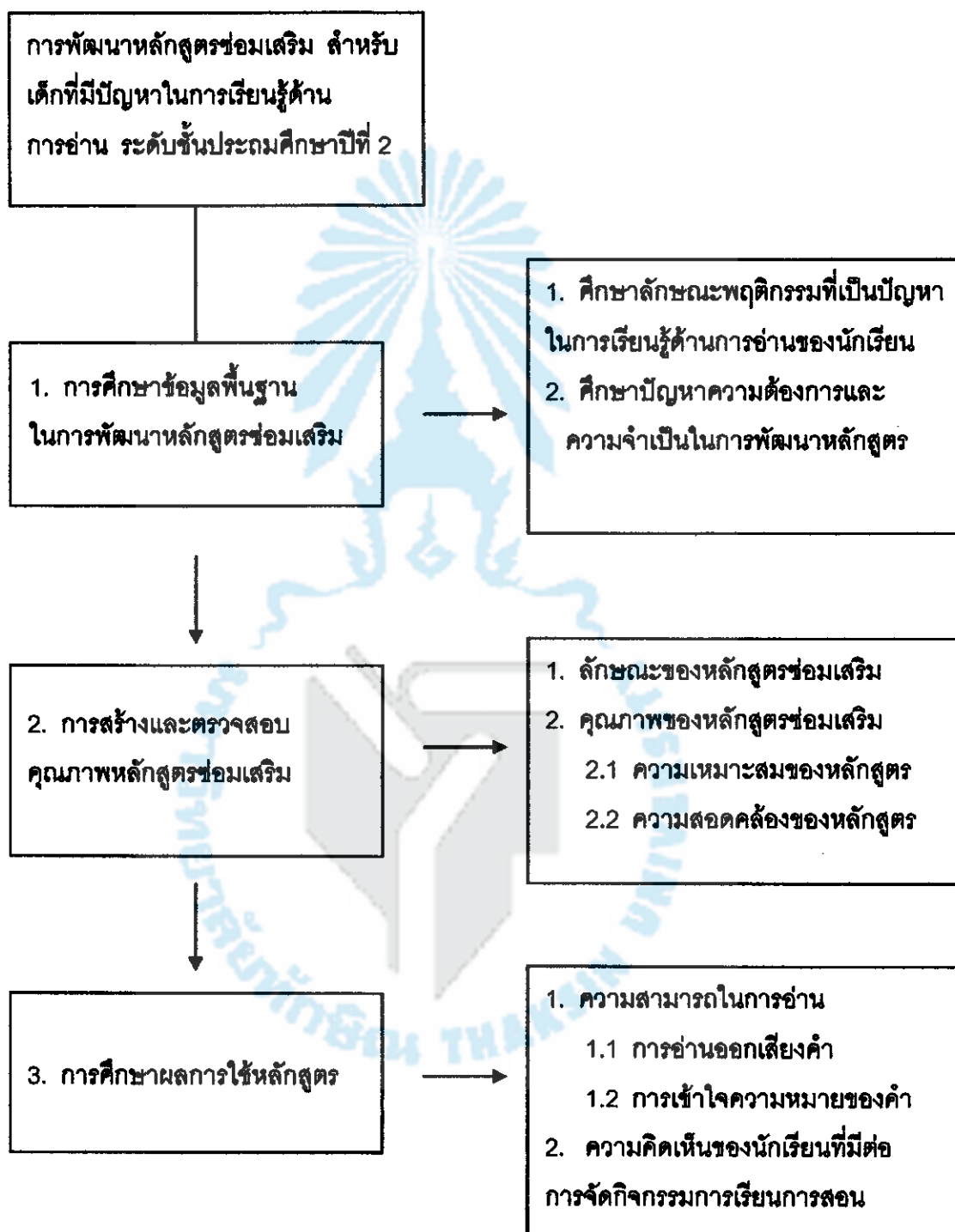
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านคำยาก โดยใช้บัตรพยักลอง มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชวลิต ชูกำแหง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา โดยได้ทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 14 คน ที่ผ่านกระบวนการคัดแยกด้วยแบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้ การประเมินพฤติกรรมและผลงานนักเรียน ตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยใช้การทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest – Posttest Design) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีทักษะเบื้องต้นด้านกระบวนการรับรู้ภายหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (ร้อยละ 50) ผู้เรียนมีทักษะเบื้องต้นด้านภาษาภายหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่คะแนนการปฏิบัติยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้เรียนมีทักษะเบื้องต้นด้านความรู้ความจำ ภายหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการพัฒนาหลักสูตรหรือการศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ต้องผ่านกระบวนการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือมาตรฐาน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ นวัตกรรม เทคนิควิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ให้สูงขึ้นได้

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้วิธีวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Desing) โดยมีแบบแผนการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อน - สอบหลัง (One group pretest – posttest design) (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 94) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

เป็นการศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตรของผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และ ออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) วิจัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากนักเรียนที่สรุปว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน สอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน เกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 การศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ซึ่งเป็นแบบคัดกรองที่สร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของ 2 หน่วยงาน คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา และสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และประยุกต์ใช้แบบทดสอบวิจัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของกรมวิชาการ

ชุดที่ 2 การสำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร ใช้แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน และแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อสำรวจปัญหาของเด็กและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยประยุกต์ใช้ของกรมวิชาการผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน คำนะนำการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ของกรมวิชาการ
2. เลือกประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนทดสอบเกี่ยวกับการอ่าน (การอ่านพยางค์ การอ่านคำ การอ่านประโยค และการอ่านจับใจความ)
3. กำหนดคำในแต่ละชุด พิจารณาเกณฑ์การวินิจฉัยและการสรุปผลการวินิจฉัย
4. สร้างแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ฉบับร่าง แล้วนำไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ ความตรงของเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
6. จัดทำแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดสอบนักเรียน

การสร้างแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สภาพการเรียนรู้ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
2. กำหนดประเด็นที่ต้องการทราบเกี่ยวกับปัญหาของเด็กและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ของผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
3. สร้างแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ฉบับร่าง แล้วนำไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์ ความตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ (IC) ได้ค่า IC ระหว่าง .67 - 1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. จัดทำแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า จำนวน 60 คน พบนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน

2. ใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องด้านการอ่านกับนักเรียนที่มีผลสรุปว่าบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน

3. นำข้อมูลที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษตรวจสอบความถูกต้อง

4. ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม

5. ติดต่อผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ผู้วิจัยได้ให้คะแนนพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายชื่อ และรวมคะแนนดิบไปแปลงเป็นคะแนนที่ (T - Score) โดยเทียบคะแนนจากตารางคะแนนที่ แล้วแปลงผลคะแนนว่านักเรียนอยู่ในกลุ่มใดตามเกณฑ์การแปลผลคะแนน (กลุ่ม 1,2,3 หรือ 4) มีจำนวนนักเรียน LD กลุ่ม 2,3 จำนวนกี่คน

2. แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยนำคำที่นักเรียนอ่านผิดเทียบเกณฑ์การวินิจฉัย และสรุปผลการวินิจฉัย ว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านคำในลักษณะใดเพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรซ่อมเสริม

3. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตาราง

3.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ทำการวิเคราะห์เนื้อหา

4. แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

4.1 แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตาราง

4.2 แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. ค่าร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลพื้นฐานจากการวิเคราะห์สภาพและความต้องการในขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

แหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร

2.2 แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม และสภาพการเรียนรู้ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างหลักสูตรและการกำหนดเนื้อหาสาระ

1.2 จัดทำหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 นำหลักสูตรที่สร้างขึ้น ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำหลักสูตรไปตรวจสอบคุณภาพ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) ขององค์ประกอบของหลักสูตร ปรากฏว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและองค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน โดยผู้เชี่ยวชาญทุกคนมีความเห็นไปในทางเดียวกัน

1.5 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร และแบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

2.2 กำหนดประเด็นเพื่อตั้งเป็นคำถามที่ต้องการประเมิน

2.3 จัดทำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร และตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร

2.4 นำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบโดยหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IC) ได้ค่า IC เท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประสานงานกับ
ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง แล้วนำมาจัดระบบข้อมูลต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของ
ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IC) นำเสนอคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ดัชนีความสอดคล้อง (IC)

2. ค่าเฉลี่ย

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร

เป็นการนำหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ไปจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนกับ กลุ่มประชากร คือ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จากการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่

มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales :

ADHD/LD/Autism (PDDs) และทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
จำนวน 7 คน และศึกษาผลการใช้หลักสูตร

แหล่งข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จากการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้แบบคัดกรอง
นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales :
ADHD/LD/Autism (PDDs) และประยุกต์ใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้าน
การอ่านของกรมวิชาการ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังที่กล่าวมาแล้วในขั้นตอนที่ 2
ของการวิจัย

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหา
คุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรซ่อมเสริม สภาพการ
เรียนรู้ของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ การประเมินผลการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
และการสร้างแบบทดสอบสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

2.2 ศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่างจุดประสงค์ของหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาใน
การเรียนรู้ด้านการอ่าน

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น
2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 36 คำ 36 คะแนน และตอนที่ 2
ทดสอบความเข้าใจความหมายของคำ จำนวน 36 คำ 36 คะแนน รวม 72 คะแนน

2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

2.6 จัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดสอบนักเรียน

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น การกำหนดประเด็นข้อคำถาม

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริมที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริมที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IC) ระหว่างข้อคำถามความคิดเห็นกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าระหว่าง .67 - 1.00

3.5 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 สร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริมฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลการใช้หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ให้นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเรียน
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านหลังเรียน

4. สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. รวบรวมเอกสารต่างๆเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ สังเกตการอ่านออกเสียงคำตรวจให้คะแนนคำที่อ่านได้ถูกต้อง และตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ ตรวจให้คะแนนความถูกต้องของคำตอบ โดยตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

2. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียนมาเปรียบเทียบหาค่าเฉลี่ย

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
พิจารณาผลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละและทำการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. ค่าร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนของการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาการใช้หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ข้อมูลจากแบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ของ ผศ.ดร.ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน พบนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านจำนวน 7 คน โดยพฤติกรรมด้านการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่ มีลักษณะอ่านเป็นคำไม่ได้ จำคำไม่ได้ ผันเสียงวรรณยุกต์ในคำไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ อ่านซ้ำและตะกุกตะกัก และบางคนอ่านไม่ออก นอกจากนี้พบว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่านคำต่ำกว่าเกณฑ์ชั้นเรียนมาก ซึ่งมีรายละเอียดของคะแนนดิบคะแนนที่และกลุ่ม ดังต่อไปนี้

คะแนนดิบ คือ คะแนนรวมจากการประเมินพฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน

คะแนนที่ คือ คะแนนที่ได้จากการนำคะแนนดิบไปแปลผลโดยเปิดตารางคะแนนที่ (T - Score)

กลุ่ม 1 คือ กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย

กลุ่ม 2 คือ กลุ่มเฝ้าระวัง ติดตาม ทำซ้ำ

กลุ่ม 3 คือ กลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา

กลุ่ม 4 คือ กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน

สำหรับการจัดลำดับตัวเลขจากตาราง ตัวเลขแรกเป็นคะแนนดิบที่ได้จากแบบคัดกรอง ตัวเลขที่สองเป็นคะแนนที่ ตัวเลขที่ สามเป็นกลุ่ม

ตารางที่ 5 ข้อมูลจากผลการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คนที่ / เพศ	คะแนนจากแบบคัดกรอง (คะแนนดิบ – คะแนนที่ - กลุ่ม)						
	สมาธิสั้น (ADHD)			(LD)			ออทิซึม (Autism/ PDDs)
	ชน / ภู่วาม	ขาดสมาธิ	รวม	การอ่าน	การเขียน	การคิด คำนวณ	
1/ชาย	13-50-1	36-62-3	49-57-2	54-69-3	30-57-2	22-51-2	16-48-1
2/หญิง	13-57-2	33-68-3	46-65-3	43-70-3	35-68-3	36-63-3	17-52-1
3/หญิง	6-49-1	9-48-1	15-48-1	41-69-3	12-50-1	22-53-2	8-47-1
4/ชาย	7-44-1	45-69-3	52-59-2	56-70-3	37-62-3	35-59-2	27-53-1
5/ชาย	1-39-1	18-49-1	19-44-1	46-64-3	16-48-1	16-48-1	13-47-1
6/ชาย	3-41-1	18-49-1	21-45-1	45-63-3	19-50-1	24-52-2	7-44-1
7/หญิง	13-50-1	36-62-3	49-57-2	54-69-3	30-57-2	22-51-2	16-48-1

หมายเหตุ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเท่านั้น

จากตารางที่ 5 แสดงข้อมูลผลการคัดกรองเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน เพศหญิง จำนวน 3 คน นักเรียนทั้ง 7 คน มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) ด้านการอ่าน คือมีคะแนนดิบและคะแนนที่อยู่ในกลุ่ม 3 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา โดยมีนักเรียนคนที่ 2 มีลักษณะสมาธิสั้น (ADHD) บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียนและการคิดคำนวณร่วมด้วย และยังพบนักเรียนบางคนมีลักษณะขาดสมาธิในการเรียน

สำหรับข้อมูลจากแบบคัดกรองในส่วนที่ 6 ข้อมูลเพิ่มเติมของนักเรียน จากครูประจำชั้นและครูประจำวิชา พบว่ามีนักเรียนที่พ่อแม่แยกทางกัน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 พ่อแม่อยู่ร่วมกันจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และพ่อแม่เสียชีวิตทั้งหมด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 มีฐานะยากจน

1.2 ข้อมูลการวินิจฉัยนักเรียนจากการใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านกับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน โดยให้นักเรียนอ่านคำ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว มีคำที่ให้อ่านจำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 คำที่ 1 – 5 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระเดี่ยว

ชุดที่ 2 คำที่ 6 – 10 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระเดี่ยว วรรณยุกต์

ชุดที่ 3 คำที่ 11 – 15 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระเดี่ยว ตัวสะกด

ชุดที่ 4 คำที่ 16 – 20 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระเดี่ยว วรรณยุกต์

ตัวสะกด

ตอนที่ 2 การอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม มีคำที่ให้อ่านจำนวน 6 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 คำที่ 1 – 5 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระประสม

ชุดที่ 2 คำที่ 6 – 10 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระประสม วรรณยุกต์

ชุดที่ 3 คำที่ 11 – 15 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระประสม ตัวสะกด

ชุดที่ 4 คำที่ 16 – 20 คำที่ประสมด้วยพยัญชนะต้น สระประสม วรรณยุกต์

ตัวสะกด

ชุดที่ 5 คำที่ 21 – 25 คำที่ประสมด้วย สระลดรูป

ชุดที่ 6 คำที่ 26 – 30 คำที่ประสมด้วย สระเปลี่ยนรูป

ตอนที่ 3 การอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ / จิกคำ / แยกคำ / สลับคำ มีคำที่ให้
อ่านจำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 คำที่ 1 – 5 การอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ

ชุดที่ 2 คำที่ 6 – 10 การอ่านจิกคำ

ชุดที่ 3 คำที่ 11 – 15 การอ่านแยกคำ

ชุดที่ 4 คำที่ 16 – 20 การอ่านสลับคำ

ผลการวินิจฉัยพบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านคำทั้ง 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว นักเรียนทุกคนอ่านคำผิดเกินครึ่งของจำนวนคำในแต่ละชุด ตอนที่ 2 การอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม นักเรียนอ่านคำผิดเกินครึ่งของจำนวนคำในแต่ละชุด เช่นเดียวกัน โดยอ่านคำผิดมากกว่าคำในตอนที่ 1 ส่วนตอนที่ 3 การอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ / จิกคำ / แยกคำ / สลับคำ นักเรียนอ่านผิดมากที่สุดและบางคนอ่านไม่ออก

1.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน เกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	สถานภาพ	ประชากร	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	2	28.57
	หญิง	5	71.43
	รวม	7	100
2.	วุฒิการศึกษาสูงสุด		
	ประถมศึกษา	3	42.86
	มัธยมศึกษา	4	57.14
	ปริญญาตรี	-	-
	อื่นๆ	-	-
	รวม	7	100
3.	อายุ		
	น้อยกว่า 30 ปี	4	57.14
	30 – 40 ปี	-	-
	มากกว่า 40 ปี	3	42.86
	รวม	7	100

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	สถานภาพ	ประชากร	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.	อาชีพ		
	ทำนา	-	-
	ประมง	1	14.29
	รับจ้าง	5	71.43
	อื่นๆ (ค้าขาย)	1	14.28
	รวม	7	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชาย มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 เพศหญิง มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิ การศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 57.14 ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.14 และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 71.43

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของผู้ปกครองเด็กที่ มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1.	นักเรียนในปกครองของท่าน อ่านหนังสือ ไม่ออก	4.43	0.54	เห็นด้วย
2.	นักเรียนในปกครองของท่าน สะกดคำ ไม่ได้	4.14	0.69	เห็นด้วย
3.	นักเรียนในปกครองของท่าน จำคำไม่ได้	4.00	0.82	เห็นด้วย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ร.	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
4.	นักเรียนในปกครองของท่าน ไม่สนใจการเรียนขณะอยู่ที่บ้าน	4.29	0.49	เห็นด้วย
5.	นักเรียนในปกครองของท่าน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก	4.43	0.54	เห็นด้วย
6.	ท่านสังเกตเห็นความผิดปกติด้านการอ่าน ของนักเรียนมาก่อน	3.57	0.54	เห็นด้วย
7.	ในครอบครัวของท่านมีนักเรียนมากกว่า 1 คน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้าน การอ่าน	3.14	0.90	ไม่แน่ใจ
8.	ท่านดูแลเรื่องการอ่านของนักเรียนขณะ อยู่ที่บ้านเสมอ	3.57	0.98	เห็นด้วย
9.	ท่านเห็นว่านักเรียนในปกครองของท่าน ควรได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน	4.71	0.49	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10.	ท่านต้องการให้มีการให้หลักสูตรสำหรับ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน	4.29	0.49	เห็นด้วย
11.	ท่านต้องการให้มีการสอนซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้าน การอ่าน	4.43	0.79	เห็นด้วย
12.	ท่านต้องการให้จัดกิจกรรมการเรียนการ สอนนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านแยก ต่างหาก	4.14	0.90	เห็นด้วย
13.	ท่านเห็นว่าควรมีครูที่รับผิดชอบสำหรับ เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยเฉพาะ	4.14	0.90	เห็นด้วย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
14.	ท่านยินดีให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนด้านการอ่านขณะอยู่ที่บ้าน	4.29	0.76	เห็นด้วย
	รวม	4.11	0.42	เห็นด้วย

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย = 4.11) โดยข้อที่ 9 ท่านเห็นว่านักเรียนในปกครองของท่านควรได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง (ค่าเฉลี่ย = 4.71) และข้อที่ 7 ในครอบครัวของท่านมีนักเรียนมากกว่า 1 คน ที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.14)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ได้มีความคิดเห็นเพิ่มเติมคืออยากให้มีการสอนซ่อมเสริมหรือสอนเพิ่มเติมตลอด เพื่อจะทำให้เด็กทุกคนอ่านหนังสือออก และให้มีการแยกนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาในการเรียนรู้ หรือจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล ส่วนทางบ้านจะพยายามฝึกให้อ่านด้วยเพื่อเป็นการช่วยเหลือนักเรียนอีกทางหนึ่ง

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 8 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ที่	สถานภาพ	ประชากร	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	1	14.29
	หญิง	6	85.71
	รวม	7	100
2.	วุฒิการศึกษาสูงสุด		
	ประถมศึกษา	6	85.71
	มัธยมศึกษา	1	14.29
	รวม	7	100
3.	อายุ		
	น้อยกว่า 30 ปี	1	14.29
	30 – 39 ปี	2	28.56
	40 – 49 ปี	1	14.29
	50 ปีขึ้นไป	3	42.86
	รวม	7	100
4.	อาชีพ		
	รับจ้าง	3	42.84
	ธุรกิจส่วนตัว	1	14.29
	ประมง	1	14.29
	ค้าขาย	1	14.29
	แม่บ้าน	1	14.29
	รวม	7	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่าผู้ให้สัมภาษณ์ เพศชาย มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 เพศหญิง มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีวุฒิ การศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 85.71 ส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 42.86 และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 42.84

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการอ่านของนักเรียนขณะอยู่ที่บ้าน อ่านไม่ได้ สะกดคำไม่ได้ บางคน อ่านได้บ้างแต่อ่านไม่คล่องและไม่ชอบอ่านหนังสือ ถึงแม้ผู้ปกครองสอนแต่จำได้ไม่นานก็ลืมอีก (ได้นำลิ้มหลัง)

2. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนขณะอยู่ที่บ้าน พบว่าทุกคนไม่สนใจในเรื่องการ เรียน ชอบเล่นสนุกสนานเพียงอย่างเดียว และบางคนไม่ทำการบ้าน

3. ขณะอยู่ที่บ้านผู้ปกครองได้ช่วยเหลือในการอ่าน โดยส่วนใหญ่ช่วยแนะนำการอ่าน ให้นักเรียนอ่านให้ฟังเมื่อนักเรียนอ่านไม่ได้จึงบอกคำอ่าน และมีผู้ปกครองบางท่านไม่ได้แนะนำ นักเรียนด้วยตนเองแต่ให้ญาติของนักเรียนเป็นผู้คอยช่วยเหลือในการอ่าน

4. สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่มีนักเรียนอ่านไม่ได้มากกว่า 1 คน (2 คน) จำนวน 5 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 71.43 เป็นลูกคนเดียวของพ่อแม่ แต่มีญาติพี่น้อง ที่อ่านหนังสือไม่ได้ จำนวน 2 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 28.57

5. ความรู้สึกของผู้ปกครองนักเรียนเมื่อพบว่านักเรียนในปกครองมีปัญหาในการอ่าน รู้สึกไม่สบายใจ อยากให้นักเรียนอ่านได้เหมือนกับนักเรียนคนอื่น ๆ และรู้สึกสงสารนักเรียนมาก กลัวนักเรียนจะอายเพื่อน

6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่ เข้าใจ ไม่เคยได้ยิน และบางคนเคยได้ยินแต่ไม่ทราบรายละเอียด ไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน

7. สิ่งที่คุณปกครองต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้าน การอ่าน คือให้ครูทำการัดเชิญชวนให้เด็กอ่าน ให้โรงเรียนสอนเพิ่มเติมช่วยให้นักเรียนอ่าน หนังสือคล่อง ฝึกให้นักเรียนช่วยเหลือตนเอง และบางคนบอกว่าแล้วแต่ครูผู้สอนจะเห็นสมควร

8. ความคิดเห็นของผู้ปกครองถ้าโรงเรียนจะมีการพัฒนาหลักสูตร สำหรับเด็กที่มี ปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้ปกครองทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วย และบอกว่าถ้า ทำได้จะเป็นเรื่องที่ดีมาก เพื่อจะได้ช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น

9. ความคิดเห็นของผู้ปกครองถ้าครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้แยกจากนักเรียนปกติในบางเวลา ผู้ปกครองทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นด้วย เพราะนักเรียนจะได้ฝึกฝน ครูจะได้ดูแลอย่างทั่วถึง เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนน้อย และไม่ไปถ่วงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนคนอื่น และประเด็นสำคัญคือ ทำให้นักเรียนกล้าพูดกล้าถามมากกว่าเรียนในชั้นเรียนปกติเพราะนักเรียนไม่รู้สึกลอายเพื่อน

10. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้ปกครองทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 อยากให้มีการสอนซ่อมเสริมอย่างต่อเนื่อง โดยจัดสอนอย่างน้อย 1 ชั่วโมงหลังเลิกเรียน และจัดสอนแยกจากนักเรียนในชั้นเรียนปกติหรืออาจให้นักเรียนคนเก่งมาช่วยแนะนำก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ด้วยการศึกษาผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรในขั้นตอนที่ 1 นำมาเป็นข้อมูลประกอบการสร้างหลักสูตรและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ปรากฏดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การสร้างหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตร (รายละเอียดดังภาคผนวก ง) มีองค์ประกอบดังนี้

1.1 สภาพปัญหาและความต้องการ

1.2 หลักการของหลักสูตร

1.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.4 เนื้อหาเวลาเรียน

1.5 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.6 การประเมินผล

1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละหมวดคำประกอบด้วยแผนการจัดการ

เรียนรู้ จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ การทบทวนและการทดสอบระหว่างเรียน ดังนี้

ลำดับที่	หมวดคำ	วัน	รายการที่สอน
1	หมวดคำอวัยวะในร่างกาย	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	มือ เท้า ปาก มือ เท้า ปาก จมูก หูเข้า สะตือ จมูก หูเข้า สะตือ ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
2	หมวดคำสัตว์	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	ปลา กุ้ง หอย ปลา กุ้ง หอย แมว ไก่ จิว แมว ไก่ จิว ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
3	หมวดคำผัก	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง มะเขือ แตงกวา เห็ด มะเขือ แตงกวา เห็ด ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
4	หมวดคำผลไม้	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กล้วย เงาะ มะละกอ กล้วย เงาะ มะละกอ ขนุน ทุเรียน มังคุด ขนุน ทุเรียน มังคุด ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
5	หมวดคำกริยา	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	นอน ยิ้ม ไหว้ นอน ยิ้ม ไหว้ แปรงฟัน อาบน้ำ หวีผม แปรงฟัน อาบน้ำ หวีผม ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน

ลำดับที่	หมวดคำ	วัน	รายการที่สอน
6	หมวดคำเครื่องใช้ในโรงเรียน	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	โต๊ะ เก้าอี้ กระเป๋า โต๊ะ เก้าอี้ กระเป๋า สมุด ดินสอ ยางลบ สมุด ดินสอ ยางลบ ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน

2. การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตรและประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร ผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ปรากฏรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร

ตารางที่ 9 ผลการพิจารณาความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1.	หลักการของหลักสูตรเหมาะสมในการนำไปใช้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
3.	เนื้อหาของหลักสูตรแต่ละหมวดคำ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
4.	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
5.	การสอนอ่านเป็นคำ เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความเป็นไปได้อันจะช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ที่	ประเด็นพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
7.	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.67	0.58	มากที่สุด
8.	การวัดและประเมินผลระหว่างเรียนท้ายสัปดาห์มีความเหมาะสมกับการสอนอ่านเป็นคำ	4.67	0.58	มากที่สุด
9.	แบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงคำและความเข้าใจความหมายของคำมีความเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
10.	หลักสูตรมีความเหมาะสมทั้งหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาเวลาเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล	4.33	0.58	มาก
11.	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับปัญหาของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวม	4.75	0.11	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 แสดงว่าหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ 10 หลักสูตรมีความเหมาะสมทั้งหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาเวลาเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.33) ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

2. การประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			Σ	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	หลักการของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	+1	+1	+1	+3	1.00
2.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร	+1	+1	+1	+3	1.00
3.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	+1	+1	+1	+3	1.00
4.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	+3	1.00
5.	เนื้อหาของหลักสูตรกับ กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	+1	+1	+1	+3	1.00
6.	เนื้อหากับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	+1	+1	+1	+3	1.00
7.	เนื้อหาของหลักสูตรกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	+3	1.00
8.	เนื้อหาของหลักสูตรกับ สื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00
9.	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+3	1.00
10.	จุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	+3	1.00
11.	จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	+3	1.00
	รวม					1.00

จากตารางที่ 10 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

ขั้นตอนที่ 3 ผลการศึกษาการใช้หลักสูตร

การนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 คน ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาการใช้หลักสูตร โดยเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผลการศึกษาการใช้หลักสูตรปรากฏรายละเอียดดังนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนนที่ได้ (คะแนนเต็ม 72)						คะแนนพัฒนา	ร้อยละ
	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน				
	ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ (36)	ตอนที่ 2 ความเข้าใจความหมายของคำ (36)	รวม	ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ (36)	ตอนที่ 2 ความเข้าใจความหมายของคำ (36)	รวม		
1	6	30	36	33	36	69	+33	45.83
2	7	28	35	15	33	48	+13	18.06
3	12	34	46	34	35	69	+23	31.94
4	0	20	20	17	30	47	+27	37.50
5	7	32	25	35	36	71	+46	63.89
6	5	27	32	28	34	62	+30	41.67
7	4	12	16	19	27	46	+30	41.64
คะแนนเฉลี่ย	5.86	26.14	30	25.86	33	58.86	+28.86	40.08

จากตารางที่ 11 แสดงว่าคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 30 และคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 58.86 สรุปได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น เท่ากับ 28.86 คิดเป็นร้อยละ 40.08

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 12 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ที่	ข้อมูลทั่วไป	ประชากร	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	4	57.14
	หญิง	3	42.86
	รวม	7	100
2.	อายุ		
	8 ปี	4	57.14
	9 ปี	3	42.86
	รวม	7	100
3.	ศาสนา		
	พุทธ	5	71.43
	อิสลาม	2	28.57
	รวม	7	100

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้ให้สัมภาษณ์ เพศชาย มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 เพศหญิง มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีอายุ 8 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.14 และส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 71.43

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม
สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ความรู้สึกของนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู นักเรียน
ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 มีความรู้สึกสนุกสนาน ชอบ ไม่เบื่อ
2. ความรู้สึกของนักเรียนเกี่ยวกับการแยกห้องเรียนเพื่อสอนซ่อมเสริม นักเรียน
ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ชอบการเรียนแบบแยกห้องเรียนมากกว่าเรียนในชั้นเรียนปกติ เพราะ
ในชั้นเรียนปกติมีเพื่อนมากทำให้เสียงดัง หนาวๆ
3. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง นักเรียนจำนวน 4 คน
คิดเป็นร้อยละ 57.14 เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว และจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86
อยากให้เวลามากกว่าเดิม
4. สถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100
เห็นว่ามีเหมาะสมมาก เงียบสงบ ไม่มีเสียงรบกวน
5. คำที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
โดยการนำไปใช้ฝึกอ่านในหนังสือเรียนภาษาไทยขณะอยู่ที่บ้าน ใช้อ่านคำในชั้นเรียนปกติ
6. สื่อการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำได้ดี เพราะมี
ภาพประกอบทำให้อ่านง่าย เรียนง่าย
7. วิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียน
ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 เห็นว่ามีความเหมาะสมดี
8. การอ่านคำหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน นักเรียนทุกคน
คิดเป็นร้อยละ 100 กล้าอ่านคำ มีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น อ่านคำได้มากขึ้นและไม่อาย
เพื่อน
9. การให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนของครูผู้สอน นักเรียนทุกคน คิดเป็น
ร้อยละ 100 มีความเห็นว่า ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี
10. ถ้ามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้อีกในโอกาสต่อไป นักเรียน
ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 อยากเข้าร่วมกิจกรรมอีก เพราะทำให้อ่านคำได้มากขึ้น และมีความ
สนุกสนาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 60 คน โดยให้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และ ออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) วิจัยถึงความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากนักเรียนที่สรุปว่าเป็นเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน สอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 การศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ของนักเรียน ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิสซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ซึ่งเป็นแบบคัดกรองที่สร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของ 2 หน่วยงาน คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา และสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล และประยุกต์ใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ของกรมวิชาการ

ชุดที่ 2 การสำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร ใช้แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน และแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เพื่อสำรวจปัญหาของเด็กและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ใช้แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และ ออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) กับนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า จำนวน 60 คน
2. ใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องด้านการอ่านกับนักเรียนที่มีผลสรุปว่า บกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) ด้านการอ่าน
3. นำข้อมูลที่ได้ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษตรวจสอบความถูกต้อง
4. ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม
5. ติดต่อผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และ ออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ผู้วิจัยได้ให้คะแนนพฤติกรรม หรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นรายชื่อ และรวมคะแนนดิบไปแปลงเป็นคะแนนที่ (T - Score) โดยเทียบคะแนนจากตารางคะแนนที่ แล้วแปลงผลคะแนนว่านักเรียนอยู่ในกลุ่มใดตามเกณฑ์การ แปลผลคะแนน (กลุ่ม 1,2,3 หรือ 4) มีจำนวนนักเรียน LD กลุ่ม 2,3 จำนวนกี่คน
2. แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยนำคำ ที่นักเรียนอ่านผิดเทียบเกณฑ์การวินิจฉัย และสรุปผลการวินิจฉัย ว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่าน คำในลักษณะใดเพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรซ่อมเสริม
3. แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการ เรียนรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้
 - 3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป หากำร้อยละและนำเสนอใน รูปตาราง
 - 3.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หากำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 แบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ทำการวิเคราะห์
เนื้อหา

4. แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้าน
การอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

4.1 แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ หาค่า
ร้อยละและนำเสนอในรูปตาราง

4.2 แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลข้อมูล
จากการสัมภาษณ์ในเชิงบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

แหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน 1 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร
- 2.2 แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ
ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง แล้วนำมาจัดระบบข้อมูลต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของ
ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำเสนอคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ กำหนดคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง กำหนดคะแนนเป็น -1

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร

แหล่งข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จากการคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้แบบคัดกรอง นักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม KUS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) และประยุกต์ใช้แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของกรมวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ให้นักเรียนทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเรียน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านหลังเรียน

4. สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. รวบรวมเอกสารต่างๆเพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ สังเกตการอ่านออกเสียงคำตรวจให้คะแนนคำที่อ่านได้ถูกต้อง และตอนที่ 2

เป็นแบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ ตรวจให้คะแนนความถูกต้องของคำตอบ โดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

2. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียนมาเปรียบเทียบหาค่าเฉลี่ย

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน พิจารณาผลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละและทำการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน เพศชาย 4 คน เพศหญิง 3 คน นักเรียนทุกคนมีคะแนนที่ (T) อยู่ในกลุ่ม 3 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา โดยมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ อ่านเป็นคำไม่ได้ จำคำไม่ได้ ผันเสียงวรรณยุกต์ในคำไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ อ่านซ้ำและตะกุกตะกัก และบางคนอ่านไม่ออก นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่านคำต่ำกว่าเกณฑ์ชั้นเรียนมาก และบางคนยังมีลักษณะสมาธิสั้นร่วมด้วย เมื่อทำการทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน พบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่าน คำทั้ง 3 ตอน คือ การอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดียว การอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม และการอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ / ฉีกคำ / แยกคำ / สลับคำ จากการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน พบว่าผู้ปกครองเห็นด้วยว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้ โดยส่วนใหญ่ใน 1 ครอบครัว พบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านมากกว่า 1 คน และมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเร่งด่วน โดยให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแยกจากนักเรียนปกติในบางเวลา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

การสร้างหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรที่ประกอบด้วย สภาพปัญหาและความต้องการ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาเวลาเรียน เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อ

แก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน นำมาจัดเป็น 6 หมวด คือ หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย หมวดคำที่ 2 สัตว์ หมวดคำที่ 3 ผัก หมวดคำที่ 4 ผลไม้ หมวดคำที่ 5 กริยา หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ภายในโรงเรียน ซึ่งในแต่ละหมวดคำประกอบด้วย 4 แผนการเรียนรู้ และการทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน และเมื่อนำหลักสูตรเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของ องค์ประกอบของหลักสูตร พบว่าหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.75 และองค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร

การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน สรุปได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น เท่ากับ 28.86 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ และตอนที่ 2 ความเข้าใจความหมายของคำ ยังพบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 2 ตอน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น เท่ากับ 20 และ 6.86 ตามลำดับ

ข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน ชอบให้ครูสอนโดยแยกห้องเรียนมากกว่าเรียนในชั้นเรียนปกติ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมแล้ว สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมมากเพราะเงียบสงบ คำที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อวิธีการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสม นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น ครูผู้สอนก็ให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี และมีความเห็นว่าถ้ามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้ในโอกาสต่อไปนักเรียนทุกคนอยากเข้าร่วมกิจกรรมอีก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบมาอภิปรายผลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 7 คน เพศชาย 4 คน เพศหญิง 3 คน โดยนักเรียนบางคนมีลักษณะขาดสมาธิและสมาธิสั้นร่วมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลดู อารยะวิญญู (2544 : 5) ที่กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จากงานวิจัยหลายชิ้นว่าเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ส่วนใหญ่พบในระดับประถมศึกษา เป็นชายมากกว่าหญิง และเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้บางคนมีปัญหาเกี่ยวกับสมาธิ เด็กอาจเสียสมาธิง่าย หันเหความสนใจสู่ภายนอก ห้องเรียนเสมอ โดยพฤติกรรมที่เป็นปัญหา คือ อ่านเป็นคำไม่ได้ จำคำไม่ได้ ผันเสียงวรรณยุกต์ในคำไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ อ่านซ้ำและตะกุกตะกัก และบางคนอ่านไม่ออก และพบว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการอ่านคำต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546 : 1) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมเสี่ยงที่จะมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน คือ จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านไม่ได้ หรือจำตัวอักษรได้บ้างแต่อ่านเป็นคำไม่ได้ อ่านซ้ำมีความยากลำบากในการอ่าน และยังสอดคล้องกับผลดู อารยะวิญญู (2544 : 22 - 23) ที่กล่าวถึงเด็กที่มีปัญหาในการอ่าน อาจมีพฤติกรรมจำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านเป็นคำไม่ได้ ความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน และไม่สามารถแยกเสียงสระในคำได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 18) ที่กล่าวสรุปถึงปัญหาทางด้านการอ่านจะมีลักษณะเด่น ๆ บางประการที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไป คือมีความยากลำบากในการแยกแยะเสียง การจำรูปสระและการอ่านสระ ไม่สามารถอ่านคำได้ถูกต้อง อ่านคำโดยสลับตัวอักษร และจากการทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร พบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านคำทั้ง 3 ตอน คือ การอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดียว การอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม และการอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ / จิกคำ / แยกคำ / สลับคำ ที่เป็นเช่นนั้นน่าจะเป็นเพราะว่าการอ่านคำใน 3 ตอน ได้มีการเรียงลำดับความยากง่ายในการอ่านคำในแต่ละขั้นตอนไว้แล้ว ดังนั้นเมื่อนักเรียนอ่านคำตอนที่ 1 ไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถอ่านคำในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ได้เช่นเดียวกัน และจากการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหา

ในการเรียนรู้ด้านการอ่าน พบว่าผู้ปกครองเห็นด้วยว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยส่วนใหญ่ใน 1 ครอบครัว พบเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านมากกว่า 1 คน ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ ดังจะเห็นได้จากข้อสรุปของผดุง อารยะวิญญู (2544 : 8) ที่กล่าวถึงสาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้ว่า จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ จากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง กรรมพันธุ์ และสิ่งแวดล้อม โดยมีงานวิจัยเป็นจำนวนมาก ระบุตรงกันว่าความบกพร่องทางการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์ได้ ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเป็นรายกรณี พบว่าเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนอาจมีพี่น้องที่เกิดจากท้องเดียวกัน มีปัญหาทางการเรียนรู้เช่นกัน หรืออาจมีพ่อแม่พี่น้องหรือญาติใกล้ชิดมีปัญหาทางการเรียนรู้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในการอ่าน การเขียน และการเข้าใจภาษา จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าปัญหาในการเรียนรู้อาจสืบทอดทางกรรมพันธุ์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจพร ปัญญา (2543 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า ความบกพร่องในการเรียนรู้อาจจะมีสาเหตุมาจากสมองทำงานผิดปกติ โดยมีรายงานการวิจัยสนับสนุน ในด้านกรรมพันธุ์ถึงเด็กที่มีปัญหาการอ่านบางรายมีความผิดปกติของโครโมโซมคู่ที่ 15 และสมาชิกของครอบครัวเคยเป็น LD โดยที่พ่อแม่มักเล่าว่าเมื่อตอนเด็ก ๆ เคยมีลักษณะคล้ายกัน และผู้ปกครองมีความต้องการให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างเร่งด่วน โดยให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแยกจากนักเรียนปกติในบางเวลา ซึ่งสอดคล้องกับชวลิต ชูกำแหง (2546 : 146) ที่ได้สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองว่าผู้ปกครองได้แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยให้ความเห็นว่าครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กควรจะมีความรู้เกี่ยวกับเด็กเหล่านี้ ในแง่ของหลักสูตรก็ควรที่จะจัดเสริมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของเด็ก อย่างไรก็ตามผู้ปกครองบางคนรู้สึกเห็นใจครูอยู่ไม่น้อย เพราะภาระงานและจำนวนนักเรียนที่มากขอเพียงแต่ให้ความสนใจลูกหลานของเขามากขึ้นก็พอใจแล้ว ส่วนรูปแบบการจัดการศึกษาหรือหลักสูตรผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรจะมีการจัดเสริมให้

ตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

การสร้างหลักสูตรเป็นขั้นตอนสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ได้เนื้อหา รูปแบบการจัดกิจกรรม ตลอดจนองค์ประกอบอื่นของหลักสูตรที่จะสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตร สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการสร้างหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วยสภาพปัญหาและความต้องการ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหา

เวลาเรียน เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน นำมาจัดเป็น 6 หมวด คือ หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย หมวดคำที่ 2 สัตว์ หมวดคำที่ 3 ผัก หมวดคำที่ 4 ผลไม้ หมวดคำที่ 5 กริยา หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ภายในโรงเรียน โดยในแต่ละหมวดคำประกอบด้วย 4 แผนการเรียนรู้ และการทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของคารนี อุทัยรัตนกิจ (2538 : 33) ที่ว่า จากสภาพปัญหาลักษณะความบกพร่องในด้านการอ่านของเด็ก การสร้างหลักสูตรเฉพาะให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ การปรับปรุงแผนการอ่านในชีวิตประจำวันของเด็กทำได้โดยครูคอยให้กำลังใจไปจนถึงการปรับวิธีสอน ใช้เทคนิควิธีการสอนอ่านที่เหมาะสมกับแบบการคิดหรือแบบการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของผดุง อารยะวิญญู (2542 : 111) ที่ได้สรุปข้อควรจำสำหรับการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ต้องการความช่วยเหลือจากโรงเรียนในด้านการปรับปรุงหลักสูตร และวิธีสอนเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษะอาจเป็นวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ หรือทั้ง 2 อย่าง และวิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนคือ การสอนซ่อมเสริม ซึ่งเป็นการสอนเพิ่มเติมในส่วนที่เด็กยังขาดทักษะอยู่ และจากการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ถือว่าองค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกัน ที่เป็นเช่นนั้นน่าจะเป็นเพราะว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เข้าใจถึงสภาพปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ที่เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนปกติว่าอาจจะเกิดความยุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ครูอาจดูแลไม่ทั่วถึงเนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมาก และการจัดหลักสูตรในปัจจุบันมีเนื้อหาค่อนข้างซับซ้อน จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดหลักสูตรและเทคนิควิธีการสอนที่สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียนโดยเฉพาะวิธีการสอนอ่านเป็นคำ จะสามารถแก้ปัญหาของนักเรียนดังกล่าวได้ ซึ่งได้มีการกล่าวถึงในงานวิจัยของชวลิต ชูกำแหง (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา พบว่าหลักสูตรที่ได้เป็นหลักสูตรซ่อมเสริมมุ่งการจัดกิจกรรมตามสภาพปัญหาของเด็กเป็นหลัก สามารถยืดหยุ่นเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับเด็กที่มีปัญหาที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้หลักสูตร

จากการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม ทั้งความสามารถ

ในการอ่านคำ ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ และตอนที่ 2 ความเข้าใจความหมายของคำ

ผลการวิจัยตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 20 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำ มีเพียงคำที่กำหนดให้นักเรียนอ่าน ไม่มีสัญลักษณ์ช่วยในการแปลความหมายของคำ นักเรียนยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับคำ ดังนั้นเมื่อทดสอบก่อนเรียน ทำให้นักเรียนอ่านคำได้น้อย โดยนักเรียนคนที่ 4 ไม่สามารถอ่านคำได้ มีคะแนนเท่ากับ 0 แต่เมื่อผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผสมผสานกับการสะกดคำ เน้นหลักการสอนเรื่องการให้แรงเสริมในทันที ตามแนวการจัดกิจกรรมของหลักสูตรซ่อมเสริมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น หลังการจัดกิจกรรมจึงทำให้นักเรียนสามารถอ่านคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา นาคทรัพย์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่องความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านที่ได้รับการสอนอ่านเป็นคำ มีความสามารถอ่านคำหลังการสอนอ่านเป็นคำ สูงกว่าก่อนการสอนอ่านเป็นคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับผลการวิจัยตอนที่ 2 ความเข้าใจความหมายของคำ พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเท่ากับ 6.86 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นน้อยกว่าตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงคำมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ตอนที่ 2 ความเข้าใจความหมายของคำ มีรูปภาพเป็นสัญลักษณ์ในการช่วยแปลความหมายของคำ นักเรียนสามารถโยงเส้นจับคู่คำและเลือกกากรอบคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ นักเรียนจึงทำแบบทดสอบก่อนเรียนได้คะแนนสูง ทำให้คะแนนพัฒนามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าตอนที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับ Vaughn, Sharon and Bos, Candace S. (1991 : 124 - 127) ที่ได้กล่าวถึงเทคนิคที่ช่วยเสริมและสนับสนุนให้การเรียนรู้ด้านการอ่านคำได้ผลดียิ่งขึ้นคือ เทคนิคการใช้รูปภาพโดยเทคนิคการใช้รูปภาพจะมีประโยชน์และใช้ได้ดีถ้ารูปนั้นบ่งบอกหรือแสดงภาพออกมาได้ตรงตามความหมายของคำ เป็นการช่วยให้นักเรียนมองภาพแล้วสามารถจำแนกคำได้ นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาของนักเรียนทั้ง 7 คน พบว่านักเรียนคนที่ 2 มีคะแนนพัฒนาน้อยที่สุด (ร้อยละ 18.06) ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนคนที่ 2 นั้น เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนขาดสมาธิในการเรียน ขอบันทึกความสนใจออกนอกห้องเรียนอยู่เสมอ และเป็นคนที่มีความยากแบบคัดกรองทั้งคะแนนดิบและคะแนนที่สูง จึงทำให้ความสามารถในการอ่านคำพัฒนาน้อยกว่านักเรียนคนอื่น และนักเรียนคนที่ 5 มีคะแนนพัฒนามากที่สุด (ร้อยละ 63.89) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีสมาธิในการเรียน เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ครูก็ให้

แรงเสริมในทันที ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่าน และหลักสูตรซ่อมเสริมที่สร้างขึ้น สอดคล้องกับปัญหาและข้อบกพร่องของเด็ก เป็นหลักสูตรที่มีเทคนิควิธีการสอนตลอดทั้งสื่อที่ใช้ ในการเรียนการสอนแตกต่างจากหลักสูตรปกติ มีเนื้อหาที่จัดหมวดหมู่คำที่นักเรียนใช้ใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นคำที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่ไม่สามารถอ่านคำ เหล่านั้นได้ หลักสูตรเน้นหลักการสอนซ้ำเพื่อทบทวนการอ่านของนักเรียนบ่อย ๆ และในการสอน ได้แยกสอนจากนักเรียนปกติทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 83-86) ที่ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการ เรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ว่าเนื้อหาบทเรียนและเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่จะ นำมาใช้สอนนั้นควรเริ่มสอนเนื้อหาหรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับ ประสบการณ์ของความสำเร็จ ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด สอนซ้ำและทบทวน บ่อย ๆ เพราะตามปกติเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ต้องการประสบการณ์ซ้ำและบ่อยมากกว่าเด็ก ปกติ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาความสามารถใน การอ่านคำของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านได้เป็นอย่างดี เพราะหลักสูตรซ่อมเสริมที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นใช้เทคนิควิธีการสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นการรับรู้โดยส่วนรวมก่อน มุ่งสู่ส่วนย่อย จัดเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น เน้นหลักการสอนซ้ำ การให้ แรงเสริมในทันที ใช้สื่อที่เป็นรูปภาพ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ เกิดการรับรู้ได้เร็วขึ้น

จากผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน ชอบให้ครูสอนโดยแยกห้องเรียนมากกว่าเรียนในชั้น เรียนปกติ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและสถานที่ในการจัดกิจกรรมมี ความเหมาะสมมากเพราะเงียบสงบ สอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2539 : 139,243) ที่ กล่าวถึงการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้กับเด็กปกติว่าอาจทำได้หลายรูปแบบ โดยรูปแบบการเรียนร่วมเต็มเวลาและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ การเรียนร่วมแบบนี้เด็กที่มี ปัญหาในการเรียนรู้จะใช้เวลาส่วนมากในห้องเรียนกับเด็กปกติ แต่จะใช้เวลาส่วนน้อยเพียงวันละ 1 ชั่วโมงโดยประมาณกับครูเสริมวิชาการ ครูประเภทนี้จะอยู่ประจำในห้องเสริมวิชาการ และ คอยช่วยเหลือเด็กในด้านการเรียนครูประเภทนี้เรียกว่าครูเสริมวิชาการ เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และการจัดห้องเรียนควรเป็นห้องเรียนที่มิดชิดและปราศจากเสียงรบกวนจาก ภายนอก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นจำนวนมากไม่ค่อยมีสมาธิใน

การเรียนรู้ หากมีสิ่งรบกวนจะยิ่งทำให้เด็กขาดสมาธิมากขึ้น การเรียนการสอนของครูจึงอาจไม่ได้ผลเต็มที่ นอกจากนี้ยังพบว่าหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้นและนักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรมอีกในโอกาสต่อไป ที่เป็นเช่นนั้นน่าจะมีสาเหตุมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนได้แรงเสริมจากครูอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนมีความกล้าในการอ่าน และการอ่านคำได้มากขึ้นทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการอ่าน มีความสนุกสนานในการเรียนและครูผู้สอนก็ให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ควรเพิ่มเนื้อหาของการใช้คำในลักษณะของประโยคสั้น ๆ ด้วย เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการอ่านคำมากขึ้น
2. ครูผู้สอนควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำระหว่างเรียนในแต่ละหมวดคำกับความสามารถในการอ่านคำหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบพัฒนาการ
3. ครูผู้สอนควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีภาวะสมาธิสั้นด้วย เพื่อนำมาเพิ่มเติมในหลักสูตรและแก้ปัญหานักเรียนได้ตรงประเด็นมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้มักจะมีลักษณะการขาดสมาธิร่วมด้วย
4. ในการจัดการเรียนการสอนเมื่อนักเรียนอ่านคำได้ครูควรให้แรงเสริมในทันทีเพื่อสร้างประสบการณ์แห่งความสำเร็จให้นักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนสนใจอยากอ่านมากขึ้น
5. ครูผู้สอนควรเป็นบุคคลที่มีอารมณ์ดี มีความอดทนสูง ช่างสังเกต และเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในระดับชั้นที่สูงขึ้น โดยการเพิ่มคำในแต่ละหมวด และเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ในด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ไปพร้อมกัน
3. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในด้านอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ไชยศิริ ปราโมช ณ ออยุธยาและคนอื่นๆ. (2535). ภาษาไทย 3. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2543). การประชุมสมัชชา ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พิเศษ ปี 2000. กรุงเทพฯ : สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). เอกสารเสริมความรู้เพื่อพัฒนางานของ ครูผู้สอน เรื่อง แนวทางพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) มปท.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2538). คู่มือครูการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จินตนา โบกาชุย. (2534). หนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion). กรุงเทพฯ : ไสภณการพิมพ์.
- ชลิต ชูกำแหง. (2546). การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มี ปัญหาในการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา. ปริญญาโท กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนา หลักสูตร). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงแก้ว วรรณสังข์. (2541). การศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหา ทางการเรียน จากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนิทานประกอบภาพพยัญชนะไทย. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดารณี อุทัยรัตนกิจ. (2538). การศึกษาสำหรับคนพิการในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์ การพิมพ์.

- ดารณี อุทัยรัตนกิจ, ชาญวิทย์ พรหมดลและคณะ. (2550). แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว. จำกัด).
- เดือนใจ ฤกษ์กระโทก. (2543). การศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถาวร บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอรวัฒน์การพิมพ์.
- นาคดล จันทรเพ็ญ. (2539). การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.
- นิพนธ์ ทักษะกุลธร. (2538). การเลือกซื้อหนังสือของนักเรียนชั้น ม.ปลายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2543). การพัฒนานหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บันลือ พฤษะวัน. (2525). การประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2533). เอกสารประกอบการบรรยาย "การสร้างและการสอนประสบการณ์ภาษาของมนุษย์". สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่.
- _____. (2538). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา พานิช.
- บ้านหาดไร่เต่า, โรงเรียน. (2550). ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2550. โรงเรียนบ้านหาดไร่เต่า เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจพร ปัญญา. (2543). คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฏล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดำรงวิเศษ. (2543). หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2533). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- _____. (2535). รายงานการวิจัยเรื่องการสร้างเครื่องมือเพื่อคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ผดุง อารยะวิญญู. (2539). การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.

_____. (2542). การเรียนรู้ระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.

กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.

_____. (2544). เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. (2538). ลักษณะสำคัญของภาษาไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.

พัฒนจิรา จันทร์ดำ. (2547). การอ่านและการวิจารณ์เรื่องสั้น. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.

ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2543). รวมบทความทางวิชาการในการประชุมนานาชาติว่าด้วยการศึกษาพิเศษ. ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยมโดย เพ็งพงศา. (2538). เอกสารประกอบการสอนวิชา ทย. 413 หลักภาษาไทย.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แม็ค.

รุจิร ภูสาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.

วรรณิ์ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วาริ์ ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย ดิสสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

_____. (2538). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพอร์.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิตินใหม่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

_____. (มกราคม, 2534). "การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร", ข่าวสารกองบริการการศึกษา. 2(7) : 13 – 24.

วิชาการ, กรม. (2531). การประเมินผลการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- วิชาการ, กรม. (2546). คู่มือการใช้แบบทดสอบความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). ปัญหาที่ยากทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรียา นิยมธรรมและประภัสสร นิยมธรรม. (2525). การสอนซ่อมเสริม (การสอนเพื่อบรรเทา).
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระพรหม.
- ศศิธร วงศ์ชาติ. (2542). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทาง
ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญาณพนธ์. กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- คันสนีย์ จัตรคุปต์. (2543). ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนที่แก้ไขได้.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2525). แนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2532). หลักสูตรการประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2537). ภาษาไทย (วิชามัธยมศึกษา) ตอนที่ 3 วิจัยรณญาณทางภาษาและ วัฒนธรรม.
กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- _____. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร
การศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี. (2549). เด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน
ปกติ. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก <http://school.obec.go.th/scuthai/article/co3.html>. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2549
- สัจด์ อุทยานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนานักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. (2549). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.
(ออนไลน์). สืบค้นได้จาก http://www.nrru.ac.th/web/special_Edu/2-2.html
สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2550
- สนิท ตั้งทวี. (2538). การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮาส์.

- สมโภชน์ เขียมสุภาชิต. (2536). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับปรุงพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชา ภาษาไทย 5 การอ่าน 22412 Thai 5 หน่วยที่ 1 – 5. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุจริต เพียรชอบ. (2521). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์มรรย. (2538). วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์.
- สุวัฒน์ แก้วสังข์ทอง และประวีณา มีชอบธรรม. (2546). กลุ่มวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. นนทบุรี : ปิยะมิตร.
- เสริมศรี หอทิมาวรกุล. (2539). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 1 – 8. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2533). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พรินต์.
- อรัญญา เชื้อทอง. (2546). การศึกษาลักษณะพฤติกรรมการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม โดยใช้บทเรียนกรอง. ปรินญาณินท์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา นาคทรัพย์. (2546). การศึกษาศาสนาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ. ปรินญาณินท์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุดม เทยกิจวงศ์. (2545). หลักสูตรท้องถิ่น : ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- เอกฉันท จารุเมธีชน. (2539). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

Dechant, Emeral. (1971). Detection and Correction of Reading Difficulties : Reading with Commentary. New York : Appleton.

Dianne F. Bradley, Margaret E. King – Sears and Diane M. Tessier – Switlick. (1999). Teaching Student Inclusive Setting From Theory to Pracetice. New York : A Simon & Schuster, Inc.,

Howard S. Adelman and Linda Taylor. (1993). Learning Problem & Learning Disabilities : Moving Forward. California : Brooks/cole Publishing Company Pacific Grove.

Schunk., Dale H. (1991). Learning Theories : An Educational Perspective. New York : Macmillan Publishing Co.

Thaihealth ข้อมูลสุขภาพ โดยแพทย์. (2546) : โรค LD ความบกพร่องในการเรียนรู้ (เด็กเรียนช้า) (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก [http :// www. Thaihealth.net/h/article-print-155.html](http://www.Thaihealth.net/h/article-print-155.html) สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2549

Vaughn, Sharon and Bos, Candace S. (1991). Strategies For Teaching Student with Learning and Behavior Problems. Massachusetts : Allyn and Bacon A Division of Simon & Schuster, Inc.,

Wolfolk, A.E. (1993). Educational Psychology. Allyn and Bacon : A division of Simon & Schuster, Inc.,

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.นิพัทธินทร์ ชำนาญกิจ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ประธานคณะกรรมการโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา
2. นายสนั่น แสงอรุณ ครูชำนาญการพิเศษ (การศึกษาพิเศษ) โรงเรียนวัดพังกึ่ง
อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง
3. นางสุนีย์ ฐเรือง ครูชำนาญการพิเศษ (ภาษาไทย) โรงเรียนวัดป้อนนาราม
อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างหนังสือราชการที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ 0531.18/00๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

๖ มกราคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตออกระเบียบในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปัทมธาราม

มหาวิทยาลัยทักษิณของรับรองว่า นางสาว นุ่นชูคัน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตร
ซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2”

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรพิมล พรพิริขันธ์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินการด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ให้ นางสาวนุ้ย ชูเรือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดปัทมธาราม อำเภอบางแก้ว
จังหวัดพัทลุง เป็นผู้ตรวจสอบแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน แบบ
สอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และแบบ
สัมภาษณ์ความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ให้แก่นิสิต
ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประติษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-744-3988

ที่ ศธ 0531.18/00๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

๖ มกราคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปัทมธาราม

มหาวิทยาลัยทักษิณของรับรองว่า นางสาว นุ่นชูคัน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร
ซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2"

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรพิมล พรพิริขันธ์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินการด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ให้ นางสาวนุ่น ชูเรื่อง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดปัทมธาราม อำเภอบางแก้ว
จังหวัดพัทลุง เป็นผู้ตรวจสอบหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร แบบทดสอบวัดความสามารถใน
การอ่านก่อนเรียน - หลังเรียน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ให้แก่นิสิตดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-744-3988

ที่ ศธ 0531.18/๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

๖ มกราคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพังกึ่ง

มหาวิทยาลัยทักษิณขอรับรองว่า นางสาว นุ่นชูคัน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร
ซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2"

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรพิมล พรพิรชนม์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินการด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ให้ นายสนั่น แสงอรุณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดพังกึ่ง อำเภอท่งหวา จังหวัด
พัทลุง เป็นผู้ตรวจสอบหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร แบบทดสอบวัดความสามารถในการ
อ่านก่อนเรียน - หลังเรียน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ให้แก่นิสิตดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประติษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-744-3988

ที่ ศธ 0531.18/๐๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

๑ มกราคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพังกึ่ง

มหาวิทยาลัยทักษิณของรับรองว่า นางสาว นุ่นชูคัน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร
ซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2"

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรพิมล พรพิรชนม์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินการด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ให้ นายสนั่น แสงอรุณ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดพังกึ่ง อำเภอท่งหวา จังหวัด
พัทลุง เป็นผู้ตรวจสอบแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน แบบสอบ
ถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และแบบ
สัมภาษณ์ความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ให้แก่นิสิต
ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-744-3988

ที่ ศธ 0531.18/ 010

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

๖ มกราคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

มหาวิทยาลัยทักษิณของรับรองว่า นางสุดา นุ่นชูคันธ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตร
ซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2”
โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรพิมล พรพิรชนม์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินการด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ให้ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา เป็นผู้ตรวจสอบหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร แบบทดสอบวัดความสามารถใน
การอ่านก่อนเรียน - หลังเรียน และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ให้แก่นิสิตดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประดิษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-744-3988

ที่ ศธ 0531.18/011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

๖ มกราคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

มหาวิทยาลัยทักษิณของรับรองว่า นางสาว นุ่นนุค เป็นนิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัย

นิสิตผู้นี้กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตร
ซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2”

โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

อาจารย์ ดร.พรพิมล พรพิริขันธ์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. อมลวรรณ วีระธรรมโม กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตดำเนินการด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์
ให้ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
เป็นผู้ตรวจสอบแบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน แบบสอบถามความ
คิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และแบบสัมภาษณ์ความคิด
เห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ให้แก่นิสิตดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ประติษฐ์ มีสุข)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 0-744-3988

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

- แบบคัดกรองนักเรียน
- ตารางคะแนนที (T-Score)
- แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
- แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
- แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนเรื่องการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม
- รายชื่อผู้ปกครองนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์

วัตถุประสงค์ของแบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)

KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs) เป็นแบบคัดกรองที่สร้างขึ้นด้วยความร่วมมือกันของ 2 หน่วยงาน คือ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา (Kasetsart University Laboratory School, Center for Educational Research and Development-KUS) และสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (Faculty of Medicine Siriraj Hospital-S) เพื่อใช้ในการคัดกรองนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 6-13 ปี 11 เดือน ที่มีภาวะสมาธิสั้น (Attention Deficit Hyperactivity Disorder-ADHD) บกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disorders-LD) และออทิซึม (Autism and Pervasive Developmental Disorders-PDDs)

ส่วนประกอบของแบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)

แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs) มีข้อความที่บ่งบอกพฤติกรรมรวม 130 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านที่ 1 KUS-SI Rating Scale 1: ADHD มีข้อความ 30 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น (ADHD)
- ด้านที่ 2 KUS-SI Rating Scale 2: LD-Reading มีข้อความ 20 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน (LD-Reading Disorder)
- ด้านที่ 3 KUS-SI Rating Scale 3: LD-Written Expression มีข้อความ 20 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน (LD-Disorder of Written Expression)
- ด้านที่ 4 KUS-SI Rating Scale 4: LD-Mathematics มีข้อความ 20 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ (LD-Mathematics Disorder)
- ด้านที่ 5 KUS-SI Rating Scale 5: Autism/PDDs มีข้อความ 40 ข้อ ใช้สำหรับคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม (Autism and PDDs)

คำชี้แจงการใช้แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)

ผู้ตอบแบบคัดกรอง และผู้ประเมิน โปรดศึกษารายละเอียดคำชี้แจงการใช้แบบคัดกรองหน้า 11 ให้เข้าใจอย่างละเอียด ก่อนตอบแบบคัดกรองเพื่อความถูกต้องของการประเมินพฤติกรรมนักเรียน

พฤติกรรมภาวะสมาธิสั้น

KUS-SI Rating Scale 1: ADHD

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย หรือแสดงพฤติกรรม 1-2 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก หรือแสดงพฤติกรรม 3-4 ครั้ง ในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก หรือแสดงพฤติกรรม 5-6 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก
1. เดินไปเดินมาในเวลาเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต	0	1	2	3
2. พุดโผล่ ขัดจังหวะเวลาครูสอน	0	1	2	3
3. แหย่ ล้อเลียน แกล้งเพื่อน	0	1	2	3
4. หยุกหยิก หรือขุกขยิก อยู่ไม่สุข	0	1	2	3
5. ใจร้อน รุวาม	0	1	2	3
6. มักมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อน	0	1	2	3
7. เล่นแรง	0	1	2	3
8. พุดมาก	0	1	2	3
9. อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย	0	1	2	3
10. ทำอะไรโดยไม่คิดก่อนทำ	0	1	2	3
11. ซุกซน ชอบทำอะไรแผลงๆ	0	1	2	3
12. ไม่ยกมือขออนุญาตก่อนถามหรือตอบคำถาม	0	1	2	3
13. รบกวนห้องเรียน	0	1	2	3
14. ไม่รู้จักการรอคอย	0	1	2	3
15. ส่งเสียงดังในห้องเรียน	0	1	2	3

รวมคะแนนดิบ ขน/ร่ววม

$$\square + \square + \square = \square$$

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลข ที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย หรือแสดงพฤติกรรม 1-2 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก หรือแสดงพฤติกรรม 3-4 ครั้ง ในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก หรือแสดงพฤติกรรม 5-6 ครั้งในช่วงเวลา 6 ชั่วโมง

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก
16. ลืมส่งการบ้าน	0	1	2	3
17. ไม่สนใจฟังเวลาครูสอน	0	1	2	3
18. ทำงานช้า	0	1	2	3
19. เหม่อ ใจลอย	0	1	2	3
20. ทำงานสะเพร่า ไม่รอบคอบ	0	1	2	3
21. ต้องถูกเรียกหรือกระตุ้นบ่อยๆ เพื่อให้ทำงาน	0	1	2	3
22. เฉื่อยชา	0	1	2	3
23. วอกแวกง่าย	0	1	2	3
24. ทำอะไรไม่เรียบร้อย	0	1	2	3
25. ทำหนังสือ อุปกรณ์การเรียน หรือของใช้ส่วนตัวหาย	0	1	2	3
26. ขาดความรับผิดชอบ	0	1	2	3
27. ไม่จดจ่อกับงานที่กำลังทำ	0	1	2	3
28. ช่วงความสนใจสั้น	0	1	2	3
29. ทำงานในห้องเรียนไม่เสร็จ	0	1	2	3
30. ไม่ทำงานส่ง	0	1	2	3

รวมคะแนนดิบ ขาดสมาธิ

$$\square + \square + \square = \square$$

รวมคะแนนดิบ พฤติกรรมภาวะสมาธิสั้น (ขพวูวาม และขาดสมาธิ)

พฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

KUS – SI Rating Scales : LD – Reading

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย **O** ถูกรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย (0%)

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย (1 – 30%)

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก (31 – 70%)

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก (71-100%)

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมเลย	แสดงพฤติกรรมเป็นเล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมบ่อยมาก
1. อ่านออกเสียงผิดหรือเพี้ยนไป	0	1	2	3
2. อ่านช้า	0	1	2	3
3. ดูกระสับกระส่าย หงุดหงิด หรือเครียดขณะอ่าน	0	1	2	3
4. อ่านข้ามคำที่อ่านไม่ออก	0	1	2	3
5. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านไม่ได้	0	1	2	3
6. อ่านตกๆ หล่นๆ หรืออ่านเพิ่มคำ	0	1	2	3
7. ผันเสียงวรรณยุกต์สับสนหรือผันไม่ได้	0	1	2	3
8. อ่านเสียงเบาๆ หรืออ้อมแอ้มอยู่ในลำคอ	0	1	2	3
9. แทนที่คำที่อ่านไม่ออกด้วยคำอื่น	0	1	2	3
10. อ่านโดยใช้วิธีเดาจากภาพหรือจากเนื้อเรื่อง	0	1	2	3
11. อ่านตะกุกตะกัก	0	1	2	3
12. ต้องสะกดคำไปด้วยระหว่างที่อ่าน	0	1	2	3
13. อ่านกลับคำ สลับที่กัน เช่น จิตใจ อ่านเป็น ใจจิต	0	1	2	3
14. สับสนตัวสะกดมาตราต่างๆ เช่น หาด อ่านเป็น ทาง	0	1	2	3
15. อ่านคำควบกล้ำไม่ได้	0	1	2	3
16. สับสนเสียงสระ โดยเฉพาะสระประสม สระลดรูป	0	1	2	3
17. มีความยากลำบากในการจำตัวอักษร สระ หรือคำ	0	1	2	3
18. อ่านคำที่เคยอ่านได้แล้วไม่ได้	0	1	2	3
19. เว้นวรรคตอนในการอ่านไม่ถูกต้อง	0	1	2	3
20. ความสามารถในการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์ชั้นเรียนมาก	0	1	2	3

รวมคะแนนดิบ พฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

+ + =

พฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน KUS-SI Rating Scale 3: LD-Written Expression

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย (0%)

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย (1-30%)

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก (31-70%)

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก (71-100%)

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก
1. เขียนตัวหนังสือกลับด้าน	0	1	2	3
2. วาดหัวพยัญชนะหลายรอบ	0	1	2	3
3. เขียนซ้ำ	0	1	2	3
4. ดูกระสับกระส่าย หงุดหงิด หรือเครียดขณะเขียน	0	1	2	3
5. สะกดคำผิดบ่อยแม้แต่คำง่ายๆ	0	1	2	3
6. เขียนแล้วอ่านไม่รู้เรื่อง	0	1	2	3
7. เขียนตกๆ หล่นๆ	0	1	2	3
8. เขียนวรรณยุกต์สับสน เช่น ไม้เอก เป็น ไม้โท	0	1	2	3
9. เขียนคำตามเสียงที่อ่าน เช่น เกษตร เขียนเป็น กะเสด	0	1	2	3
10. เขียนแล้วลบบ่อยๆ	0	1	2	3
11. เขียนหนังสือไม่เป็นตัว	0	1	2	3
12. สับสนพยัญชนะที่คล้ายกัน เช่น ก-ค, พ-ผ, ต-ค	0	1	2	3
13. ต้องสะกดคำไปด้วยระหว่างที่เขียน	0	1	2	3
14. เขียนไม่เว้นวรรค	0	1	2	3
15. เขียนตัวหนังสือโย้ไปโย้มา หรือไม่อยู่ในเส้นบรรทัด	0	1	2	3
16. เขียนตัวหนังสือสลับที่กัน เช่น เพลง เขียนเป็น พลง	0	1	2	3
17. เขียนคำควบกล้ำไม่ได้	0	1	2	3
18. เขียนประโยคสั้นๆ โดยใช้คำซ้ำๆ ง่ายๆ ไม่ค่อยให้รายละเอียด	0	1	2	3
19. วางสระและวรรณยุกต์ไม่ถูกที่	0	1	2	3
20. ความสามารถในการเขียนต่ำกว่าเกณฑ์ชั้นเรียนมาก	0	1	2	3

รวมคะแนนดิบ พฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน + + =

พฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ KUS-SI Rating Scale 4: LD-Mathematics

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย (0%)

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย (1-30%)

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก (31-70%)

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก (71-100%)

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก
1. ไม่รู้ค่าของตัวเลขในหลักต่างๆ ของจำนวน	0	1	2	3
2. คิดเลขช้า	0	1	2	3
3. กระสับกระส่าย หงุดหงิด ใจไม่มั่นคง หรือเครียดขณะทำเลข	0	1	2	3
4. ตีโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ไม่ออก	0	1	2	3
5. สับสน ไม่เข้าใจเรื่องการยืม การทด	0	1	2	3
6. คิดเลขตกๆ หล่นๆ	0	1	2	3
7. คิดเลขไปใจง่ายๆ ไม่ได้	0	1	2	3
8. บวกลบจำนวนโดยเริ่มคิดคำนวณจากตัวเลขในหลักทางซ้ายไปขวา	0	1	2	3
9. ไม่เข้าใจเรื่องเวลา ตูนาฬิกาไม่เป็น	0	1	2	3
10. สะเพร่าในการคิดคำนวณ หรือการทำแบบฝึกหัด	0	1	2	3
11. สับสน ไม่เข้าใจสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เช่น $>$, $<$, $=$, $\neq$	0	1	2	3
12. จำสูตรคูณไม่ได้	0	1	2	3
13. เขียนตัวเลขในจำนวนกลับกัน เช่น 69 เป็น 96	0	1	2	3
14. ไม่เข้าใจหลักการทางคณิตศาสตร์ เช่น บวก ลบ หรือ คูณ หาร และสูตรต่างๆ	0	1	2	3
15. เรียงลำดับจำนวนจากน้อยไปมากหรือจากมากไปน้อยไม่ได้	0	1	2	3
16. ไม่เข้าใจวิธีการชั่ง ตวง วัด	0	1	2	3
17. ไม่สามารถนำสูตรคณิตศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ได้	0	1	2	3
18. ไม่สามารถประมาณคำตอบได้	0	1	2	3
19. ตรวจสอบคำตอบไม่เป็น	0	1	2	3
20. ความสามารถในการคิดคำนวณต่ำกว่าเกณฑ์ชั้นเรียนมาก	0	1	2	3

รวมคะแนนดิบ พฤติกรรมภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการคิดคำนวณ + + =

พฤติกรรมภาวะออทิซึม

KUS-SI Rating Scale 5: Autism/PDDs

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย (0%)

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย (1-30%)

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก (31-70%)

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก (71-100%)

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก	(สำหรับผู้ประเมิน) องค์ประกอบ		
					การสื่อสาร	พฤติกรรม	สังคม
1. เล่นคนเดียว ไม่เล่นกับเพื่อน	0	1	2	3	-	-	-
2. หกกลุ่ม สนใจในบางเรื่องมากเป็นพิเศษ	0	1	2	3	-	-	-
3. ไม่รู้จักวิธีปลอบใจเด็กคนอื่น	0	1	2	3	-	-	-
4. ไม่ยอม หรือปรับตัวยาก เวลามีการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่คุ้นเคย	0	1	2	3	-	-	-
5. ไม่รู้จักยืดหยุ่น	0	1	2	3	-	-	-
6. ถูกเด็กคนอื่นมองว่าเป็น “ตัวตลกหรือตัวประหลาด”	0	1	2	3	-	-	-
7. มีปัญหาในการพูด หรือการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ	0	1	2	3	-	-	-
8. เล่นกับเด็กคนอื่นเฉพาะสิ่งที่ตัวเองอยากเล่น	0	1	2	3	-	-	-
9. เดินผ่ากลาง ขณะที่คนสองคนกำลังคุยกันอยู่	0	1	2	3	-	-	-
10. ถามคำถามเดิมซ้ำๆ	0	1	2	3	-	-	-
11. พูดเฉพาะเรื่องที่ตัวเองสนใจ โดยไม่สังเกตว่าเพื่อนเริ่มเบื่อหรือไม่อยากฟัง	0	1	2	3	-	-	-
12. รุนแรง เอะอะ ชุมนวม มากกว่าเด็กคนอื่น	0	1	2	3	-	-	-
13. จำสิ่งไร้สาระ หรือสิ่งที่ไม่มีความหมาย	0	1	2	3	-	-	-
14. ใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือผู้ฟัง	0	1	2	3	-	-	-
15. ไม่ฟังเพื่อน ถ้าเพื่อนไม่ได้พูดในสิ่งที่เขาสนใจ	0	1	2	3	-	-	-
16. ไม่มีเพื่อนสนิท	0	1	2	3	-	-	-
17. อ่านสีหน้า และอารมณ์ของคนรอบข้างไม่ออก	0	1	2	3	-	-	-
18. ไม่สามารถบอกความรู้สึกของตัวเองให้คนอื่นรับรู้ได้	0	1	2	3	-	-	-
19. ไม่มองหน้า หรือสบตาผู้ฟังเวลาคุย	0	1	2	3	-	-	-
20. มีโลกส่วนตัว หรืออยู่คนเดียวตามลำพัง	0	1	2	3	-	-	-

คำชี้แจงการตอบแบบคัดกรอง

กรุณาให้คะแนนทุกข้อความ โดยทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขที่สามารถอธิบายพฤติกรรมหรือปัญหา ได้เหมาะสมที่สุดตามที่ท่านสังเกตพบ ให้คะแนนแต่ละข้อความตามระดับความถี่ หรือความรุนแรงของพฤติกรรมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น โดยจัดลำดับดังนี้

ไม่เคย หมายถึง นักเรียนไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย ครูไม่เคยพบพฤติกรรมนี้เลย (0%)

เล็กน้อย หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย ครูพบพฤติกรรมนี้เล็กน้อย (1-30%)

ค่อนข้างมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก ครูพบพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก (31-70%)

บ่อยมาก หมายถึง นักเรียนทำหรือแสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก ครูพบพฤติกรรมนี้บ่อยมาก (71-100%)

	ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนี้เลย	แสดงพฤติกรรมนี้เล็กน้อย	แสดงพฤติกรรมนี้ค่อนข้างมาก	แสดงพฤติกรรมนี้บ่อยมาก	(สำหรับผู้ประเมิน) องค์ประกอบ		
					การสื่อสาร	พฤติกรรม	สังคม
21. ไม่รู้จักสงสารหรือเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	0	1	2	3	-	-	-
22. ใช้ภาษาหรือคำพูดที่ฟังแล้วแปลกๆ	0	1	2	3	-	-	-
23. ต้องการเล่นกับเด็กคนอื่น แต่ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร	0	1	2	3	-	-	-
24. ไม่รู้ว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ	0	1	2	3	-	-	-
25. มีกิจวัตรประจำวันที่ต้องทำเหมือนๆ เดิม	0	1	2	3	-	-	-
26. ไม่รับรู้ว่าคุณอื่นกำลังคิดหรือรู้สึกอย่างไร	0	1	2	3	-	-	-
27. มีพฤติกรรมหรือท่าทางแปลกๆ ซ้ำๆ เช่น สะบัดมือ คม เคาะ เล่นนิ้ว หมุนสิ่งของ	0	1	2	3	-	-	-
28. พูดในเรื่องเดิมซ้ำๆ	0	1	2	3	-	-	-
29. ตอบไม่ตรงคำถาม หรือพูดคนละเรื่องกับคู่สนทนา	0	1	2	3	-	-	-
30. เวลารู้อ ใช้สรรพนามหรือเรียงคำในประโยคผิด	0	1	2	3	-	-	-
31. ทำเสียงแปลกๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว	0	1	2	3	-	-	-
32. แสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์	0	1	2	3	-	-	-
33. กลัวในสิ่งที่ไม่ควรกลัว	0	1	2	3	-	-	-
34. ทนต่อเสียงหรือการสัมผัสบางอย่างไม่ได้ ในขณะที่เด็กทั่วไปทนได้	0	1	2	3	-	-	-
35. พูดทวนคำของคู่สนทนา	0	1	2	3	-	-	-
36. พูดด้วยที่ไม่พูดด้วย	0	1	2	3	-	-	-
37. ทำงานกลุ่มไม่เป็น	0	1	2	3	-	-	-
38. ไม่ยอมรับกติกา หรือข้อตกลงในโรงเรียน	0	1	2	3	-	-	-
39. ไม่รู้จักเก็บอารมณ์หรือคำพูด รู้สึกอย่างไรก็แสดงออกอย่างนั้น	0	1	2	3	-	-	-
40. ไม่รู้จักการแบ่งปันสิ่งของหรือของของ	0	1	2	3	-	-	-
รวมคะแนนดิบแต่ละองค์ประกอบ						+	
รวมคะแนนดิบ พฤติกรรมภาวะออทิซึม (3 องค์ประกอบ)							

ส่วนที่ 6: ข้อมูลเพิ่มเติม

กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจพฤติกรรมและการช่วยเหลือนักเรียน

คำชี้แจงการใช้แบบคัดกรอง KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)

ส่วน ก. สำหรับผู้ตอบแบบคัดกรอง

1. ผู้ตอบแบบคัดกรอง คือ ครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ อย่างน้อย 2 ท่าน ที่รู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี หรือมีโอกาสสอนนักเรียนอย่างใกล้ชิดมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ร่วมกันประเมินพฤติกรรมนักเรียนดังนี้

1.1 ครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย	ประเมินเฉพาะด้านที่ 1, 2, 3 และ 5
1.2 ครู/อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์	ประเมินเฉพาะด้านที่ 1, 4 และ 5
1.3 ครู/อาจารย์ผู้สอนทั้งวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์	ประเมินด้านที่ 1, 2, 3, 4 และ 5

2. กรุณากรอกข้อมูลส่วนที่ 1, 2 และประเมินพฤติกรรมนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ให้ชัดเจนและครบถ้วนตามความเป็นจริง เพื่อให้สามารถนำผลคะแนนมาวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

3. กรุณาอ่านคำชี้แจงการตอบแบบคัดกรองแต่ละด้านอย่างรอบคอบ พิจารณาทำความเข้าใจกับข้อความที่บ่งบอกพฤติกรรมรายข้อ แล้วประเมินข้อความทุกข้อให้สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมที่ท่านสังเกตพบมากที่สุด ถ้าท่านไม่แน่ใจในข้อความใดให้รอสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเพิ่มเติมจนแน่ใจ ก่อนตัดสินใจประเมินข้อความนั้น

4. กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเข้าใจพฤติกรรมและการช่วยเหลือนักเรียนในส่วนที่ 6

ส่วน ข. สำหรับผู้ประเมิน

1. ผู้ประเมิน คือ ครู/อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา หรือนักจิตวิทยา ที่ได้รับการฝึกอบรมการใช้แบบคัดกรองจากผู้เชี่ยวชาญ

2. คำนวณอายุตามปฏิทินของนักเรียน ในส่วนที่ 3

3. คำนวณคะแนนดิบที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมนักเรียนแต่ละด้าน พร้อมบันทึกคะแนนดิบ ในส่วนที่ 5

4. นำคะแนนดิบที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมนักเรียนแต่ละด้านไปแปลงเป็นคะแนนที่ (T-Score) โดยเปิดตารางคะแนนที่ ในคู่มือการใช้แบบคัดกรอง แล้วแปลผลคะแนนแต่ละด้านว่านักเรียนอยู่กลุ่มใดตามเกณฑ์การแปลผลคะแนน ในส่วนที่ 4

5. บันทึกข้อมูลผลสรุป (คะแนนดิบ คะแนนที่ และกลุ่ม) ให้ครบทุกช่อง พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะเพื่อการช่วยเหลือเพิ่มเติม ในส่วนที่ 5

แบบทดสอบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

ตอนที่ 1 การอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว

ชื่อ ชั้น โรงเรียน

อำเภอ..... จังหวัด

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่นักเรียนอ่านได้และทำเครื่องหมายผิด (×) ในช่องที่นักเรียนอ่านไม่ได้ตามผลการทดสอบ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้บันทึกลักษณะที่นักเรียนอ่านบกพร่องลงในช่องที่กำหนด

ชุดที่	คำที่ให้อ่าน	ผลการอ่าน		บันทึกลักษณะที่อ่านบกพร่อง
		ได้	ไม่ได้	
1	1. ใบ			
	2. ถือ			
	3. ฟู			
	4. หลา			
	5. คละ			
2	6. ไร่			
	7. ไถ่			
	8. ชื้อ			
	9. แห่ย์			
	10. เคล้า			

ชุดที่	คำที่ให้อ่าน	ผลการอ่าน		บันทึกลักษณะ ที่อ่านบกพร่อง
		ได้	ไม่ได้	
3	11. โชค			
	12. หมึก			
	13. โลก			
	14. คลอง			
	15. ผอม			
4	16. แก้ม			
	17. ส้อม			
	18. ปู่			
	19. หมั่น			
	20. กว้าง			

เกณฑ์การวินิจฉัย ถ้านักเรียนอ่านคำผิดเกินครึ่งของจำนวนคำในแต่ละชุด ให้ถือว่านักเรียนมี
ปัญหาในการอ่านคำของชุดนั้น ๆ

สรุปผลการวินิจฉัย

☐ ไม่มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดียว

☐ มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดียว ดังนี้

☐ ชุดที่ 1 คำที่ 1 – 5

มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะ
ต้น สระเดียว

☐ ชุดที่ 2 คำที่ 6 – 10

มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะ
ต้น สระเดียว วรรณยุกต์

- ☐ ชุดที่ 3 คำที่ 11 – 15 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะ
ต้น สระเดี่ยว ตัวสะกด
- ☐ ชุดที่ 4 คำที่ 16 – 20 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะ
ต้น สระเดี่ยว วรรณยุกต์ ตัวสะกด

ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ตอนที่ 2 การอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่นักเรียนอ่านได้และทำเครื่องหมายผิด (×) ในช่องที่นักเรียนอ่านไม่ได้ตามผลการทดสอบ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้บันทึกลักษณะที่นักเรียนอ่านบกพร่องลงในช่องที่กำหนด

ชุดที่	คำที่ให้อ่าน	ผลการอ่าน		บันทึกลักษณะที่อ่านบกพร่อง
		ได้	ไม่ได้	
1	1. หัว			
	2. เปีย			
	3. ยัวะ			
	4. เหลือ			
	5. ครัว			
2	6. เอื้อ			
	7. เซีย			
	8. เยื่อ			
	9. เห่ง			
	10. พลั่ว			
3.	11. เผือก			
	12. เปียก			
	13. เขี่ยบ			
	14. เคลือบ			

ชุดที่	คำที่ให้อ่าน	ผลการอ่าน		บันทึกลักษณะ ที่อ่านบกพร่อง
		ได้	ไม่ได้	
	15. เจียง			
4.	16. เดียว			
	17. เซียน			
	18. เลียง			
	19. เหนื่อย			
	20. เปลี่ยว			
5.	21. ชก			
	22. หมก			
	23. ตบ			
	24. ชบ			
	25. ปน			
6.	26. เลิก			
	27. ปลวก			
	28. ขวบ			
	29. เห็ด			
	30. เหิน			

เกณฑ์การวินิจฉัย ถ้านักเรียนอ่านคำผิดเกินครึ่งของจำนวนคำในแต่ละชุด ให้ถือว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านคำของชุดนั้น ๆ

สรุปผลการวินิจฉัย

- ☐ ไม่มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม
- ☐ มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสม ดังนี้
 - ☐ ชุดที่ 1 คำที่ 1 – 5 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะต้น สระประสม
 - ☐ ชุดที่ 2 คำที่ 6 – 10 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะต้น สระประสม วรรณยุกต์
 - ☐ ชุดที่ 3 คำที่ 11 – 15 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะต้น สระประสม ตัวสะกด
 - ☐ ชุดที่ 4 คำที่ 16 – 20 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย พยัญชนะต้น สระประสม วรรณยุกต์ ตัวสะกด
 - ☐ ชุดที่ 5 คำที่ 21 – 25 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย สระลดรูป
 - ☐ ชุดที่ 6 คำที่ 26 – 30 มีปัญหาในการอ่านคำที่ประสมด้วย สระเปลี่ยนรูป

ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

ตอนที่ 3 การอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ / จิกคำ / แยกคำ / สลับคำ

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่นักเรียนอ่านได้และทำเครื่องหมายผิด (X) ในช่องที่นักเรียนอ่านไม่ได้ตามผลการทดสอบ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้บันทึกลักษณะที่นักเรียนอ่านบกพร่องลงในช่องที่กำหนด

ชุดที่	คำที่ให้อ่าน	ผลการอ่าน		บันทึกลักษณะที่อ่านบกพร่อง
		ได้	ไม่ได้	
1	1. สะดุด			
	2. หนูน			
	3. น้ำตาล			
	4. จอด			
	5. กมล			
2	6. โปรด			
	7. เปล่า			
	8. ว่ายวน			
	9. เสริม			
	10. ขนมอบ			
3.	11. ยางลบ			
	12. เลื้อยียด			
	13. ดันตอ			
	14. บนบาน			

ชุดที่	คำที่ให้อ่าน	ผลการอ่าน		บันทึกลักษณะ ที่อ่านบกพร่อง
		ได้	ไม่ได้	
	15. ดินสอพอง			
4	16. รีบเร่ง			
	17. วนเวียน			
	18. เพียงพอ			
	19. พัดลม			
	20. รดน้ำ			

เกณฑ์การวินิจฉัย ถ้านักเรียนอ่านคำผิดเกินครึ่งของจำนวนคำในแต่ละชุด ให้ถือว่านักเรียนมี
ปัญหาในการอ่านคำของชุดนั้น ๆ

สรุปผลการวินิจฉัย

- ☐ ไม่มีปัญหาในการอ่านเพิ่มคำ / ซ้ำม / สลับพยัญชนะ / จิกคำ / แยกคำ / สลับคำ
- ☐ มีปัญหาในการอ่าน ดังนี้
- ☐ ชุดที่ 1 คำที่ 1-5 มีปัญหาในการอ่านเพิ่มคำ/ ซ้ำม / สลับพยัญชนะ
 - ☐ ชุดที่ 2 คำที่ 6-10 มีปัญหาในการอ่านจิกคำ
 - ☐ ชุดที่ 3 คำที่ 11-15 มีปัญหาในการอ่านแยกคำ
 - ☐ ชุดที่ 4 คำที่ 16-20 มีปัญหาในการอ่านสลับคำ

ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

**แบบสอบถามความคิดเห็น
สำหรับผู้ปกครองของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน**

.....

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ ต้องการทราบระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเพื่อการวิจัยเรื่องนี้เท่านั้น การให้ความคิดเห็นและการวิเคราะห์ข้อมูล จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางสุดา นุ่นชูคັນ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ อื่นๆ

3. อายุ

☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 30-40 ปี ☐ มากกว่า 40 ปี

4. อาชีพ

☐ ทำนา ☐ ประมง ☐ รับจ้าง
☐ รับราชการ ☐ อื่นๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	นักเรียนในปกครองของท่าน อ่านหนังสือไม่ออก					
2.	นักเรียนในปกครองของท่าน สะกดคำไม่ได้					
3.	นักเรียนในปกครองของท่าน จำคำไม่ได้					
4.	นักเรียนในปกครองของท่าน ไม่สนใจการเรียนขณะที่ ที่บ้าน					
5.	นักเรียนในปกครองของท่าน มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก					

ข้อ	ประเด็นพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6.	ท่านสังเกตเห็นความผิดปกติ ด้านการอ่านของนักเรียนมา ก่อน					
7.	ในครอบครัวของท่านมีนักเรียน มากกว่า 1 คน ที่มีปัญหาใน การเรียนรู้ด้านการอ่าน					
8.	ท่านดูแลเรื่องการอ่านของ นักเรียนขณะอยู่ที่บ้านเสมอ					
9.	ท่านเห็นว่านักเรียนในปกครอง ของท่านควรได้รับการ ช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน					
10.	ท่านต้องการให้มีการใช้ หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ด้านการอ่าน					
11.	ท่านต้องการให้มีการสอนซ่อม เสริมสำหรับเด็กที่มีปัญหาการ เรียนรู้ด้านการอ่าน					
12.	ท่านต้องการให้จัดกิจกรรมการ เรียนการสอนนักเรียนที่มี ปัญหาด้านการอ่านแยก ต่างหาก					
13.	ท่านเห็นว่าควรมีครูที่ รับผิดชอบสำหรับเด็กที่มี ปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยเฉพาะ					
14.	ท่านยินดีให้ความร่วมมือใน การช่วยเหลือนักเรียนด้านการ อ่านขณะอยู่ที่บ้าน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน
เรื่อง
การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
4. อายุปี
5. อาชีพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

1. พฤติกรรมด้านการอ่านของนักเรียนขณะอยู่ที่บ้านเป็นอย่างไร

.....

2. ความสนใจในการเรียนของนักเรียนขณะอยู่ที่บ้านเป็นอย่างไร

.....

3. ขณะอยู่ที่บ้านท่านจะช่วยเหลือนักเรียนในด้านการอ่านได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีปัญหาในการอ่านอย่างไร

.....

.....

.....

5. ความรู้สึกของท่านเมื่อพบว่านักเรียนในปกครองของท่านมีปัญหาในการอ่าน

.....

.....

.....

6. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้หรือไม่

.....

.....

.....

7. ท่านอยากให้โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างไร

.....

.....

.....

8. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรถ้าโรงเรียนจะมีการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน

.....

.....

.....

9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ถ้าครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
แยกจากเด็กที่เรียนปกติในบางเวลา เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

10. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มี
ปัญหาในการเรียนรู้

.....

.....

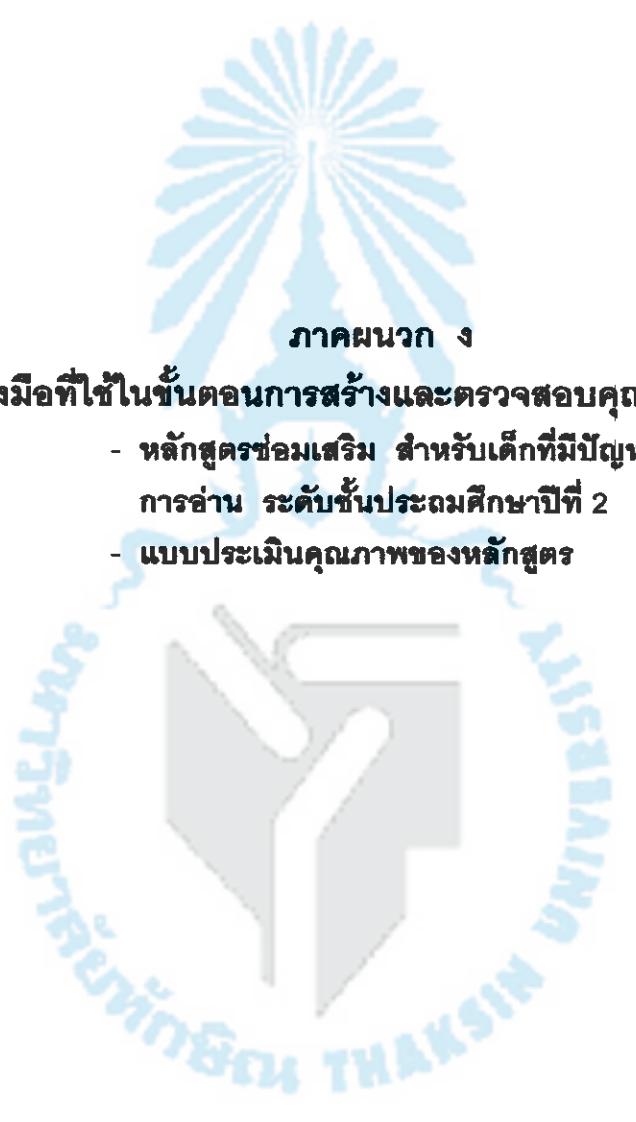
.....

รายชื่อผู้ปกครองนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์

1. นายสมคิด ฤทธิเดช
2. นางวัชรภรณ์ วงศ์สุวรรณ
3. นางน้อม สุขสวัสดิ์
4. นางประคอง คงยัง
5. นางสมเหระ นิยม
6. นางอุไรวรรณ แซ่ลิ้ม
7. นางสมคิด สุวรรณเลื่อน

ภาคผนวก ง

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

- หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
- แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร

**หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

**นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ**

หลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สภาพปัญหาและความต้องการ

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จัดเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทหนึ่ง ซึ่งพบเป็นจำนวนมากและเรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนตามปกติทั่วไป เนื่องจากเด็กเหล่านี้มีสภาพร่างกายภายนอกที่เป็นปกติจึงทำให้ถูกมองข้ามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็ก สาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนรู้สรุปได้ 3 ประการ คือ จากสภาวะที่ผิดปกติของสมอง การสืบทอดมาจากกรรมพันธุ์และสาเหตุทางสภาพแวดล้อม ทำให้หลักสูตรและวิธีสอนปกติไม่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กเหล่านี้ได้ ซึ่งลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ จะมีปัญหาในการเรียนด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ โดยปัญหาที่สำคัญและพบมากคือปัญหาด้านการอ่าน

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้น ในการเรียนครูผู้สอนมักพบว่าเด็กอ่านหนังสือไม่ออก อ่านสะกดคำง่าย ๆ ไม่ได้ แยกเสียงสระในคำไม่ได้ทำให้ไม่สามารถอ่านคำได้ อ่านเพิ่มคำ อ่านไม่เข้าใจ อ่านช้าและตะกุกตะกัก และเด็กจะมีพัฒนาการในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน

การอ่านถือเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็ก เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การอ่านคำและสะกดคำไม่ได้ จึงเป็นปัญหายุ่งยากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดหลักสูตรและวิธีการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นวัยที่เด็กได้รับการจัดการเรียนการสอนตลอดทั้งกิจกรรมเนื้อหาที่เป็นวิชาการมากขึ้น การค้นพบปัญหาของเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ ตลอดทั้งการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวจะช่วยสกัดกั้นปัญหาในการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นในการเรียนระดับชั้นที่สูงขึ้น

จากแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ที่ปรากฏในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดให้สามารถปรับหลักสูตรได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่แนวทางดังกล่าวยังไม่เป็นที่ชัดเจน จึงทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง การจัดการศึกษาที่ได้ผลนั้นควรเริ่มจากการมีหลักสูตรที่ชัดเจนตลอดทั้งการปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะสามารถช่วยให้ครูเลือกเนื้อหา

สื่อการสอน หรือกิจกรรมที่มีความเหมาะสม รวมทั้งการมีทักษะที่จำเป็นของครูในการสำรวจ ปัญหาการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ได้

หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นหลักสูตรซ่อมเสริม โดยเมื่อครูผู้สอนพบปัญหาในการเรียนรู้ เกิดขึ้นกับนักเรียนของตน ก็สามารถช่วยเหลือโดยการเลือกจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ครูพัฒนาการเรียนรู้ของศิษย์ตน อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับแนวทางในการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล นอกจากนั้นแล้วครูผู้สอนยังสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรไป ประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอนกับเด็กปกติทั่วไป หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อช่วยการเรียนรู้ และพัฒนาการทางสังคมที่ดีขึ้น

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นจึงนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มี ปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยเริ่มจากการสำรวจข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการเรียนรู้และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรจาก ผู้ปกครองนักเรียนของเด็กที่สรุปว่ามีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน และนำข้อมูลที่ได้มาเขียน หลักสูตร ทำการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรโดยการประเมินความเหมาะสมและความ สอดคล้องของหลักสูตร ก่อนนำหลักสูตรไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และศึกษาผลของการนำ หลักสูตรไปใช้โดยศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียนดังกล่าว

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรเพื่อซ่อมเสริมเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2
2. เป็นหลักสูตรที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากหลักสูตรตามปกติ โดย ผสมผสานการสอนแบบตัวต่อตัวกับการสอนเป็นกลุ่มย่อย
3. เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการรับรู้โดยส่วนรวม ก่อนที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อย ๆ ตามแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อให้เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีปัญหาในการอ่านลดลงและสั กัดกับปัญหาด้านการอ่านที่รุนแรงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความพร้อมในการเรียนตามสภาพปกติได้ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. มีทักษะในการอ่านที่ถูกต้องเหมาะสม
2. มีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำตามอักขรวิธี

3. มีความเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน
4. มีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม

เนื้อหาเวลาเรียน

เนื้อหาของหลักสูตร เป็นการนำคำพื้นฐานในหนังสือเรียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 และเป็นคำที่ใช้บ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งตามแนวคิดของกรมวิชาการ ให้ความหมายคำเหล่านี้ว่าคำคุ้นตา (Sight Words) มาสร้างเป็นหมวดหมู่คำ โดยจัดเป็น 6 หมวด ใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน วันละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน รวม 30 วัน ดังนี้

หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย	เวลาเรียน 1 สัปดาห์
หมวดคำที่ 2 สัตว์	เวลาเรียน 1 สัปดาห์
หมวดคำที่ 3 ผัก	เวลาเรียน 1 สัปดาห์
หมวดคำที่ 4 ผลไม้	เวลาเรียน 1 สัปดาห์
หมวดคำที่ 5 กริยา	เวลาเรียน 1 สัปดาห์
หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ภายในโรงเรียน	เวลาเรียน 1 สัปดาห์

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้ มุ่งแก้ปัญหาความบกพร่องด้านการอ่าน ของนักเรียน โดยใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำและการสะกดตัวผสมคำ

วิธีสอนอ่านเป็นคำ เป็นการสอนเด็กให้อ่านเป็นคำ ๆ และให้เด็กอ่านก่อนที่เด็กจะจำ ตัวอักษรได้ เมื่อเด็กอ่านคำได้มากพอสมควรแล้ว จึงสอนให้รู้จักตัวสระและพยัญชนะในภายหลัง ครูอาจใช้บัตรคำในการสอนให้เด็กอ่านตาม ให้ดูภาพประกอบ เด็กอาจอ่านคำได้โดยการจำ ครูอาจทำโดยการบันทึกเสียงลงบนเทปก็ได้ แล้วจึงเปิดเสียงให้เด็กฟัง และให้เด็กอ่านบัตรคำ การสอนวิธีนี้จะทำให้เด็กอ่านคำโดยใช้สายตา

วิธีสอนแบบสะกดตัวผสมคำ ในภาษาไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องให้วิธีสะกดตัวผสมคำ เพื่อให้เด็กสามารถใช้หลักเกณฑ์ในการสะกดอ่านคำใหม่ได้ดี การอ่านด้วยวิธีสะกดตัวผสมคำนี้ สัมพันธ์กับการสอนเขียน คือ อ่านสะกดคำแล้วเขียนตามที่สะกดไปได้ วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำนี้ ได้แนวคิดมาจากการที่มนุษย์ใช้เสียงของภาพ และสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านออก

ขั้นตอนในการสอนอ่านเป็นคำ

1. ครูและนักเรียนช่วยกันเลือกคำที่แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำซึ่งเป็นคำที่อยู่ในเนื้อเรื่องที่อ่าน

2. แสดงคำให้นักเรียนดูทีละคำโดยใช้เวลา 5 วินาที และอ่านคำนั้น 2 ครั้ง

3. สลับคำและถามให้เด็กนักเรียนอ่านคำในบัตรคำแต่ละใบ ครูคอยบอกคำที่ถูกต้องให้กับเด็กนักเรียนหลังจากที่เด็กอ่านคำนั้นผิดและถ้าเด็กไม่ตอบหรือไม่อ่านคำภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้เด็กฟัง

4. แสดงคำทั้งหมดอีกครั้ง โดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 2

5. ให้นักเรียนอ่านหรือออกเสียงคำแต่ละคำอีกครั้งโดยใช้วิธีเดียวกับขั้นตอนที่ 3 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งเด็กสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ

ถ้านักเรียนยังไม่สามารถจำคำได้ หลังจากทีสอนไปแล้ว 7 ครั้ง ให้เปลี่ยนจากการระลึกได้ (Recall task) มาเป็นการจำได้ (Recognition task) โดยวางคำต่าง ๆ ไว้บนโต๊ะ แล้วให้เด็กชี้คำตามที่ครูบอก ถ้าเด็กยังอ่านคำไม่ได้ก็ให้ใช้เทคนิคต่างๆ ที่ช่วยเสริมและสนับสนุนให้การเรียนรู้ด้านการอ่านคำได้ผลดียิ่งขึ้น คือ เทคนิคการใช้รูปภาพ วิธีนี้ก็จะช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำนั้นออกมาได้ เป็นรูปแบบที่คิดขึ้นมาเพื่อช่วยนักเรียนในการพัฒนาการอ่านคำศัพท์

ขั้นตอนการสอนอ่านคำโดยใช้เทคนิคการใช้รูปภาพ มีดังนี้

1. วางบัตรภาพไว้ที่ด้านหน้าเด็ก แล้วฝึกให้เด็กพูดชื่อตามภาพนั้น

2. วางบัตรภาพและบัตรคำ ครูพูดชื่อคำนั้นอีกครั้งและให้นักเรียนฝึกพูดชื่อคำ

3. บอกให้นักเรียนจับคู่คำกับภาพและพูดชื่อคำขณะที่จับคู่ ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ จนกว่านักเรียนจะสามารถจับคู่คำกับภาพได้หมด

4. วางคำไว้หลาย ๆ คำ ไว้ข้างหน้าเด็กและให้เด็กเลือกหรือชี้บอกคำที่ครูพูด ถ้าเด็กไม่สามารถชี้บอกได้ก็ต้องให้เด็กนึกภาพเพิ่มเติมในความจำของตนเอง ถ้าเด็กยังไม่สามารถชี้คำได้อีก ให้แสดงรูปที่คู่กับคำนั้นให้เด็กดู

5. ให้เด็กนึกถึงคำและอ่านโดยแสดงคำให้ดู 1 ครั้ง และทำซ้ำอีกถ้าเด็กไม่สามารถนึกคำและอ่านได้ ให้เด็กนำภาพประกอบไปด้วย ถ้าเด็กยังไม่สามารถนึกได้อีก ครูบอกให้เด็กดูรูปภาพที่คู่กับคำนั้น

6. ทำตามขั้นตอนที่ 5 ต่อไปจนกว่าเด็กจะสามารถจำแนกคำทั้งหมดได้โดยอัตโนมัติ และบันทึกผลในแบบบันทึก

7. ให้เด็กทบทวนคำต่าง ๆ ทุก ๆ วัน และที่สำคัญที่สุดให้เด็กอ่านคำในเนื้อเรื่อง เมื่อเด็กไม่สามารถอ่านได้ ครูช่วยแนะนำให้เด็กนึกภาพหรือคำที่ช่วยให้เด็กนึกถึงคำศัพท์นั้นได้

ในการจัดการเรียนการสอนควรใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย ในการช่วยให้เด็กสามารถอ่านคำได้ในทันทีที่เห็น เช่น ใช้เกม เพลง นิทานสั้น ๆ ช่วยในการจำคำ และให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ก่อนที่จะฝึกสะกดตัวผสมคำเพื่อให้มีแนวทางในการสร้างคำใหม่ นอกจากนี้ ควรมีการทบทวนคำที่เรียนไปแล้วหรือมีการทดสอบระหว่างเรียนเพื่อประเมินการอ่านคำของนักเรียนเป็นระยะ ๆ และเน้นการเสริมแรงในทันทีที่นักเรียนสามารถอ่านคำได้

การประเมินผล

ในการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้มีการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จึงวัดความสามารถในการอ่าน โดยใช้แบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ

1.1 แบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 36 คำ

1.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ จำนวน 36 ข้อ

2. การวัดและประเมินผลระหว่างเรียนท้ายสัปดาห์ ใช้วัดผลเมื่อเรียนจบในแต่ละหมวดคำ โดยทำการทดสอบครั้งละ 1 หมวดคำเท่านั้น เพื่อวัดการอ่านออกเสียงคำและความเข้าใจความหมายของคำระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แผนการจัดการเรียนรู้

ในแต่ละหมวดคำประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผนการเรียนรู้ การทบทวนและทดสอบระหว่างเรียน ดังนี้

สัปดาห์ที่	หมวดคำ	วัน	รายการที่สอน
1	หมวดคำอวัยวะในร่างกาย	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	มือ เท้า ปาก มือ เท้า ปาก จมูก หูเข้า สะดือ จมูก หูเข้า สะดือ ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน

ลำดับที่	หมวดคำ	วัน	รายการที่สอน
2	หมวดคำสัตรี	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	ปลา กุ้ง หอย ปลา กุ้ง หอย ไก่ จิว แมว ไก่ จิว แมว ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
3	หมวดคำผัก	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง มะเขือ แตงกวา เห็ด มะเขือ แตงกวา เห็ด ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
4	หมวดคำผลไม้	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กล้วย เงาะ มะละกอ กล้วย เงาะ มะละกอ ขนุน ทุเรียน มังคุด ขนุน ทุเรียน มังคุด ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
5	หมวดคำกริยา	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	นอน ยิ้ม ไหว้ นอน ยิ้ม ไหว้ หวีผม แปรงฟัน อาบน้ำ หวีผม แปรงฟัน อาบน้ำ ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน
6	หมวดคำเครื่องใช้ใน โรงเรียน	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	โต๊ะ เก้าอี้ กระเป๋า โต๊ะ เก้าอี้ กระเป๋า สมุด ดินสอ ยางลบ สมุด ดินสอ ยางลบ ทบทวน / ทดสอบระหว่างเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ มือ เท้า ปาก เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำอวัยวะในร่างกาย คำว่า มือ เท้า ปาก และเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้
สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า มือ เท้า ปาก ได้

3.2 นักเรียนสามารถโยงเส้นจับคู่ภาพกับคำ มือ เท้า ปาก ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ มือ เท้า ปาก

4.2 การจับคู่ภาพกับคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูให้นักเรียนสำรวจอวัยวะในร่างกายของตนเอง

5.2 ครูบอกชื่ออวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายให้นักเรียนชี้บอกชื่ออวัยวะนั้น

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ มือ เท้า ปาก ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟัง
ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ มือ เท้า ปาก ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออก
เสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ มือ เท้า ปาก ไว้บนโต๊ะ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูกลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น
ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับบัตรคำ และทำแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

6.1 ของจริง อวัยวะในร่างกายของนักเรียน

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด หมวดที่ 1 อวัยวะในร่างกาย

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่กับภาพให้มีความหมาย

มือ

เท้า

ปาก

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย
แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านคำ มือ เท้า ปาก เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำอวัยวะในร่างกาย คำว่า มือ เท้า ปาก และเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้
สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า มือ เท้า ปาก ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำ มือ เท้า ปาก ได้ถูกต้อง

3.3 นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ มือ เท้า ปาก

4.2 การระบายสีคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "กายบริหาร"

5.2 ครูให้นักเรียนสัมผัสอวัยวะที่ครูออกเสียง

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ มือ เท้า ปาก ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวน
คำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ มือ เท้า ปาก ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออก
เสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ มือ เท้า ปาก และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำให้นักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระบายสีคำที่ครูออกเสียง

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 เพลง "กายบริหาร"

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีกรวัด / สิ่งทีวัด

1.1 สังเกตพฤติกรรม

1.1.1 การอ่านออกเสียงคำ

1.1.2 การร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

2.3 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.3 ผ่านการประเมินจากแบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

ทุกรายการจึงจะผ่านเกณฑ์

เพลง " กายบริหาร "

(ศรินวล รัตนสุวรรณ)

กำมือขึ้นแล้วหมุน ๆ
 กางแขนขึ้นและลง
 กางแขนขึ้นและลง

ชูมือขึ้นโบกไปมา (ซ้ำ)
 พับแขนมือแต่ละไหล่
 ชูขึ้นตรงหมุนไปรอบตัว

แบบฝึกหัด หมวดที่ 1 อวัยวะในร่างกาย

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูออกเสียง ดังนี้ มือ ระบายสี เขียว
เท้า ระบายสี ดำ ปาก ระบาย สีแดง

เท้า

สะดือ

หัวเข่า

ปาก

มือ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย
แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านคำ จมูก หูเข้า สะดือ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำอวัยวะในร่างกาย คำว่า จมูก หูเข้า สะดือ และเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้
สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า จมูก หูเข้า สะดือ ได้

3.2 นักเรียนสามารถโยงเส้นจับคู่ภาพกับคำ จมูก หูเข้า สะดือ ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ จมูก หูเข้า สะดือ

4.2 การจับคู่ภาพกับคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูบอกชื่ออวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายให้นักเรียนสัมผัสกับอวัยวะนั้น

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ จมูก หูเข้า สะดือ ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้

นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ จมูก หูเข้า สะดือ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียน
ออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ จมูก หูเข้า สะดือ ไว้บนโต๊ะ และออกเสียงคำ ให้นักเรียน

ชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับบัตรคำ และทำแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 ของจริง อวัยวะในร่างกายของนักเรียน

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย

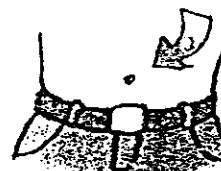
ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่กับภาพให้ได้ความหมาย

จมูก

หัวเข่า

สะดือ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย
แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคำ จมูก หู เช้า สะดือ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำอวัยวะในร่างกาย คำว่า จมูก หู เช้า สะดือ และเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้
สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า จมูก หู เช้า สะดือ ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำ จมูก หู เช้า สะดือ ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ จมูก หู เช้า สะดือ

4.2 การระบายสีคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูบอกชื่ออวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายให้นักเรียนสัมผัสกับอวัยวะนั้น

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ จมูก หู เช้า สะดือ ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อ
ทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ จมูก หู เช้า สะดือ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียน
ออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ จมูก หู เช้า สะดือ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น
ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระบายสีคำที่ครูออกเสียง

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 ของจริง กล้วยในร่างกายนักเรียน

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ระบายสีคำ ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูดอกเสียง ดังนี้ สะดือ ระบายสี เขียว
 หัวเข่า ระบายสี ดำ จมูก ระบาย สีแดง

สะดือ

เท้า

หัวเข่า

มือ

ปาก

จมูก

แบบทดสอบระหว่างเรียน หมวดคำที่ 1 อวัยวะในร่างกาย

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 6 คำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ 6 คำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อ ชั้น.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

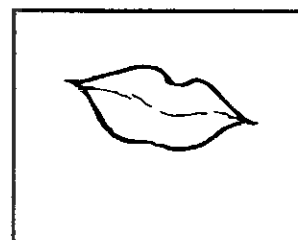
ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	จมูก		
2.	มือ		
3.	หัวเข่า		
4.	ปาก		
5.	สะดือ		
6.	เท้า		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

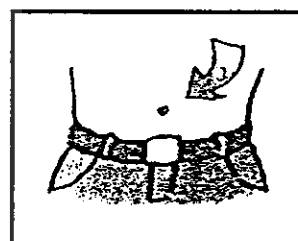
ชื่อ ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่ภาพให้ตรงความหมาย

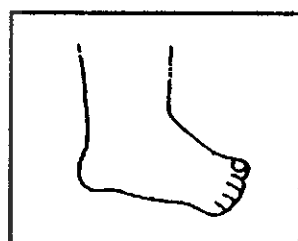
สะตือ

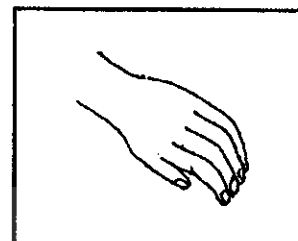
เท้า

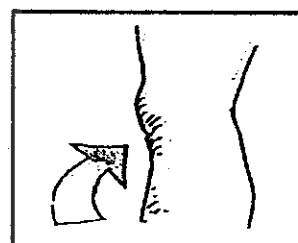
ปาก

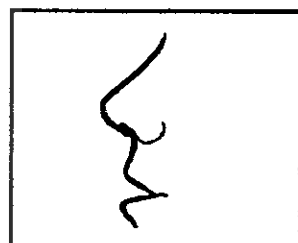
จมูก

มือ

หัวเข่า

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 2 สัตว์

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ ปลา กุ้ง หอย เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำสัตว์ คำว่า ปลา กุ้ง หอย และเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ปลา กุ้ง หอย ได้

3.2 นักเรียนสามารถกาบบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ปลา กุ้ง หอย

4.2 การกาบบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูบอกชื่อสัตว์ ให้นักเรียนบอกที่อยู่อาศัยของสัตว์นั้น

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ ปลา กุ้ง หอย ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ปลา กุ้ง หอย ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ปลา กุ้ง หอย และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูกลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 6.1 ปริศนาคำทาย
- 6.2 บัตรภาพ
- 6.3 บัตรคำ
- 6.4 บัตรคำประกอบภาพ
- 6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ
- 1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ
- 2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

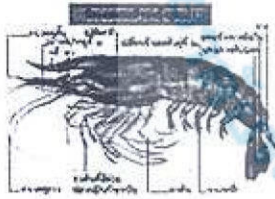
- 3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์
- 3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 2 สัตว์

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	หอย	ปลา	กุ้ง
	ปลา	กุ้ง	หอย
	กุ้ง	หอย	ปลา

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 2 สัตว์

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านคำ ปลา กุ้ง หอย เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำสัตว์คำว่า ปลา กุ้ง หอย ได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ปลา กุ้ง หอย ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำ ปลา กุ้ง หอย ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ปลา กุ้ง หอย

4.2 การระบายสีคำ ปลา กุ้ง หอย

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูและนักเรียนสนทนาถึงประโยชน์ของสัตว์ต่าง ๆ

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ ปลา กุ้ง หอย ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ปลา กุ้ง หอย ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ปลา กุ้ง หอย และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำ ปลา กุ้ง หอย ในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

- 6.1 ปริศนาคำทาย
- 6.2 บัตรภาพ
- 6.3 บัตรคำ
- 6.4 บัตรคำประกอบภาพ
- 6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ
- 1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ
- 2.2 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

- 3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์
- 3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 2 สัตว์

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำ ปลา กุ้ง หอย จากคำที่กำหนดให้ถูกต้อง

แมว

หอย

ปลา

วัว

กุ้ง

ไก่

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 2 สัตว์

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านคำ แมว ไก่ วัว เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำสัตว์คำว่า แมว ไก่ วัว ได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า แมว ไก่ วัว ได้

3.2 นักเรียนสามารถกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ แมว ไก่ วัว

4.2 การกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูเล่านิทานเรื่องลูกแมวกับเต่าให้นักเรียนฟัง

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดของนิทาน

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ แมว ไก่ วัว ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟังให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ แมว ไก่ วัว ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ แมว ไก่ วัว และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้นภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 นิทานเรื่อง ลูกแมวกับเต่า

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

นิทานเรื่องลูกแมวกับเต่า

มีลูกแมวตัวหนึ่ง มีนิสัยเกเรชอบรังแกสัตว์ที่ตัวเล็กกว่าตน วันหนึ่งลูกแมวไปเดินเล่น ใกล้ ๆ ป่อน้ำ พบเต่าตัวหนึ่งกำลังคลานตัวมดเต็มไปอย่างช้า ๆ เพราะมีชาลิ้น

ลูกแมวจึงมองดูเต่า แล้วก็เดินไปรอบ ๆ ตัวเต่า เห็นหางของเต่าสั้นนิดเดียว ก็หัวเราะชอบใจ

เต่าจึงถามว่า “เจ้าหัวเราะอะไร”

ลูกแมวก็ตอบว่า “ก็หัวเราะเจ้านั่นล่ะ ทำไมหางสั้นนิดเดียวช่างน่าขันเหลือเกิน ดูหางฉันสิยาวกว่าหางของเจ้ามากนัก” พูดจบแล้ว ลูกแมวก็แกว่งหางไปมาแล้วหัวเราะเสียงดังด้วยความขบขัน

เต่าตอบว่า “ไม่เห็นน่าขันเลย สัตว์ทั้งหลายก็มีหางยาวไม่เท่ากันทั้งนั้นล่ะ ดูที่หางของฉันทสิ” พูดจบแล้วเต่าก็ทำหางยืด ๆ หด ๆ ให้ลูกแมวดู

ลูกแมวเห็นหางเต่ายืดได้ หดได้ ก็ตกใจ หยุดหัวเราะ ถอยหลัง ตกลงไปในน้ำ

ลูกแมвр้องให้เต่าช่วย “ช่วยด้วย ช่วยด้วย ฉันว่ายน้ำไม่เป็น เต่าบอกลูกแมวว่า “ฉันจะช่วยขึ้นมา แต่ต้องสัญญาว่าจะเป็นแมวที่ไม่รังแกสัตว์ที่ตัวเล็กกว่า และไม่หัวเราะเยาะเหยียดสัตว์ที่มีหางสั้นกว่า”

ลูกแมวตอบตกลง เต่าเลยยื่นไม้ส่งให้ลูกแมวเกาะ ลูกแมวก็ขึ้นมาจากสระน้ำได้ แล้วก็ขอบคุณเต่าที่ช่วยไว้

เต่าบอกว่า “เห็นไหมว่า หางยาวของลูกแมวก็นำไม่ได้ช่วยลูกแมวเลย หางยาวหรือหางสั้นก็เหมือนกันทั้งนั้นล่ะ ฉันมีหางสั้นก็ช่วยชีวิตลูกแมวได้นะ”

ตั้งแต่นั้นมา ลูกแมวก็เป็นแมวที่ไม่รังแกสัตว์ที่ตัวเล็กกว่า ไม่หัวเราะเยาะเหยียดสัตว์อื่นอีกต่อไป

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 2 สัตว์

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	แมว	ไก่	วัว
	วัว	แมว	ไก่
	ไก่	วัว	แมว

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 2 สัตว์

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคำ แมว ไก่ วัว เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำสัตว์คำว่า แมว ไก่ วัว ได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า แมว ไก่ วัว ได้

3.2 นักเรียนระบายสีคำได้ถูกต้อง

3.3 นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ แมว ไก่ วัว

4.2 การระบายสีคำ แมว ไก่ วัว

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูบอกชื่อสัตว์ แมว ไก่ วัว ให้นักเรียนบอกเสียงร้องของสัตว์

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของ แมว ไก่ วัว

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ แมว ไก่ วัว ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ แมว ไก่ วัว ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ แมว ไก่ วัว และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น
ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน
คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรม

1.1.1 การอ่านออกเสียงคำ

1.1.2 การร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

2.3 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ผ่านการประเมินจากแบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

ทุกรายการจึงจะผ่านเกณฑ์

3.3 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 2 สัตว์

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำ แมว ไก่ วัว จากคำที่กำหนดให้ถูกต้อง

ไก่

หอย

ปลา

แมว

กุ้ง

วัว

แบบทดสอบระหว่างเรียน หมวดคำที่ 2 สัตว์

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 6 คำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ 6 คำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อ ชั้น

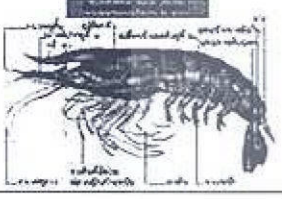
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	แมว		
2.	ปลา		
3.	ไก่		
4.	กิ้ง		
5.	วัว		
6.	หอย		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ			
	หอย	ปลา	แมว	กิ้ง
	วัว	แมว	กิ้ง	ไก่
	หอย	ปลา	แมว	วัว
	กิ้ง	แมว	วัว	ไก่
	ปลา	วัว	แมว	กิ้ง
	แมว	หอย	ไก่	ปลา

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 3 ผัก
แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำผักคำว่า ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ได้ถูกต้องและเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ได้

3.2 นักเรียนสามารถกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง

4.2 การกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 นักเรียนท่องคำคล้องจอง “อาหารของเรา” ตามครู

5.2 ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ทีละคำ แล้วครูออกเสียง
ให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้
นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง และออกเสียงคำ ให้นักเรียน

ชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 คำคล้องจอง “อาหารของเรา”

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 3 ผัก

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	ผักคะน้า	ผักตำลึง	ผักบุ้ง
	ผักตำลึง	ผักบุ้ง	ผักคะน้า
	ผักบุ้ง	ผักคะน้า	ผักตำลึง

คำคล้องจอง อาหารของเรา

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

อาหารของเรา	ต้องเอาใจใส่
กินผัก ผลไม้	กินไข่ กินนม
กินเนื้อ กินปลา	แทนยาชม ชม
กินข้าว กินขนม	อบรมเรื่องกิน
กินของดีดี	ที่มีวิตามิน
และมีโปรตีน	เลือกกินเกิดเคย

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 3 ผัก
แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำผักคำว่า ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ได้ถูกต้องและเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และให้สื่อสารใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง

4.2 การระบายสีคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวประโยชน์ของผัก

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ
เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้
นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ผักบุ้ง ผักคะน้า ผักตำลึง และออกเสียงคำ ให้นักเรียน

ชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น
ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน
คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนรู้การสอน

- 6.1 ปริศนาคำทาย
- 6.2 บัตรภาพ
- 6.3 บัตรคำ
- 6.4 บัตรคำประกอบภาพ
- 6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ
- 1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ
- 2.2 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

- 3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์
- 3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 3 ผัก

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูก่อเสียง ดังนี้ ผักบุ้ง ระบายสี เขียว
ผักคะน้า ระบายสี เหลือง ผักตำลึง ระบาย สีแดง

ผักตำลึง

ผักชี

ผักกวาดุ้ง

ผักบุ้ง

ผักคะน้า

ผักตบชวา

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 3 ผัก

แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำผักคำว่า มะเขือ แตงกวา เห็ด ได้ถูกต้องและเข้าใจ ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า มะเขือ แตงกวา เห็ด ได้

3.2 นักเรียนสามารถกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด

4.2 การกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง ผักสวนครัว

5.2 นักเรียนบอกลักษณะของผักที่นักเรียนรู้จักจากเนื้อเพลง

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ มะเขือ แตงกวา เห็ด ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 เพลงฝึกสวณครว

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

เพลง ผักสวนครัว

มะเขือ แตงกวา ขิง ข่า ตะไคร้
เพาะปลูกเอาไว้ในเขตรั้วบ้าน
ปลูกพริกปลูกถั่วเมื่อยามว่างงาน
พวกเรารักบ้านหมั่นทำสวนครัว

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 3 ผัก

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	มะเขือ	แตงกวา	เห็ด
	เห็ด	มะเขือ	แตงกวา
	แตงกวา	มะเขือ	เห็ด

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 3 ผัก

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำผักคำว่า มะเขือ แตงกวา เห็ด ได้ถูกต้องและเข้าใจ ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า มะเขือ แตงกวา เห็ด ได้

3.2 นักเรียนระบายสีคำได้ถูกต้อง

3.3 นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด

4.2 การระบายสีคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเพลง ผักสวนครัว

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันบอกลักษณะผลของมะเขือ แตงกวา เห็ด

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ มะเขือ แตงกวา เห็ด ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ มะเขือ แตงกวา เห็ด และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 เพลงฝึกสวันครว

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรม

1.1.1 การอ่านออกเสียงคำ

1.1.2 การร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

2.3 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ผ่านการประเมินจากแบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

ทุกรายการจึงจะผ่านเกณฑ์

3.3 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

เพลง ผักสวนครัว

มะเขือ แตงกวา ขิง ข่า ตะไคร้
เพาะปลูกเอาไว้ในเขตรั้วบ้าน
ปลูกพริกปลูกถั่วเมื่อยามว่างงาน
พวกเรารักบ้านหมั่นทำสวนครัว

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 3 ผัก

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูดอกเสียง ดังนี้ มะเขือ ระบายสี เขียว
แตงกวา ระบายสี เหลือง เห็ด ระบาย สีแดง

แตงกวา

ผักตำลึง

ผักคะน้า

เห็ด

มะเขือ

ผักบุ้ง

แบบทดสอบระหว่างเรียน หมวดคำที่ 3 ผัก

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 6 คำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ 6 คำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อชั้น.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	ผักคะน้า		
2.	แตงกวา		
3.	เห็ด		
4.	ผักตำลึง		
5.	มะเขือ		
6.	ผักบุ้ง		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ			
	เห็ด	ผักคะน้า	มะเขือ	แตงกวา
	ผักบุ้ง	ผักตำลึง	เห็ด	แตงกวา
	มะเขือ	ผักคะน้า	เห็ด	ผักตำลึง
	ผักคะน้า	เห็ด	มะเขือ	แตงกวา
	แตงกวา	ผักคะน้า	มะเขือ	เห็ด
	เห็ด	ผักบุ้ง	มะเขือ	ผักคะน้า

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 4 ผลไม้

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ กลัวย เงาะ มะละกอ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำผลไม้คำว่า กลัวย เงาะ มะละกอ ได้ถูกต้องและเข้าใจ ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า กลัวย เงาะ มะละกอ ได้

3.2 นักเรียนสามารถกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ กลัวย เงาะ มะละกอ

4.2 การกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 นักเรียนออกเสียงคำคล้องจอง"ผลไม้" ตามครู

5.2 นักเรียนบอกจำนวนชนิดของผลไม้จาก คำคล้องจองผลไม้

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ กลัวย เงาะ มะละกอ ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ กลัวย เงาะ มะละกอ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ กลัวย เงาะ มะละกอ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 คำคล้องจอง"ผลไม้"

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

คำคล้องจอง ผลไม้

(ไม่ทราบนามผู้แต่ง)

จำจี้ผลไม้ แดงไทย แดงกวา ขนุน น้อยหน่า พุทรา มังคุด ละมุด ลำไย
มะเฟือง มะไฟ มะกรูด มะนาว มะพร้าว ส้มโอ พัก แฝง แดงโม ไชโย ให้อั่ว

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 4 ผลไม้

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	กล้วย	เงาะ	มะละกอ
	เงาะ	มะละกอ	กล้วย
	มะละกอ	กล้วย	เงาะ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 4 ผลไม้

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านคำ กลัวย เาะ มะละกอ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดผลไม้คำว่า กลัวย เาะ มะละกอ ได้ถูกต้องและเข้าใจ ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า กลัวย เาะ มะละกอ ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ กลัวย เาะ มะละกอ

4.2 การระบายสีคำ กลัวย เาะ มะละกอ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับผลไม้ในชุมชน

5.2 นักเรียนบอกลักษณะของผลไม้แต่ละชนิด

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ กลัวย เาะ มะละกอ ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อ ทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ กลัวย เาะ มะละกอ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้ นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ กลัวย เาะ มะละกอ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ระบายสี 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 4 ผลไม้

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูออกเสียง ดังนี้ มะละกอ ระบายสี เขียว
กล้วย ระบายสี เหลือง เงาะ ระบาย สีแดง

ทุเรียน

มะละกอ

เงาะ

ผักบุ้ง

มะม่วง

กล้วย

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หน่วยคำที่ 4 ผลไม้
แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดผลไม้คำว่า ขนุน ทุเรียน มังคุด ได้ถูกต้องและเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารใน
ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ขนุน ทุเรียน มังคุด ได้

3.2 นักเรียนสามารถกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด

4.2 การกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูและนักเรียนร่วมบอกลักษณะของผลไม้จากปริศนาคำทาย

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้
นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ขนุน ทุเรียน มังคุด ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้
นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น
ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ชั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 ปริศนาคำทาย

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

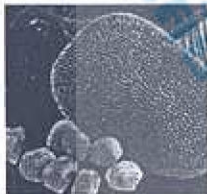
3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 4 ผลไม้

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	มังคุด	ทุเรียน	ขนุน
	ทุเรียน	ขนุน	มังคุด
	ขนุน	มังคุด	ทุเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 3 ผลไม้

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำผักคำว่า ขนุน ทุเรียน มังคุด ได้ถูกต้องและเข้าใจ ความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ขนุน ทุเรียน มังคุด ได้

3.2 นักเรียนระบายสีคำได้ถูกต้อง

3.3 นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด

4.2 การระบายสีคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง จำจำผลไม้

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันบอกลักษณะผลของ ขนุน ทุเรียน มังคุด

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อ ทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ขนุน ทุเรียน มังคุด ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้ นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ขนุน ทุเรียน มังคุด และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้นภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 เพลง จำจำผลไม้

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรม

1.1.1 การอ่านออกเสียงคำ

1.1.2 การร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

2.3 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ผ่านการประเมินจากแบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

ทุกรายการจึงจะผ่านเกณฑ์

3.3 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

เพลงจำจ้ผลไม้

จำจ้ผลไม้ แดงไทย แดงกวา ขนุน น้อยหน่า พุทรา มังคุด ละมุด
 ลำไย มะเฟือง มะไฟ มะกรูด มะนาว มะพร้าว ส้มโอ พักแพง แดงโม ไชโย
 ให้หิ้ว

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 4 ผลไม้

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูก่อเสียง ดังนี้ ทุเรียน ระบายสี เขียว
 ขนุน ระบายสี เหลือง มังคุด ระบาย สีแดง

ทุเรียน

มะละกอ

ขนุน

มังคุด

กล้วย

เงาะ

แบบทดสอบระหว่างเรียน หมวดคำที่ 4 ผลไม้

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 6 คำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ 6 คำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อชั้น.....

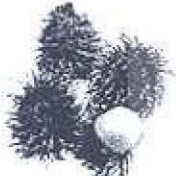
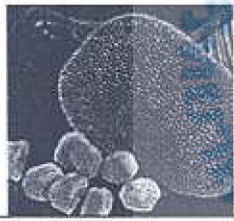
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	กล้วย		
2.	มังคุด		
3.	ขนุน		
4.	เงาะ		
5.	มะละกอ		
6.	ทุเรียน		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ			
	มังคุด	กล้วย	เงาะ	ขนุน
	มะละกอ	เงาะ	ทุเรียน	มังคุด
	กล้วย	มะละกอ	ขนุน	มังคุด
	เงาะ	มังคุด	กล้วย	ขนุน
	ทุเรียน	กล้วย	เงาะ	ขนุน
	เงาะ	กล้วย	ทุเรียน	มังคุด

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 5 กรียา

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ นอน ยิ้ม ไหว้ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำกริยา คำว่า นอน ยิ้ม ไหว้ และเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า นอน ยิ้ม ไหว้ ได้

3.2 นักเรียนสามารถโยงเส้นจับคู่ภาพกับคำ นอน ยิ้ม ไหว้ ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ นอน ยิ้ม ไหว้

4.2 การจับคู่ภาพกับคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูแสดงกริยาท่าทางให้นักเรียนทายคำ

5.2 ครูให้นักเรียนแสดงท่าทางคำว่า นอน ยิ้ม ไหว้

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ นอน ยิ้ม ไหว้ ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟังให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ นอน ยิ้ม ไหว้ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ นอน ยิ้ม ไหว้ ไว้บนโต๊ะ และออกเสียงคำให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้นภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับบัตรคำ และทำแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 5 กริยา

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่กับภาพให้得其ความหมาย

นอน

ยิ้ม

ไหว้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 5 กริยา

แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านคำ นอน ยิ้ม ไหว้ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำกริยา คำว่า นอน ยิ้ม ไหว้ และเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า นอน ยิ้ม ไหว้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำ นอน ยิ้ม ไหว้ ได้ถูกต้อง

3.3 นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ นอน ยิ้ม ไหว้

4.2 การระบายสีคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูให้นักเรียนแสดงคำกริยาและร่วมกันทายคำ

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "ยิ้ม"

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ นอน ยิ้ม ไหว้ ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ นอน ยิ้ม ไหว้ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ นอน ยิ้ม ไหว้ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่าน คำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระบายสีคำที่ครูออกเสียง

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 เพลง "ยิ้ม"

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรม

1.1.1 การอ่านออกเสียงคำ

1.1.2 การร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

2.3 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.3 ผ่านการประเมินจากแบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

ทุกรายการจึงจะผ่านเกณฑ์

เพลงยิ้ม

ยิ้ม ยิ้ม ยิ้ม ยิ้มมานัยน์ตาหวานชื่น
 ยิ้มนิคชีวิตยังยืน สดชื่นอุราอย่ามัวรอ (ซ้ำ)
 มายิ้มกันหนอเพื่อนเอ

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 5 กริยา

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูดอกเสียง ดังนี้ นอน ระบายสี เขียว
 ยิ้ม ระบายสี ดำ ไหว้ ระบาย สีแดง

ไหว้

อาบน้ำ

แปรงฟัน

ยิ้ม

นอน

หวีผม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 5 กริยา
แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำกริยา คำว่า แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม และเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ได้

3.2 นักเรียนสามารถโยงเส้นจับคู่คำกับภาพ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม

4.2 การจับคู่คำกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูแสดงกริยาท่าทางให้นักเรียนทายคำ

5.2 ครูให้นักเรียนแสดงท่าทางคำว่า แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนจับคู่บัตรภาพที่มีความหมายตรงกับบัตรคำ และทำแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการจับคู่คำกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 5 กริยา

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่กับภาพให้ได้ความหมาย

แปรงฟัน

อาบน้ำ

หวีผม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 5 กริยา

แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำกริยา คำว่า แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม และเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม

4.2 การระบายสีคำ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "แปร่งฟัน" พร้อมแสดงท่าทางประกอบ

5.2 ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำเพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ แปร่งฟัน อานน้ำ หวีผม และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้นภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระบายสีคำที่ครูออกเสียง

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 เพลง "แปรงฟัน"

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ระบายสี 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 5 กริยา

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูออกเสียง ดังนี้ แปรงฟัน ระบายสี แดง
อาบน้ำ ระบายสี เหลือง หวีผม ระบาย สีเขียว

นอน

หวีผม

อาบน้ำ

ยิ้ม

แปรงฟัน

ไหว้

แบบทดสอบระหว่างเรียน หมวดคำที่ 5 กริยา

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 6 คำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ 6 คำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อชั้น.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	นอน		
2.	ยิ้ม		
3.	ไหว้		
4.	แปรงฟัน		
5.	อาบน้ำ		
6.	หวีผม		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

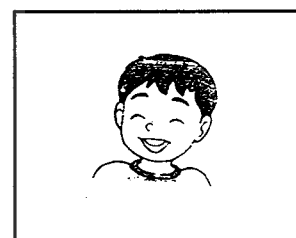
ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่ภาพให้ตรงความหมาย

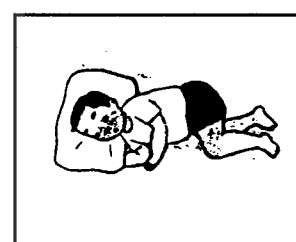
นอน

ยิ้ม

ไหว้

แปรงฟัน

อาบน้ำ

หวีผม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน
แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านคำ ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำเครื่องใช้ในโรงเรียนคำว่า ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋ และเข้าใจ
ความหมายของคำที่อ่านได้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้
สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋ ได้

3.2 นักเรียนสามารถกาบทบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋

4.2 การกาบทบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูให้นักเรียนบอกอุปกรณ์ในห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนว่ามีอะไรบ้าง

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันบอกประโยชน์ ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋ ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้

นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียน
ออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ไ้ะ แก้อี้ กระเป๋ ไว้บนโต๊ะ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนที่

คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้นภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานแบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

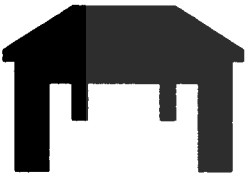
3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	เก้าอี้	โต๊ะ	กระเป๋า
	กระเป๋า	เก้าอี้	โต๊ะ
	โต๊ะ	กระเป๋า	เก้าอี้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน
แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านคำ ไต่ แก้อี้ กระเป๋ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำเครื่องใช้ในโรงเรียนคำว่า ไต่ แก้อี้ กระเป๋ ได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า ไต่ แก้อี้ กระเป๋ ได้

3.2 นักเรียนสามารถระบายสีคำได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ ไต่ แก้อี้ กระเป๋

4.2 การระบายสีคำ ไต่ แก้อี้ กระเป๋

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูทบทวนคำที่เป็นเครื่องใช้ในโรงเรียนให้นักเรียนตอบ

5.2 นักเรียนบอกลักษณะของเครื่องใช้ ไต่ แก้อี้ กระเป๋

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ ไต่ แก้อี้ กระเป๋ ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ ไต่ แก้อี้ กระเป๋ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ ไต่ แก้อี้ กระเป๋ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ชั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ระบายสี 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจงให้นักเรียนระบายสีคำที่ครูออกเสียง ดังนี้ ไต่ะ ระบายสี แดง
 แก้อี้ ระบายสี เหลือง กระเป๋ำ ระบาย เขียว

กระเป๋ำ

แก้อี้

สมุด

ดินสอ

ไต่ะ

ยางลบ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน
แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านคำ สมุด ดินสอ ยางลบ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำเครื่องใช้ในโรงเรียนคำว่า สมุด ดินสอ ยางลบ ได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า สมุด ดินสอ ยางลบ ได้

3.2 นักเรียนสามารถกาบบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ สมุด ดินสอ ยางลบ

4.2 การกาบบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนร่วมกันเล่นปริศนาคำทาย

5.2 ครูและนักเรียนร่วมบอกประโยชน์ของเครื่องใช้จากปริศนาคำทาย

ขั้นสอน

5.3 ครูให้นักเรียนดูบัตรคำ สมุด ดินสอ ยางลบ ทีละคำ แล้วครูออกเสียงให้

นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ สมุด ดินสอ ยางลบ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้

นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ สมุด ดินสอ ยางลบ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้น

ภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้เห็น และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 ปริศนาคำทาย

6.2 บัตรภาพ

6.3 บัตรคำ

6.4 บัตรคำประกอบภาพ

6.5 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

1.2 ตรวจผลงานกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบฝึกหัดการกากบาทคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

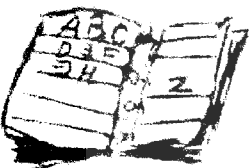
3.2 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ		
	ดินสอ	ยางลบ	สมุด
	สมุด	ดินสอ	ยางลบ
	ยางลบ	สมุด	ดินสอ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน
แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคำ สมุด ดินสอ ยางลบ เวลา 40 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่านคำศัพท์หมวดคำเครื่องใช้ในโรงเรียนคำว่า สมุด ดินสอ ยางลบ ได้ถูกต้องและเข้าใจความหมายของคำที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้และใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในคำศัพท์ที่เรียน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำว่า สมุด ดินสอ ยางลบ ได้

3.2 นักเรียนระบายสีคำได้ถูกต้อง

3.3 นักเรียนมีความสนุกสนานในการเรียน

4. สาระการเรียนรู้

4.1 การอ่านออกเสียงคำ สมุด ดินสอ ยางลบ

4.2 การระบายสีคำ สมุด ดินสอ ยางลบ

5. กระบวนการ / กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

5.1 ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน

5.2 ครูและนักเรียนร่วมกันบอกลักษณะและวิธีการใช้ของอุปกรณ์ สมุด ดินสอ

ยางลบ

ขั้นสอน

5.3 ครูชูบัตรคำ สมุด ดินสอ ยางลบ ให้นักเรียนดู แล้วซักถามการอ่านคำ เพื่อทบทวนคำศัพท์ ถ้านักเรียนจำไม่ได้ครูออกเสียงให้นักเรียนออกเสียงตาม

5.4 ครูวางบัตรภาพ สมุด ดินสอ ยางลบ ไว้ที่ด้านหน้านักเรียน แล้วฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ตามภาพนั้น

5.5 ครูวางบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้งและให้นักเรียนออกเสียงคำ

5.6 ครูแสดงคำประกอบภาพและอ่านคำศัพท์ 2 ครั้ง ภายในเวลา 5 วินาที

5.7 ครูวางบัตรคำ สมุด ดินสอ ยางลบ และออกเสียงคำ ให้นักเรียนชี้คำ

5.8 ครูสลับบัตรคำและให้นักเรียนอ่านคำถ้านักเรียนอ่านคำผิดหรือไม่อ่านคำนั้นภายในเวลา 5 วินาที ให้ครูอ่านคำนั้นให้นักเรียนฟัง

5.9 ทำตามขั้นตอนที่ 5.8 อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือจนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำโดยอัตโนมัติ

5.10 เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แล้ว ครูให้แรงเสริมทันทีด้วยคำชม
ขั้นสรุป

5.11 ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบัตรคำที่ครูแสดงให้ดู และร่วมกันฝึกสะกดคำ

5.12 ให้นักเรียนระบายสีคำในแบบฝึกหัด

6. สื่อการเรียนการสอน

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 บัตรคำประกอบภาพ

6.4 แบบฝึกหัด

6. การวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัด / สิ่งที่วัด

1.1 สังเกตพฤติกรรม

1.1.1 การอ่านออกเสียงคำ

1.1.2 การร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

1.2 ตรวจผลงานการระบายสีคำ

2. เครื่องมือวัด

2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านออกเสียงคำ

2.2 แบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน

2.3 แบบฝึกหัดการระบายสีคำ

3. เกณฑ์การวัด

3.1 อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

3.2 ผ่านการประเมินจากแบบสำรวจรายการการร่วมกิจกรรมด้วยความเพลิดเพลิน
ทุกรายการจึงจะผ่านเกณฑ์

3.3 ได้คะแนนจากแบบฝึกหัด ร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์

แบบฝึกหัด

หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน

ชื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีคำที่ควรออกเสียง ดังนี้ สมุด ระบายสี เขียว
ดินสอ ระบายสี เหลือง ยางลบ ระบาย สีแดง

ดินสอ

เก้าอี้

โต๊ะ

สมุด

กระเป๋

ยางลบ

แบบทดสอบระหว่างเรียน หมวดคำที่ 6 เครื่องใช้ในโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 6 คำ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ 6 คำ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อ ชั้น

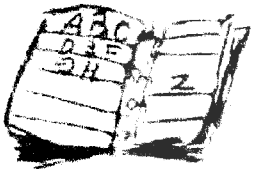
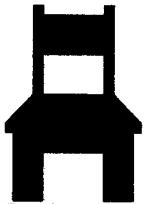
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	โต๊ะ		
2.	เก้าอี้		
3.	กระเป๋		
4.	สมุด		
5.	ดินสอ		
6.	ยางลบ		

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจความหมายของคำ

ชื่อ ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ			
	ดินสอ	โต๊ะ	สมุด	ยางลบ
	กระเป๋	ยางลบ	เก้าอี้	โต๊ะ
	ดินสอ	เก้าอี้	สมุด	โต๊ะ
	สมุด	ยางลบ	ดินสอ	กระเป๋
	โต๊ะ	เก้าอี้	กระเป๋	ยางลบ
	ยางลบ	สมุด	เก้าอี้	โต๊ะ

แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตร

แบบประเมินคุณภาพของหลักสูตรซ่อมเสริม สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้พิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรซ่อมเสริม ว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกันเพียงใด โดยแบบประเมินแบ่งเป็น 2 ตอน คือ แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร และแบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร

ตอนที่ 1 คือ แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	หลักการของหลักสูตรเหมาะสมในการนำไปใช้					
2.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน					
3.	เนื้อหาของหลักสูตรแต่ละหมวดคำ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
4.	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
5.	การสอนอ่านเป็นคำ เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน					

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความเป็นไปได้อันจะช่วยบรรลุลดมุ่งหมายของหลักสูตร					
7.	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
8.	การวัดและประเมินผลระหว่างเรียนท้ายสัปดาห์มีความเหมาะสมกับการสอนอ่านเป็นคำ					
9.	แบบทดสอบวัดการอ่านออกเสียงคำและความเข้าใจความหมายของคำมีความเหมาะสม					
10.	หลักสูตรมีความเหมาะสมทั้งหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาเวลาเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล					
11.	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับปัญหาของผู้เรียน					

ตอนที่ 2 คือ แบบประเมินความสอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความสอดคล้อง		
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1.	หลักการของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
2.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร			
3.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนการสอน			
4.	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับการวัดและประเมินผล			
5.	เนื้อหาของหลักสูตรกับกิจกรรมการเรียนการสอน			
6.	เนื้อหากับระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
7.	เนื้อหาของหลักสูตรกับการวัดและประเมินผล			
8.	เนื้อหาของหลักสูตรกับ สื่อการเรียนรู้			
9.	กิจกรรมการเรียนการสอนกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
10.	จุดประสงค์การเรียนรู้กับการวัดและประเมินผล			
11.	จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล			

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษาผลการใช้หลักสูตร

- แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
- แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรซ่อมเสริม

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านก่อนเรียน – หลังเรียน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนี้ต้องการประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ทดสอบการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 36 คำ

ตอนที่ 2 ทดสอบความเข้าใจความหมายของคำ 36 คำ

ตอนที่ 1 ทดสอบการอ่านออกเสียงคำ

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามที่นักเรียนอ่าน

ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง	ที่	คำ	อ่านถูกต้อง	อ่านไม่ถูกต้อง
1.	มือ			6.	สะดือ		
2.	เท้า			7.	ปลา		
3.	ปาก			8.	กุ่ม		
4.	จมูก			9.	หอย		
5.	หัวเข่า			10.	ไก่		

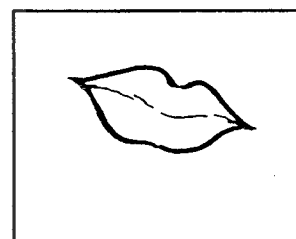
ที่	คำ	อ่าน ถูกต้อง	อ่านไม่ ถูกต้อง	ที่	คำ	อ่าน ถูกต้อง	อ่านไม่ ถูกต้อง
11.	แมว			24.	มั่งคุด		
12.	วัว			25.	นอน		
13.	ผักบุ้ง			26.	ยิ้ม		
14.	ผักคะน้า			27.	ไหว้		
15.	ผักตำลึง			28.	แปรงฟัน		
16.	มะเขือ			29.	อาบน้ำ		
17.	แตงกวา			30.	หวีผม		
18.	เห็ด			31.	ไต่ะ		
19.	กล้วย			32.	แก้อี้		
20.	เงาะ			33.	กระเป๋		
21.	มะละกอ			34.	สมุด		
22.	ขนุน			35.	ดินสอ		
23.	ทุเรียน			36.	ยางลบ		

ตอนที่ 2 ทดสอบความเข้าใจความหมายของคำ

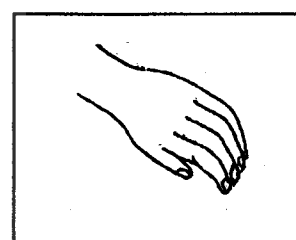
ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่ภาพให้ตรงความหมาย

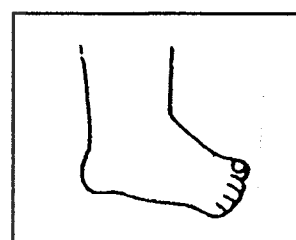
มือ

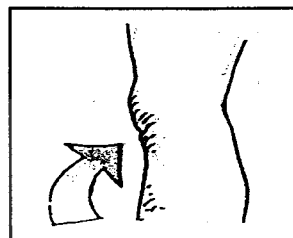
เท้า

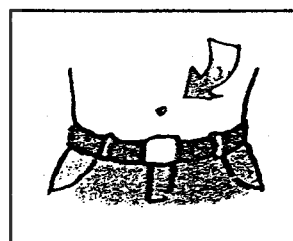
ปาก

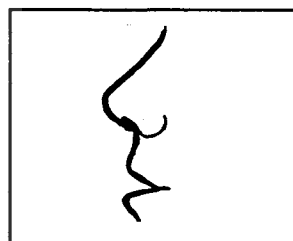
จมูก

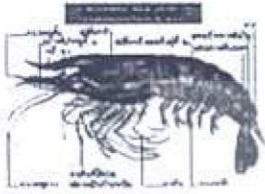
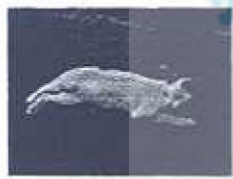
หัวเข่า

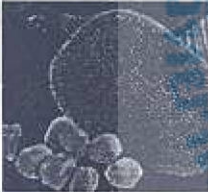
สะตือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

ภาพ	คำ			
	หอย	ปลา	แมว	กิ้ง
	วัว	แมว	หอย	ไก่
	หอย	ปลา	แมว	วัว
	กิ้ง	แมว	วัว	ไก่
	ปลา	วัว	แมว	กิ้ง
	แมว	ไก่	หอย	ปลา

ภาพ	คำ			
	เห็ด	ผักตำลึง	มะเขือ	แตงกวา
	ผักบุ้ง	ผักคะน้า	เห็ด	แตงกวา
	มะเขือ	ผักคะน้า	เห็ด	ผักตำลึง
	ผักคะน้า	เห็ด	มะเขือ	แตงกวา
	แตงกวา	ผักคะน้า	มะเขือ	เห็ด
	เห็ด	ผักบุ้ง	มะเขือ	ผักคะน้า

ภาพ	คำ			
	มังคุด	กล้วย	เงาะ	มะละกอ
	ขนุน	เงาะ	ทุเรียน	มังคุด
	กล้วย	มะละกอ	ขนุน	มังคุด
	เงาะ	มังคุด	กล้วย	ขนุน
	ทุเรียน	มะละกอ	เงาะ	ขนุน
	เงาะ	กล้วย	ทุเรียน	มังคุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำแล้วโยงเส้นจับคู่กับภาพให้ได้ความหมาย

นอน

ยิ้ม

ไหว้

แปรงฟัน

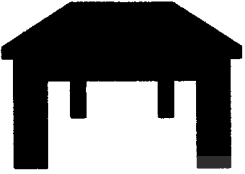
อาบน้ำ

หวีผม

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วกากบาท (X) ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

	สมุด	ดินสอ	โต๊ะ	กระเป๋า
	โต๊ะ	กระเป๋า	เก้าอี้	ยางลบ
	ยางลบ	โต๊ะ	กระเป๋า	เก้าอี้
	เก้าอี้	ยางลบ	ดินสอ	สมุด
	สมุด	ดินสอ	ยางลบ	เก้าอี้
	เก้าอี้	ยางลบ	โต๊ะ	สมุด

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน
ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรซ่อมเสริม
สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อนามสกุล

โรงเรียนชั้น.....

ผู้สัมภาษณ์วันที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุปี
3. ศาสนา () พุทธ () อิสลาม () อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

.....

2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการแยกห้องเรียนเพื่อสอนซ่อมเสริม

.....

3. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

4. นักเรียนคิดว่าสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

.....

5. คำที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

6. สื่อการเรียนการสอนของครูทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำได้มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

7. วิธีการวัดและประเมินผลที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

8. การอ่านคำหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของนักเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

9. การให้ความช่วยเหลือและดูแลนักเรียนของครูผู้สอนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

10. ถ้ามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในลักษณะนี้อีกในโอกาสต่อไปนักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสุดา นุ่นชูคັນ
วัน เดือน ปี เกิด	28 พฤษภาคม 2512
สถานที่เกิด	อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	678 หมู่ 6 ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง 93140
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านหาดไข่เต่า อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแหลมราชบุรีบำรุง
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสทิงพระวิทยา
พ.ศ. 2534	ค.บ. (การประถมศึกษา) โครงการครูทายาท วิทยาลัยครูสงขลา
พ.ศ. 2551	กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยทักษิณ